

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 243

Poznań, wtorek dnia 27 maja 1930

Rok XXV

Przyczyny

Odpowiedź p. ministra Matuszewskiego na znane wynurzenia p. Czechowicza uderza niesłychaną oględnością. Oględności tej nie można zapisać na rachunek stałego stylu jej autora. P. Matuszewski jest wprawdzie dyplomata, ale wystąpienia jego nie zawsze cechuje dyplomatyczna dworskość, czy nawet tylko zwykła przyzwoitość. Wystarczy przypomnieć znane przemówienie p. Matuszewskiego w Sejmie w sprawie wniosku Klubu Narodowego o zmianę art. 25 konstytucji, w którym to przemówieniu obok wyrazów takich, jak: „niechlujstwo“, była zawarta — ni mniej ni więcej — tylko groźba... kryminału pod adresem wnioskodawców.

Niczego podobnego niema w stosunku do p. Czechowicza. P. Matuszewski nie tylko zupełnie pomija polityczną część oświadczenia p. Czechowicza, ale — co musi wywołać najwyższe zdumienie — nie zdobywa się ani na jedno słowo protestu wobec podania przez p. Czechowicza w wątpliwość trwałości finansowych podstaw państwa, czyli równowagi budżetowej i walutowej. Zamiast protestu mamy tu — komplement, zawarty w słowach: „Oceniając wysoko prace p. ministra Czechowicza nad osiągnięciem równowagi budżetowej i stabilizacji waluty...“

Wstrzemięźliwość p. Matuszewskiego jest tem znamienniejsza, że zgryźliwe uwagi p. Czechowicza o obsadzaniu kierowniczych stanowisk urzędowych ludźmi bez fachowego wykształcenia opinia publiczna odniosła w pierwszej linii do stanowiska, najlepiej znanego byłemu ministrowi skarbu.

Jeśli odpowiedź p. Matuszewskiego wydaje się dziwną, to już zgola nie pojętem jest zachowanie się prasy rządowej. Poza niezręcznym ubolewaniem warszawskiego „Kurjera Porannego“ nad nerwami p. Czechowicza, osłabionymi rzekomo atakami opozycji na jego osobę, — nic, ani jednego słowa! A co by się to działo, gdyby tak ktoś z opozycji zakwestjonował trwałość złotego? Ileby się nasłuchał o „niepoczytalnej i zbrodniczej akcji antypaństwowej“, o „spółce z Sowietami i Niemcami“ i innych podobnych bomb z arsenału słownictwa „sanacyjnego“?

Dwa są powody tej subtelnej wytworności obozu rządowego: jeden z nich należy do przeszłości, drugi sięga w przyszłość.

Względ, że p. Czechowicz był przez trzy lata filarem rządów pomajowych, jednym z najważniejszych poza samym p. Piłsudskim, nie ma tu większego znaczenia. Wszak i p. Daszyński i p. Thugutt i kilka innych mieli kiedyś wielkie wzięcie w obozie „sanacyjnym“. Wystarczyło jednak, że przeszli do opozycji, aby nasłuchali się epitetów w rodzaju tego, jakiego użył p. Piłsudski w dniu 31 października z. r. wobec swego wieloletniego przyjaciela marszałka Daszyńskiego.

Jeżeli mówimy o względach przeszłości, to nie zasługuje p. Czechowicza dla

Napad Niemców na terytorjum polskie pod Opaleniem

Szczegóły napadu

Warszawa, 27. 5. (Tel. wł.). Bliższe szczegóły zajścia koło Opalenia są następujące: Zajście miało miejsce podczas patrolowania granicy polsko-niemieckiej na szosie Eihofen - Opalenie obok kamieni granicznych 152 i 153. Gdy komisarze Leśkiewicz i Biedrzyński znajdowali się tuż przed linią graniczną, padł okrzyk w języku niemieckim: Ręce do góry! Ale prawie jednocześnie padły 3 strzały, a znajdujący się w tyle w odległości 30 m. patrol, 5 szeregowych straży granicznej, usłyszał okrzyk podkomisarza Leśkiewicza: O dla Boga! W tym samym momencie padła komenda niemiecka: „Links! rechts, den Damm, unter Feuer!“ — i szeregowi straży granicznej zostali zasypani gradem kul przez szeroko rozsypanych w terenie funkcjonariuszy granicznych niemieckich. To zmusiło funkcjonariuszy straży granicznej polskiej do rozbiegnięcia się po obu stronach wału szosowego i do wycofania się przy równoczesnym ostrzeliwaniu, albowiem spostrzegli, że są oskrzydleni przez funkcjonariuszy niemieckich, znajdujących się głęboko na terytorjum polskim. W czasie strzelaniny podjechały ze strony niemieckiej do granicy samochód i motocykl, które w krótkim czasie odjechały z powrotem w kierunku do Kwidzyna, zabierając schwytanych Leśkiewicza i Biedrzyńskiego. Na miejscu stwierdzono na szosie po stronie polskiej w odległości 1,20 m. od linii granicznej ślady krwi, prowadzące w dalszym ciągu na stronę niemiecką. Leśkiewicz zmarł od rany na posterunku policji granicznej w Eihofen. (w)

Niemieckie tendencyjne przedstawienie wypadku

Berlin, 27. 5. (PAT.) Biuro Wolffa. z powołaniem się na niemieckie koła poinformowane, podaje następujący opis zajścia granicznego w dn. 24 bm.

O godz. 21 dwaj polscy strażnicy graniczni, jeden oficer i jeden podoficer, którzy bez upoważnienia przekroczyli granicę polsko - niemiecką, wdarli się do opróżnionej w tym czasie niemieckiej budki paszportowej w okolicy Neuhoefen w pow. kwidzyńskim, oddalonej o 25 mtr. od granicy. Urzędnik niemiecki, który chciał wejść do budki i otworzył drzwi, natychmiast został ranny w lewą rękę. Wobec tego urzędnik niemiecki użył również broni palnej, raniąc polskiego podoficera w brzuch. Zraniony urzędnik niemiecki otrzymał jeszcze trzy dalsze postrzały, które jed-

nakże raniły go tylko lekko. Tymczasem wdarli się do budki inni urzędnicy niemieccy i rozbili obu Polaków. Inni urzędnicy polscy, którzy również przekroczyli bez upoważnienia granicę, zaczęli ostrzeliwać z boku drzwi budki, tak, iż urzędnicy niemieccy zmuszeni byli razem z obu pojmowanymi rozpocząć odwrót w stronę budki policyjnej w Neuhoefen przez okno, chroniąc się w ten sposób przed strzałami.

W czasie odwrotu, urzędnicy niemieccy byli w dalszym ciągu ostrzeliwani przez Polaków. Tymczasem zmarł zraniony podoficer polski. Należy wyraźnie stwierdzić, że żaden z urzędników niemieckich nie przekraczał granicy polskiej, a nawet żaden z nich nie podszedł do granicy bliżej, niż na odległość 25 m.

Ucieczka kapitałów niemieckich zagranicę

Berlin, 27. 5. (PAT.) Minister Rzeszy Stegerwald wygłosił w Kilonii dłuższe przemówienie o sytuacji gospodarczej Niemiec.

Kiedy w Niemczech panuje wielki brak kapitału na pożyczki długoterminowe, w Szwajcarii znajduje się przeszło 8 miliardów kapitału niemieckiego. To postępowanie niemieckich kapitalistów jest niepatryjotyczne i winno być ostro napiętnowane. Polityka niemiecka podatkowa stoi przed pytaniem, czy lepiej jest dla przywrócenia

zaufania ściągnąć owe 8 miliardów z powrotem do kraju, a przez to przyczynić się do zmniejszenia liczby bezrobotnych, czy też przez stosowanie w dalszym ciągu fałszywej polityki wewnętrznej, przyczynić się do dalszej ucieczki kapitału niemieckiego zagranicę i spowodować przez to dalszy wzrost bezrobocia. Rząd Rzeszy zdecydowany jest przedsięwziąć najbardziej niepopularne zarządzenia, mające na celu stworzenie zdrowej sytuacji gospodarczej.

obozu rządowego są obecnie jego tarczą ochronną, ale jego znajomość wielu tajemnych spraw tego obozu. P. Czechowicz wie nie tylko, na co poszło 8 milionów podczas wyborów — to i my wszyscy wiemy, — ale wie o wiele więcej. A skoro wie, to lepiej go nie drażnić.

Drugi powód jest zawarty wyraźnie w odpowiedzi p. Matuszewskiego. Ostatnią deską ratunku dla obozu rządowego jest — według jego opinii — uzyskanie przed sesją budżetową Sejmu większego kredytu zagranicznego. Tylko z takim argumentem może p. Sławek spuścić swoją pokiereszowaną kłód „sanacyjną“ na flukta wyborów. Bez kredytu zagranicznego trzeba będzie w jesieni skapitulować przed Sejmem, lub przynajmniej przed jego częścią. Nie o ży-

cie gospodarcze tu chodzi, ale o sam byt obecnego regime'u.

To jest ten najważniejszy tłumik, nałożony na instrumenty „sanacyjne“, od p. Matuszewskiego poczynając. P. Czechowicz robił poprzednią pożyczkę z temi czynnikami zagranicznymi, bez których rząd polski nie może nawet rozmawiać o dalszych kredytach. Nie pora obecnie na szczegóły w tej materji: stwierdzamy tylko, że p. Czechowicz i tutaj także wiele wie i mógłby nowymi rewelacjami dużo popsuć.

I dlatego rozprawić się z nim — mimo tajonej pasji — przez rękawiczki. Jak się dyskusja dalej potoczy, to zależy tylko od p. Czechowicza. Ma on swój plan i będzie się starał go przeprowadzić.

M. K.

Wobec gwałtu pod Opaleniem

Niesłychane krwawe zajścia pod Opaleniem i porwanie komisarza polskiej straży granicznej przez zbirów niemieckich, którzy jednego ze strażników polskich zamordowali, wstrząsnęły i oburzyły do głębi opinię polską, jednomyślną w stanowczym proteście przeciw nowemu niebывалemu pogwałceniu przez Niemcy nie tylko praw międzynarodowych, ale elementarnych zasad współżycia ludzkiego.

Niemcy wystawili sobie nowy dowód swej osławionej „kultury“. Raz jeszcze ujawnili swoje instynkty, zakrywane cynicznie hasłami pacyfistycznymi.

Stwierdzenie, czy był to występki indywidualny i samorządny, czy też przygotowywany, jest dla oceny sprawy całkiem obojętne. Gwałt pod Opaleniem jest bowiem wyrazem tej specyficznej atmosfery antypolskiej, wytwarzanej w Niemczech systematycznie nie tylko przez pangermanistów, ale przez najwyższe czynniki państwowe przy współudziale mniej lub więcej maskowanym wszystkich stronnictw niemieckich.

W ostatnich czasach można było zauważyć wzrost naganki antypolskiej ze strony Niemiec na wszystkich terenach. Napad pod Opaleniem jest tylko dramatycznym podkreśleniem tej naganki. Staje się on zarazem odpowiedzią na pytanie, jak Niemcy rozumieją wzniesłe hasła p. Brianda o braterskiem współżyciu narodów europejskich.

Opinia polska musi się domagać zadośćuczynienia i ukarania winnych. Niechaj „czyn“ niemiecki pod Opaleniem będzie dla niej pozatem impulsem do stałej i czujnej obrony swoich praw narodowych zwłaszcza na granicy.

„Tems“ o zbrojeniach niemieckich

Paryski „Tems“ we wstępnym artykule wskazuje na uchwalenie przez Reichstag budżetu wojennego w wysokości, proponowanej przez gen. Groenera. W ten sposób budżet Reichswehry wynosić będzie 788 milionów marek (przeszło 1600 tys. zł). „Tems“ polemizuje następnie z oświadczeniem gen. Groenera, twierdząc, że nie można porównywać budżetu wojskowego Niemiec z budżetami innych państw, gdyż Rzesza jest rozbrojona, a armia niemiecka ograniczona. Pismo francuskie stwierdza, że nikt nie jest tak naiwny, by nie wiedzieć, co znaczy budżet wojskowy Niemiec, na który uchwała się sumy, choć w skarbie niemieckim są deficyty na kilkaset tysięcy.

„Tems“ dowodzi więc, że możliwości mobilizacyjne i zbrojeniowe Niemiec przekraczają już trzykrotnie kontyngent armji, wyznaczony przez traktat. 300.000 żołnierzy może być natychmiast uzbrojonych.

Przeciw komu wymierzone są te zbrojenia? „Tems“ stwierdza, że żadne państwo nie jest tak bezpieczne, jak Niemcy. Bo od zachodu chroni je układ w Locarno: w razie gdyby Francja zaatakowała Niemcy, Anglia stanie po ich stronie, a od wschodu „byłoby absurdem przypuszczać, że granica niemiecka może być zagrożona przez Polaków, gdyż to pretensje i podburzające kampanie nacjonalistów niemieckich starają się podważyć sytuację, wytworzoną traktatami na Górnym Śląsku i w „korytarzu“. A więc, czy Niemcy się zbroją, by atakować?

Zestawienia wyborcze

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Warszawa, 26 maja.

Wyboły, dokonane po unieważnieniu przez Sąd Najwyższy wyborów z r. 1928, dają wyniki bardzo znamienne. Prasa „sanacyjna” usiłuje je przedstawić jako rzekome zanikanie w społeczeństwie zaufania do instytucji Sejmu i jako „odwracanie się od partyjnictwa”, biorąc asumpt z małej liczby oddanych głosów. W rzeczywistości uderzające są inne objawy.

W wyborach senackich na Wołyń widać bardzo znamienne przesunięcia pomiędzy grupami mniejszościowymi. Sel-rob prawica, która w r. 1928 zdobyła 45.328 głosów, skupiła teraz tylko 3.149. Zato jej głosy padły na listę mniejszości narodowych (18), która zyskała 33.327 gł. Wzrosła natomiast radykałi i grupy komunistyczne: tedy socjaliści - radykałi, którzy w r. 1928 mieli 30.648 gł., teraz zyskali 33.327, a Sel-rob lewica, organizacja komunistyczna, której lista przy wyborach poprzednich była unieważniona, zdobyła obecnie 27.773 gł. Dzięki temu do Senatu, gdzie nie było żadnego komunisty, wszedł Mikołaj Chłiczek, komunista pod płaszczykiem sel-robowca.

BB. w r. 1928 miała 161.089. Teraz listy swej nie wystawiła. „Wyzwolenie”, którego listę unieważniono, zyskało tylko 6.694 głosy i nie zyskało mandatu. W ten sposób społeczeństwo polskie, podobnie jak w r. 1922, nie posiada swego przedstawicielstwa w tym okręgu. Gdyby wybory w Kowelskim wypadły tak fatalnie, jak w okręgu Łuckim, społeczeństwo polskie na Wołyń, byłoby wogóle pozbawione swej reprezentacji. Abstynencja, propagowana przez czynniki rządowe, dała wyniki dla Polaków fatalne.

Bardzo znamienne są zestawienia z okręgu w Lidzie. W r. 1928 wyniki głosowania dały sukces B. B., który zyskał 61.856 głosów. „Sanacja” listy swej nie postawiła, proklamując abstynencję od wyborów, a liście nr. 25, przy której skupiły się żywioły narodowe, starała się szkodzić przez zbalansowanie ludności listą drugą polską, którą unieważniono.

Przy wyborach poprzednich unieważniono listę Stronnictwa Chłopskiego. Teraz na tę listę padło 39.652 głosy. Zyskała ona cztery mandaty. Prawda, że agitację za nią prowadził były poseł do Sejmu drugiego Dubrownik, radykał, któremu dużo aureoli „męczeńskiej” przydało aresztowanie i więzienie. On zabrał głosy „Wyzwoleniu”, które w r. 1928 miało 15.340, a teraz zyskało ledwo 5.120, zabrał głosy i P. P. S., która z 9.158 spadła na 2.912. Spadła też komunistyczna Białoruska Hromada z 35.076 w r. 1928 na 24.578 w obecnych wyborach. Natomiast jest objawem niezmiernie pocieszającym, iż lista nr. 25, około której skupiły się żywioły katolicko - narodowe, nie tylko nie straciła głosów, lecz nawet zyskała: z 17.621 głosów wzrosła na 18.315. Skoro uwzględnimy, że ilość głosujących w porównaniu z wyborami poprzednimi spadła o 50 proc., to nietylko utrzymanie, lecz nawet zwiększenie liczby głosów polskich w tym okręgu jest wielkim sukcesem.

Przy wyborach ponownych żywioły umiarkowane i narodowe stały do urn dwukrotnie: w Sandomierskiem i w Lidzkiem. I tu i tam wyszły z walki obronną ręką. Nic nie uroniły z stanu posiadania, a raczej wzrosły liczebnie. Byłoby to świadectwem, iż jest pole do pracy dla żywiołów umiarkowanych, zdecydowanych i nie operujących demagogią.

Z zestawień, jakie można po dokonanych wyborach poczynić, rzucają się w oczy fakty następujące: z jednej strony utrzymują stan posiadania i rozszerzają go czynniki umiarkowane i narodowe, z drugiej zaś wzrasta silnie radykalizm i to zarówno w łonie społeczeństwa polskiego (powodzenie Stronnictwa Chłopskiego w Sandomierskiem i w Lidzkiem), jak i w łonie mniejszości słowiańskich (Sel-roby komunistyczne, radykałi).

Tylko obóz narodowy będzie mógł się przeciwstawić anarchii i komunizmowi, który się zaczyna szerzyć po wszech.

Występy p. Curtiusa w Lidze Narodów

59 sesja Ligi Narodów należy już do przeszłości. Wyniki jej zawiodły wszystkich, a przede wszystkim Niemców. Mimo to parę jej momentów zasługuje jeszcze na uwagę, gdyż przesuniecie szeregu spraw polsko-niemieckich przy współudziale sekretarjatu Ligi, który od dłuższego czasu dla uniknięcia drażliwych dyskusyj stosował metodę konsultacji — ściągając nowe gromy prasy niemieckiej na sekretarjat Ligi. Przewidywał to dr. Curtius i dla uspokojenia gawiedzi berlińskiej i kół nacjonalistycznych jakimś wystąpieniem antypolskim, zabrał dwukrotnie głos, by wykazać, jak bardzo interesuje się losem lekarzy z Tarnowskich Gór i radcą Ochmanem z Lublińca.

Gdy referent Nagai odczytał raport zredagowany przez p. Sato, a stwierdzający, iż sprawa spółki Brackiej wymaga wyświeślenia prawniczego (chodzi o to czy Spółka Bracka jest instytucją, podpadającą pod konwencję genewską, która rzekomo miała być pogwałcona — czy nie) i dla tego musi być odflozowana do września, wówczas dr. Curtius oświadczył, co następuje:

„Osobiście jestem zdania, że sprawa ta dojrzała już do decyzji i dlatego żałuję bardzo, że szanowny referent proponuje nie rozpatrywać jej dzisiaj. Żałuję tem bardziej, że rząd polski nie uznał za możliwe zatwierdzić propozycji p. Calondera, zmierzającej do przyjęcia z powrotem w określonych warunkach lekarzy, o których chodzi. Z deklaracji referenta wynika, iż referent nie mógł wziąć na siebie już obecną odpowiedzialność za decyzję w sprawie prawniczej, a mianowicie czy chodzi w danym wypadku o instytucję rządową, czy prywatną. Z rozmów jakie przeprowadziliśmy wyniosłem przeświadczenie, że referent wziął na siebie całą odpowiedzialność; skłaniam się tedy przed jego zmysłem odpowiedzialności i akceptuję jego propozycję”.

W związku z następnym wnioskiem referenta, by również sprawę radcy Ochmana, któremu na mocy obowiązuje na Śląsku ordynacji pruskiej z r. 1899 odebrano prawo występowania w sądzie odroczyć do czasu przeprowadzenia przez władze polskie

śledztwa, zabrał głos dr. Curtius, żałując się najpierw na powolny tok spraw w katowickim sądzie apelacyjnym i prosząc rząd polski o przeprowadzenie śledztwa w sposób szybki. Najciekawszy był jednak następujący fragment przemówienia dr. Curtiusa:

„W nocy sekretarjatu z dn. 30 kwietnia 1930 do członków Rady Ligi Narodów znajdują się opuszczenia na stronach 3, 4 i 5. Z uwag rządu polskiego wynika, że chodzi tu o oficjalne dokumenty o charakterze poufnym, które sekretarjat nie uznał za właściwe zakomunikować członkom Rady. Wylania się stąd kwestja, która zasługuje na zbadanie i zdecydowanie raz na zawsze, by wiedzieć, w jakiej mierze sekretarz generalny jest obowiązany komunikować członkom Rady dokumenty poufne. W pewnych wypadkach sprawa ta może mieć poważne znaczenie. W wypadku obecnym dokumenty o charakterze poufnym interesują Radę (?) i z tego względu upraszam rząd polski, by zechciał przy przeprowadzeniu śledztwa wziąć pod uwagę dokumenty poufne, o których mowa. Wobec powyższego akceptować mogę raport pod dwoma warunkami: 1) że śledztwo będzie przeprowadzone jak moż-

na najszybciej, 2) że będzie ono o ile można kompletne”.

Na zwroty dr. Curtiusa skierowane pod adresem Polski odpowiedział min. Zaleski, jak następuje: „Skoro rząd polski wystąpił sam z inicjatywą przeprowadzenia podwójnego śledztwa, o którym mówi raport, jest rzeczą oczywistą, że śledztwo to przeprowadzone będzie w sposób szybki i wy-czerpujący”.

Natomiast skargi p. Curtiusa na referenta za to, że odroczył sprawę Spółki Brackiej oraz na sekretarjat za nieopublikowanie tajnych dokumentów nie spotkały się dotychczas z odprawą.

Rada miejska Lwowa z nominacji

P. wojewoda lwowski Gołuchowski wystosował pismo do p. Józefa Neumanna, byłego prezydenta miasta Lwowa. W piśmie tem p. wojewoda stwierdza, że z powodu uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny decyzji wojewody lwowskiego, rozwiązującej poprzednią radę miejską, obecnie powołuje się nową tymczasową reprezentację gm. m. Lwowa, mającą charakter przejściową mianowanego organu.

W piśmie do komisarza rządu prof. Nadolskiego p. wojewoda Gołuchowski zawiadamia, że w związku z wyrokiem Najw. Tryb. Admin. oraz w związku z powiększeniem terytorjum m. Lwowa ustala ogólną liczbę członków tymczasowej reprezentacji na 130 osób.

Do tymczasowej rady miejskiej powołuje p. wojewoda wszystkich radnych miejskich wybranych w r. 1913, którzy zasiadali w poprzedniej radzie miejskiej do dn. 30 sierpnia 1927 r. i oświadczili gotowość przyjęcia mandatu.

Wymieniwszy nowych radnych p. wojewoda zawiadamia komisarza prof. Nadolskiego, że nowa rada miejska wybierze prezydenta miasta i czterech wiceprezydentów. W razie opróżnienia z jakiegokolwiek powodu mandatu członka powyższej rady p. wojewoda uzupełni ubytek przez powołanie nowego członka z tej grupy, do której należał radny ubywający.

Proces w sprawie odczytów p. Kaden-Bandrowskiego

(KAP.) W Białej Podlaskiej w dniu 24 maja rb. odbył się ciekawy proces. Oskarżonymi przez policję o zakłócenie spokoju na odczycie p. Kaden - Bandrowskiego w dniu 20 marca rb. było 20 osób z różnych sfer towarzyskich, przeważnie miejscowej inteligencji. Akt oskarżenia zarzuca oskarżonym, że na początku odczytu długotrwałymi oklaskami nie pozwolili prelegentowi dojść do słowa, a w czasie odczytu przerywali okrzykami, tupaniem nogami i wreszcie proskiem, pobudzającym do kaskadu i kichania uniemożliwili odczyt. Przewodniczący sędzia grodzki, Baryczak.

Po zbadaniu świadków w liczbie 10 (wszyscy należą do „Strzelca”), którzy wysłali się, by oskarżonych przedstawić w jak najgorszym świetle, nastąpiła obrona poszczególnych oskarżonych. W przemówieniach swych oskarżeni, powołując się na powieści Kaden-Bandrowskiego, niezbitnie wykazali, jak szkodliwymi są dla moralności społecznej, Kościoła i Polski utwory Kaden-Bandrowskiego i motywowali swe wystąpienie, zresztą przyzwoite i kulturalne, głęboką troską o duszę ludu podlaskiego, ludu głęboko religijnego, który w obronie wiary i polskości krew swoją przelewał.

Obszerne sprawozdania z powieści Kaden - Bandrowskiego złożyli pp. Mozdziński i p. Brzezińska, wykazując, iż pisarz, idealizując takie typy, jakie zawierają jego powieści, nie może dodatkowo wpływać na umysły i dusze słuchaczy, a tylko się może zgnieć, materjali-styczne, antymoralne zasady, szkodliwe dla narodu polskiego.

Po szeregu przemówień innych oskarżonych, którzy zeznawali, że pragnęli przeszkodzić odczytowi pisarza, o którym ks. biskup podlaski wydał specjalny list pasterski, przestrzegający przed jego odczytami, i po przemówieniach pp. adwokatów Żmigrodzkiego i Maciejewskiego, sąd wydał wyrok uniewinniający.

Zgon kurjerki rządu narodowego

Warszawa, 27. 5. (Tel. wł.). W Warszawie zmarła Prospera Popławska, licząca lat 83. Jako 18-letnia pannienka, ziemianka w Kaliskiem, spełniała obowiązek kurjerki rządu narodowego (w)

Sprawy urzędnicze

Z walnego zebrania Związku Okr. urzędników państwowych i komunalnych

W roku bieżącym Związek urzędników państwowych, samorządowych i komunalnych patrzy na dziesięciolecie swego istnienia. Łącznie z dorocznym walnym zjazdem delegatów, odbył się obchód uroczystościowy, poświęcony tej doniosłej w życiu urzędnika polskiego rocznicy.

Obradom walnego zjazdu, które się rozpoczęły w sobotę popołudniu w sali restauracji Boulevard, przewodniczył wiceprezes Związku, p. radca Jaworski. Na sekretarzy powołano pp.: Miotka i Kaczmarek. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie zarządu, dokonano wyboru władz związkowych i przyjęto liczne rezolucje i uchwały. W rezolucjach zebrani domagają się rewizji dotychczasowych obliczeń na punkty dla członków rodzin w ten sposób, że zamiast jednego punktu, przypadałby jeden złoty. Dotychczasowe normy punktowe wyrażają się w ułamkach złotego. W sprawie dodatku mieszkaniowego przyjęto rezolucję, która domaga się zrównania stawek mieszkaniowych z stawkami w Małopolsce. Najznamienniejszą jest rezolucja, domagająca się przy przeniesieniach urzędników ujednolicenia powodów przeniesienia i nieuskućnienia przeniesień tak długo, aż zapewni się przeniesionemu urzędnikowi mieszkanie. Bywały wypadki, że przeniesieni nagle urzędnicy musieli mieszkać w ubikacjach wręcz niemożliwych, ze szkodą dla swego i rodziny zdrowia. Wreszcie, jedna z rezolucyj dotyczy stabilizacji niestabilizowanych jeszcze urzędników.

Zarząd wybrano w następującym składzie pp.: inż. Leszczyński, prezes, Dziak i Marchwicki, wiceprezesi, Sikorski, sekretarz gener., Gliniecki i Bederski, sekretarze, Pawłowski, skarbnik, Gerbner, bibliotekarz, dr. Światalski, syndyk, Krzyżański, Andrzejczak, Piekarczyk, Kostuch, Karczyński, Mocek, Małeki, i R. Rell, radni, jako zastępcy radnych zostali wybrani: pp. Maczkowski, Czarnecki, Borowicz i Cieśliński. W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: Hoffman, Karpiński i Żyżnarski, a jako zastępcy, pp.: Świątek, Mencil i Kaczmarek. Do komisji rozjemczej weszli pp.: Feld, Werc i Cenker, a jako zastępcy Majewski, Piotrowski, Miśkiewicz i Bandosz.

Drugi dzień zjazdu, niedziela, poświęcony był obchodowi dziesięciolecia istnienia Związku. O godzinie 9 na intencję Związku, odbyło się nabożeństwo w kościele ks. ks. Salezjanów, a o godzinie 11 w sali restauracji Boulevard rozpoczęło się posiedzenie jubileuszowe. Obrady zajął prezes Związku p. inż. Leszczyński. Związek Okręgowy powstał w r. 1920 obejmując swą działalnością teren województwa poznańskiego i pomorskiego. W roku 1927, nastąpiło połączenie się w Główny Związek z siedzibą w Warszawie.

Referat obrazujący rozwój Związku w okresie dziesięciolecia w poszczególnych jego fazach, wygłosił sekretarz generalny Związku, p. Sikorski, poczem nastąpiły przemówienia powitalne. W imieniu wojewody, przemawiał naczelnik wydziału samorządowego dr. Graczyński, w zastępstwie prezydenta Ratajskiego składał życzenia dyr. Zygmunt Zaleski, w imieniu starosty krajowego dr. Begał, przemawiał wyższy radca krajowy Mielcarzewicz, dalej p. Kitka w imieniu Stowarzyszenia Chrześcijańsko Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Polsce, inż. Żółtowski im. Stow. Urzęd. Celnich, Marchwicki im. Kraj. Ubezpiec. Ogniwego i radca Jabkowski, w imieniu Rady Okręgowej Pracowników Umysłowych.

Uchwalono wysłanie telegramów do Prezydenta Rzeczypospolitej, J. Em. ks. Kardynała - Prymasa, prezesa Rady Ministrów i wojewody.

Nadeszły telegramy m. in. od zarządu głównego Związku w Warszawie, prezesa Stow. Burmistrzów p. burm. Scholla, i prezesa dyrekcji Cel inż. Radwańskiego.

Po wygłoszeniu przez p. radcę Jaworskiego referatu na temat: „Etyka zawodowa w życiu społecznym, zakończono obrady.

Dokonano także zdjęcia pamiątkowego dla uczestników, poczem odbył się wspólny obiad. (k)

**PRZY ZAKUPACH ZWAŻAJ
CZY JESTEŚ W SKLEPIE
POLSKIM I CHRZEŚCIJAŃSKIM!**

CUKIER

ZA 1 zł

**DAJE CZŁOWIEKOWI
TYLE SIŁY (KALORII)
ILE**

SŁONINA ZA 2

MASŁO " 3

MIEŚO " 4

Po mowach Mussoliniego

Paryż, 27. 5. (PAT) „Petit Journal” pisze, iż odczytując teksty ostatnich przemówień Mussoliniego, odnajduje się w nich pewne aluzje i pewne powiedzenia, wywołane pewnymi tajemnymi wpływami, których akcja miała zranić i zaniepokoić rząd rzymski. — Nie boimy się zapewnić — pisze dziennik — iż Francja nic nie wie o tego rodzaju akcji i nigdyby jej nie apro-

bowala. Ogromna większość narodu francuskiego jest niezawodnie przekonana, iż Mussolini kocha się w wojnie, lecz że pragnie z całego serca bezpośredniego porozumienia, któreby doprowadziło do rozumnego, lecz zarazem i serdecznego sojuszu pomiędzy Francją taką, jaką jest, a obecną Italią.

Z podróży Prezydenta Rzplitej

Zajście w Makowie — Hold kolonistów niemieckich w Mościslówiu

Warszawa, 27. 5. (Tel. wł.). „Robotnik” donosi, że w poniedziałek podczas objazdu Makowa przez p. Prezydenta, gdy p. Prezydent wysiadł w Makowie z samochodu, socjalista Piotrowski, ławnik magistratu, zawołał: „Niech żyje Sejm! Niech żyje marsz. Daszyński!” W tej chwili agenci policji rzucili się na niego, poturbowali go i skrópowanego kajdanami odprawdzili do miejscowego aresztu politycznego. (w)

Warszawa, 27. 5. (Tel. wł.). Prezydent Rzeczplitej objeżdżając województwo warszawskie, odwiedził Mławę, Ciechanów i kilka innych miejscowości. W Mościslowie przyjął delegację kolonistów niemieckich, których przedstawiciel Fuchs wygłosił następujące przemówienie: „My koloniści niemieccy, byliśmy, jesteśmy i będziemy zawsze wiernymi synami naszej dro-

giej, kochanej ojczyzny, z nią chcemy dzielić szczęście i nieszczęście, smutek i radość. Dziś przed obliczem twojem Panie Prezydencie ślubujemy, że zawsze gotowi jesteśmy ofiarować na ołtarzu Ojczyzny nasze mienie i życie. Prosimy Boga, aby anioł pokoju czuwał nad Polską, lecz gdyby Jej groziło niebezpieczeństwo przed jakimś wrogiem, nawet gdyby groziło ono od naszego zachodniego sąsiada, to i w tym wypadku naszą drogą Polskę o sto kroków wyżej postawimy, niż naszą narodowość i niemieckie pochodzenie i z orężem w rękę do ostatniej kropli krwi będziemy jej bronili”.

Od redakcji: Nie wolno się ludzi, by słowa kolonisty z Mościslowa były wyrazem istotnych intencji wszystkich kolonistów niemieckich i wogóle Niemców z b. Kongresówki, a oczywiście tembardziej — ziem zachodnich.

Zbrodniarz z Düsseldorfu

Zeznania Kuertena — Kim był ojciec zbrodniarza

Düsseldorf, 27. 5. (Tel. wł.). — Wczoraj zeznawał aresztowany Piotr Kuerten, podając szczegóły morderstw dokonanych w 1929 r. Przyznał się do zamordowania 8-letniej Róży Ohliger, zaprzeczając jednak, by się dopuścił na niej gwałtu. Dn. 25 sierpnia 1929 r. spotkał rano 5-letnią Gertrudę Hamacher i 13-letnią Luizę Lenzen na „Kirmisplatz”, skąd udał się z niemi za miasto w pole. Luizie L. polecił wrócić do miasta, by mu kupiła papierosów i wtedy zakłął nożem Gertrudę. Gdy Luiza wróciła, rzucił się na nią i również nożem zamordował.

Co do Marty Hahn — twierdzi Kuerten — że utrzymywał z nią przez dłuższy czas stosunek miłosny, odbywając wspólne wycieczki i uczęszczając razem do kawiarni i szynków. W dniu morderstwa bawił z Martą przez czas pewien w ogródku restauracyjnym w

Schindlermühle, poczem udał się z nią do lasu, gdzie w krzakach dokonał morderstwa. Następnej nocy wrócił w to samo miejsce i odciągnął zwłoki nieco dalej, gdzie je zakopał.

Kolonja, 27. 5. (Tel. wł.). „Rheinische Ztg.” ogłosiła list pewnego robotnika, charakteryzujący ojca schwytanego mordercy. Stary Piotr Kürten był formiarzem w odlewni żelaza w Mühlheim. Znali go wszyscy jako notorycznego pijaka i awanturnika. W sztuce pijackiej wygrywał zakłady. Żona jego była nieszczęśliwa wskutek ustawicznych zdrad małżeńskich i chorobliwego atakowania znajomych i nieznanym kobiet oraz dziewcząt. Miał on kilkoro dzieci, m. in. córkę kalekę, z którą dopuścił się kazirodztwa, za co był skazany na kilka lat więzienia.

ne wskazują, iż chodzi tu o morderstwo na tle seksualnem. Opinia miasta zelektryzowana jest tym nowym wypadkiem.

Nowe morderstwo na tle seksualnem

Berlin, 27. 5. (PAT) Z Düsseldorfu donoszą: Dziś w godzinach przedpołudniowych znaleziono w pewnym mieszkaniu powieszoną 9-letnią dziewczynkę. Pierwsze dochodzenia policyj-

Dziennikarze polscy w Rumunji

Bukareszt, 27. 5. (PAT). Delegacja sekcji polskiej porozumienia prasowego polsko-rumuńskiego przyjechała przez premiera Maniu, który witając przedstawicieli prasy polskiej oświadczył m. in.: „Jesteśmy sojusznikami narodu polskiego zarówno na podstawie uczuć naszych jak i w poczuciu licznych wspólnych interesów politycznych i gospodarczych, które nakazują nam solidarność”. Przewodniczący delegacji polskiej red. Jarkowski odpowiedział premierowi rumuńskiemu.

Obiad dla kom. Strassburgera

Paryż, 27. 5. (PAT). Staraniem komitetu studjów francusko-polskich, któremu przewodniczy prof. Barthelémy, wydany został obiad dla gen. kom. Rzplitej w Gdańsku dr. Strassburgera i jego małżonki. Francuskie ministerjum spraw zagr. reprezentował p. Garnier. Po zagajeniu przez prof. Barthelémę, przemawiali pp. Strassburger i inni.

O wydanie defraudanta

Wilno, 27. 5. (PAT.) Odbyło się na pograniczu spotkanie przedstawicieli władz polskich i litewskich. Omawiano sprawę zajęć granicznych i przepustek lokalnych. Poruszono również sprawę zbiegłego na Litwę leśniczego Jarosińskiego, który pracując w Baranowicach, zdefraudował

pieniądze i uciekł do Kowna. Litwini mimo interwencji dyplomatycznej zwlekali z wydaniem defraudanta. I tym razem nie dali konkretnej odpowiedzi, przyrzekając jedynie przedłożyć sprawę władzom centralnym w Kownie.

Samoloty niemieckie na G. Śląsku

Warszawa, 27. 5. (Tel. wł.). Wczoraj jeden samolot niemiecki przeleciał na G. Śląsku nad Brzezinią i Łagiewnikami, a drugi nad Orzegowem w powiecie świętochłowickim. (w)

Tarnowski posłem w Sofji

Warszawa, 27. 5. (Tel. wł.). Dyrektor departamentu ustrojów międzynarodowych M. S. Z. Adam Tarnowski przechodzi na stanowisko posła polskiego w Sofji. (w)

Protesty żydowskie

Lwów, 27. 5. (PAT). W całym szeregu, miejscowości w Małopolsce wschodniej odbyły się wiece ludności żydowskiej, na których uchwalono protesty przeciwko ograniczeniu imigracji Żydów do Palestyny.

Ojcobójstwo

Kraków, 27. 5. (PAT.) W Podgórzu zamordowany został 56-letni Teodor Burzański, zawiadowca odcinka drogowego Podgórza—Skawina. Morderstwa dokonał syn jego 25-letni Zdzisław, technik budowlany, od dwóch lat bez zajęcia. Burzański wydalil syna z domu z powodu kradzie-

ży. Od tego czasu Zdzisław tułał się po Krakowie, zachodząc często do domu po pożywienie, którego dostarczała mu matka. Wczoraj w czasie nieobecności ojca, zakradł się syn do domu, wyjął z szuflady rewolwer i kiedy ojciec powrócił, strzelił do niego, a następnie, porwawszy kopaczkę, zaczął ojca dobijać.

Podróż „Zeppeliną”

Berlin, 27. 5. (PAT). Donoszą z Pernambuco (Brazylja), że „Zeppelin” wystartował do dalszego lotu do Havanny, gdzie zatrzyma się na krótko, aby wziąć zapas żywności. Z Havanny odleci ponad wyspami Bahama do Lakehurst.

Ewakuacja Wormacji

Berlin, 27. 5. (PAT). Biuro Wolfa donosi: Ostatni oddział francuskiej załogi okupacyjnej opuścił wczoraj Wormację. W mieście pozostało jeszcze około 30 ludzi załogi, należących do oddziału likwidacyjnego komandantury. Dopiero 31 maja opuszczą Wormację.

Zajście w Rangoon

Rangoon (Birma), 27. 5. (PAT). Po wczorajszych rozruchach, wywołanych przez kulisów, w czasie których padło 26 zabitych a około 700 odniosło rany, nastąpił pozorny spokój, dziś rano jednak doszło do nowych starć, w czasie których policja i oddziały wojskowe musiały użyć broni palnej. Kilkunastu Hindusów przewieziono do szpitala.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.88 2/5 zł., w Gdańsku na Warszawę 8.89 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płaci dziś za 100 mkn. w dewizach 212,04 do 212,72 zł., gotówką 212,02 zł.; za 100 guld. gd. w dewizach 173,05 do 173,31 zł., gotówką 172,71 zł.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowani cen.

Poznań, 27 maja 1930.

Spędzono: wołów 95, buhai 189, 495, świń 1991, cieląt 826, owiec 151; razem 3 747 szt. zwierząt.

Płacono za 100 kg żywej wagi za: (Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi).

BYDŁO:

Woły:

Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzegane	122—126
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	110—114
Mięsiste tuczone starsze	000—000
Miernie odżywione	000—000

Buhaje:

Wytuczzone pełnomięsiste	116—120
Tuczone mięsiste	108—112
Nietuczzone, dobrze odżywione starsze	100—106
Miernie odżywione	000—000

Krowy:

Wytuczzone pełnomięsiste	118—124
Tuczone mięsiste	110—114
Nietuczzone, dobrze odżywione	096—100
Miernie odżywione	076—080

Jałowice:

Wytuczzone pełnomięsiste	122—126
Tuczone mięsiste	110—114
Nietuczzone, dobrze odżywione	100—110
Miernie odżywione	090—096

Młodzież:

Dobrze odżywione	096—100
Miernie odżywione	090—096

Cieleta:

Najprędniejsze cieleta wytuczzone	150—160
Tuczone cieleta	134—144
Dobrze odżywione	120—130
Miernie odżywione	110—116

OWCE:

Wytuczzone, pełnomięsiste jaagnięta i młodsze skopy	130—142
Tuczone starsze skopy i maciórki	090—110
Dobrze odżywione	000—000
Miernie odżywione	000—000

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	206—208
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	198—204
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	192—196
Mięsiste świnie ponad 80 kg Maciorv i późne kastraty	184—190
Świnie bekonowe	174—180
Przebieg targu normalny.	192—196

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 27 maja 1930

Dzisiejsza giełda nie wykazała żadnej zmiany w nastroju i przebieg był w dal-

szym ciągu spokojny.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych płacono za 5 proc. poz. konwers. 54 proc. za 8 proc. listy dolarowe Pozn. Ziem. Kredyt. 95,50 proc. (przy dew. 8,90) i za 6 proc. listy żytnie 19,— (za 1 ctr. mtr.), a jedynie od dawano 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie po 43,50 proc.

W akcjach bankowych wzgl. przemysłowych mniejsze obroty z powodu zbliżającego się ultima. Do notowania doszło tylko Bankiem Polskim po 169,— i Herzfeldem po 32,— w placeniu.

Z dniem dzisiejszym notuje się akcje „Lubań-Wronki” I—IV em. Akcje będą notowane w sztukach 100-złotowych zamiast dotychczasowych sztuk a 37,— zł.

Cedula urzędowa z dnia 27 maja 1930 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 54% P.	
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt.	95,50% P.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred.	43,50% O.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kred. 19,— P.	
---	--

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 169,— P.	
----------------------------	--

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Herzfeld-Viktorius I em. zł. 32,— P.	
--------------------------------------	--

Tendencja: Spokojna.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 27. 5. 1930.

Waluty Goldówka

Dolary St. Zjed. tr.: 8,88 1/2 sp.: 8,90 1/2 kup.: 8,86 1/2	
---	--

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Gdańsk	173,39	173,82	172,96
H landja	358,86	359,76	357,96
Londyn	43,34 1/4	43,45	43,23 1/2
Nowy Jork	8,90,9	8,92,9	8,88,9
Paryż	34,97 1/2	35,06	34,89
Praga	26,45 3/4	26,52	26,38 1/2
Szwajcaria	172,62	173,05	172,19
Sztokholm	239,40	240,00	238,80
Wiedeń	125,80	126,11	125,49
Włochy	46,74	46,86	46,62
Berlin	212,84		

Tendencja: niejednolita.

Papiery państwowe i obligacje:

4% poz. inwest.	106,50
5% poz. premj. dol.	62,50 63,00
5% poz. kol. konv.	55,00

Akcje w złotych:

Bank Polski	170,50—170,00
Bank Powsz. Kred.	0,00—110,00
Bank Zw. Sp. Zarob.	0,00— 72,50
Ostrowieckie Zakłady	58,00— 59,00

Tendencja: niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg reszta za 100 kg

Berlin, 27 maja 1930.

Pszenica march. od st. załad.	295,00—296,00
-------------------------------	---------------

Tendencja: mocna.

Żyto march. od stacji załad.	169,00—177,00
------------------------------	---------------

Żyto fr. wagon Berlin sprzed.	0,00—182,00
-------------------------------	-------------

Żyto Mekl. z okolic Warty i Noteci cif Berlin sprze-	0,00—176,00
--	-------------

daż i trans.	0,00—176,00
----------------------	-------------

Tendencja: terminowy towar wogonowy poparta, poza tem mocniejsza.

Owies march. do stacji załad.	146,00—156,00
-------------------------------	---------------

Tendencja po słabym początku wzmocniona.

Jęczmień pastewny i prze-	165,00—180,00
---------------------------	---------------

mysłowy	165,00—180,00
-------------------	---------------

Tendencja: spokojna.

Maka pszenna	32,25—40,25
------------------------	-------------

Tendencja: mocniejsza.

Maka żytnia	21,90—25,40
-----------------------	-------------

Tendencja: spokojna.

Ospa pszenna	08,25—09,00
------------------------	-------------

Tendencja: spokojna.

Ospa żytnia	08,50—09,25
-----------------------	-------------

Tendencja: spokojna.

Groch Victoria	24,00—29,00
--------------------------	-------------

Groch dr. jadalny	21,00—25,00
-----------------------------	-------------

Groch pastewny	18,00—19,00
--------------------------	-------------

Peluszka	17,00—18,00
--------------------	-------------

Bób polny	15,50—17,00
---------------------	-------------

Wyka	19,00—21,50
----------------	-------------

Łubin niebieski	16,00—17,50
---------------------------	-------------

Łubin żółty	21,50—24,00
-----------------------	-------------

Makuch rzepakowy	12,00—13,00
----------------------------	-------------

Makuch lniany	17,50—18,10
-------------------------	-------------

Wyłoki suche krajowe	08,00—08,50
--------------------------------	-------------

Srót Soja	13,30—14,30
---------------------	-------------

Platki ziemniaczane	12,40—12,80
-------------------------------	-------------

Ogólna tendencja: mocniejsza.

Śloma żytnia pras. drut.	1,00— 1,20
----------------------------------	------------

Śloma pszenna pras. drut.	0,05— 1,10
-----------------------------------	------------

Śloma owsiana pras. drut.	0,65— 0,75
-----------------------------------	------------

Śloma jęczm. pras. drut.	0,65— 0,75
----------------------------------	------------

Śloma żytnia dł. wiaz.	0,95— 1,20
--------------------------------	------------

Śloma ytnia pras. sznur.	0,85— 1,05
----------------------------------	------------

Śloma p. pras. sznur.	0,75— 0,90
-------------------------------	------------

Tendencja: słaba.

Sieczka	1,65— 1,80
-------------------	------------

Siano zw. handl.	1,40— 1,60
--------------------------	------------

Siano dr. l. pokos	2,00— 2,30
------------------------------	------------

Tymoteusz luźny	3,00— 3,40
---------------------------	------------

Siano koniczynowe	3,00— 3,40
-----------------------------	------------

Sprawozdanie p. Deweya za I kwartał r. b.

Ukazało się sprawozdanie doradcy finansowego rządu polskiego p. Charles Dewey za pierwszy kwartał r. b. Sprawozdanie dzieli się na trzy części. W pierwszej części p. Dewey omawia wykonanie planu stabilizacyjnego, zaznaczając, iż realizacja tego planu była przeprowadzana zupełnie sprawnie. Pomimo depresji gospodarczej wpływy podatkowe były pomyślne. P. Dewey omawia dalej budżet na r. 1930/31, analizując wzrost, względnie zmniejszenie się poszczególnych pozycji. Co do obsługi pożyczki, to w ciągu 12 miesięcy dochody z cel wyniosły 395 milionów złotych, t. j. 6 razy tyle, ile wymagają koszty obsługi pożyczki za ten okres. Dalej p. Dewey omawia szczegółowo zużycie wpływów z pożyczki stabilizacyjnej.

Część druga, poświęcona jest bankowości polskiej. Analizę obecnej sytuacji w bankowości p. Dewey poprzedza obszernym wstępem historycznym, podkreślając, iż pierwsze banki akcyjne pojawiły się w Polsce około r. 1880. Co do obecnej sytuacji bankowości, to szczególnie dodatni rozwój zaznaczył się w latach od 1924 do 1929 r. Rozwój ten p. Dewey ilustruje licznymi danymi cyfrowymi. Następnie p. Dewey przechodzi do szczegółowej analizy ustawy bankowej z r. 1928, przyczem omawia projekt wyłonienia specjalnej komisji, która zajęła się zbadaniem ustawodawstwa bankowego w Polsce i opracowała projekty w kierunku jego zmiany. Zasadniczą podstawą nowelizacji ustawy bankowej musi być również, aby nowe

prawo nie było zbyt uciążliwe dla kapitału zagranicznego. P. Dewey poddaje krytyce ustawę z 1928 r. Chociaż wymagania w stosunku do rezerw są dość duże (10 proc.), to jednak nie zapewniają one wkładcom dostatecznej opieki. Staranne zbadanie ustawodawstwa bankowego jest koniecznością.

W trzeciej części p. Dewey omawia obecną sytuację gospodarczą Polski. P. Dewey ocenia położenie na ogół dość pesymistycznie, zaznaczając jednak, iż pewna poprawa zaznaczyła się w rolnictwie oraz w niektórych działach przemysłu metalurgicznego. P. Dewey poświęca również uwagę hutnictwu żelaznemu, wskazując na ciężką sytuację tej zasadniczej gałęzi przemysłu. Następnie p. Dewey przechodzi do analizy sytuacji na rynku pieniężnym oraz w handlu zagranicznym. Co do obecnego przesilenia p. Dewey stwierdza, iż jest rzeczą możliwą, że punkt kulminacyjny kryzysu mamy już poza sobą.

Jak nam komunikują, w razie, gdyby p. Dewey nie pozostał na stanowisku doradcy finansowego rządu polskiego, co nie jest jeszcze bynajmniej rzeczą przesadzoną, ukazałoby się jeszcze jedno sprawozdanie, zredagowane przez p. Dewey, poczem dalszą pracę nad sprawozdaniami kontynuowałby Bank Polski. Istnieje tendencja, aby sprawozdania ukazywały się za okres półroczny, a nie kwartalny, jak się zdaje jednak, sprawozdania w dalszym ciągu ukazywać się będą co kwartał. (A. W.)

Robota „sanacji” na rzecz Niemców, komunistów i socjalistów

„Sanacja”, która w okręgu gnieźnieńskim w poczuciu niemocy politycznej stchórzyła i wycofała się z wyborów, ogranicza się do prób podkopania listy katolicko-narodowej nr. 24 oszczerstwami, rzucanymi w ulotkach na obóz narodowy i jego kandydatów poselskich. Mamy jedną z takich ulotek przed sobą. Roi się od kłamstw. Powróćmy do niej jutro. Narazie stwierdzamy, że obecna oszczerza kampania „sanacji” w okręgu gnieźnieńskim jest wodą na młyn Niemców, komunistów i socjalistów. Do takiej partyjnej dzikiej zaciętkości posunęła się „sanacja”, że, nie mając nawet wcale własnej listy kandy-

dackiej, zwalcza oszczerstwami listę katolicko-narodową nr. 24 z marsz. Trampeżyńskim na czele. Czyli, że „moralność” „sanacji” wygląda, tak: Niech zdobywają więcej mandatów Niemcy, socjaliści, niech zdobywają więcej głosów komuniści, niech ginie sprawa narodowa i państwowa, bylebyśmy zaszkożdzili „endecji”, Trampeżyńskiemu i całemu obozowi narodowemu, który śmie się przeciwstawiać Piłsudskiemu i „sanacji moralnej”.

Wyborcy odpowiedzą na to, głosując, jak jeden mąż, na listę katolicko-narodową nr. 24.

Ruch przedwyborczy

Gnieźno, 26 maja.

Z inicjatywy Narodowej Organizacji Kobiet w Gnieźnie zorganizowane zostało wielkie zebranie w niedzielę, dnia 25 bm. o godzinie 15 na sali hotelu Europejskiego. O zainteresowaniu wyborami kobiet w Gnieźnie świadczy fakt, że obszerne sala obrad z trudem mogła pomieścić nadzwyczaj licznie przybyłe obywatelki naszego miasta. Wice zagaiła przewodnicząca N. O. K. p. Łęgowska. Główny referat, oświetlający należycie całokształt obecnych stosunków naszych, wygłosiła rodaczka naszego grodu, obecnie radna miasta Bydgoszczy, p. Jaworowiczowa. Referat znalazł całkowite zrozumienie wśród zebranych, które nagrodziły referentkę długotrwałymi oklaskami. Drugi z kolei przemówił profesor i poseł na Sejm p. Staniszkis, który w treściwym referacie uzupełnił wywody p. Jaworowiczowej, akcentując bardzo silnie łączność, jaka istnieje między hasłami narodowymi i katolickimi, wykazując, że ruch narodowy w Polsce występował oddawna w obronie religii i Kościoła, a jeżeli obecnie głosi hasła katolickie wyraźniej niż kiedykolwiek, to jedynie z tej przyczyny, że ideały te są obecnie coraz bardziej zagrożone. Siłne wrażenie wywołało również przemówienie ks. kanonika Styczyńskiego, który w słowach nacechowanych troską o losy Kościoła, narodu i

państwa podkreślił znaczenie i skutki pracy na niwie narodowej Polek-patriotek, które w najcięższych chwilach dla Kościoła i narodu stały zawsze na straży wiary i ducha polskości. Czcigodny mówca podniósł, że mimo zakusów wrogów Kościoła i narodu polskiego sprawa nasza rokuje jak najlepsze nadzieje, ponieważ kobieta polska, będzie nadal stać mężnie na straży ideałów, gotowa zawsze do poświęceń. Entuzjazm, z jakim przyjmowano wywody czcigodnego ks. kanonika Styczyńskiego, świadczył bardzo dobitnie o patriotycznych i religijnych uczuciach zebranych na sali kobiet.

Należy się pełne uznanie przewodniczącej tego poważnego zebrania, delegowanej Narodowej Organizacji Kobiet z Poznania p. Grossmannównie, za jej umiejętne przewodnictwo oraz za szczere słowa zachęty do pracy. Jako zewnętrzny wyraz uczuć i zdecydowanej woli zebranych na sali kobiet uchwalono jednogłośnie rezolucję, w której wypowiedziano się za programem Stronnictwa Narodowego oraz za solidarnym głosowaniem na listę nr. 24. Rezolucję przyjęto wśród długo niemilkających oklasków i okrzyków, a na zakończenie zebrania odśpiewano „Rotę”.

Mielżyn, 26 maja.

Ubiegłej niedzieli odbył się tu wielki wiec Stronnictwa Narodowego pod przewodnictwem miejscowego działacza p. Tomczaka. Programowy referat

wygłosił profesor i poseł na Sejm p. Staniszkis. Licznie zebrani obywatele z Mielżyna i okolicy z przejęciem wysłuchali wywodów mówcy, nagradzając go oklaskami. Z nieudolną opozycją wybrali się agitatorzy socjalistyczni, lecz otrzymali taką odprawę od referenta, popartą bardzo zdecydowanie przez zebraną ludność, że musieli całkowicie skapitulować.

Niechanowo, 26 maja.

W niedzielę odbył się tu w południe wiec Stronnictwa Narodowego na sali parafialnej. Na przewodniczącego zebrania poproszono jednogłośnie hr. Leona Żółtowskiego z Niechanowa a na zastępcę p. Franciszka Kozaneckiego. Na wiec przybyło zgórą 150 osób, które w wielkim skupieniu wysłuchały referatu p. Fr. Sołtysiaka. W dyskusji zabrał głos przybyły z Poznania niejaki p. Szukała, demagogicznie operując argumentami, które ludzie rozumni już dawno wrzucili do rupieci. To też wywody te nie wywarły na oświadczeniach robotników w Niechanowie żadnego wrażenia. Bardo rzeczową natomiast i dobitną odpowiedź dał agitatorowi socjalistycznemu pp. Żółtowski i Sołtysiak, którzy wykazali na podstawie faktów i niezbitych materiałów całą obłudę agitatorów socjalistycznych, karmionych jadem nienawiści przez przywódców socjalistycznych przeważnie żydów. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Boże coś Polskę”.

W piątek 30 maja rb. o godz. 20 na sali Hotelu Europejskiego w Gnieźnie odbędzie się wielkie zebranie przedwyborcze Stronnictwa Narodowego, na którym referat o sytuacji politycznej wygłosi senator dr. Marjan Seyda, referat gospodarczy zaś p. redaktor Kanarowski z Torunia.

Echa odroczenia sesji sejmowej

Senator socjalistyczny, znany powieściopisarz, Andrzej Strug zamieścił w „Robotniku” wywiad, w którym ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce. Wywiad ten stanowi ostrą krytykę obecnego systemu i powtarzany jest przez całą prasę ze względów informacyjnych. Wywiad rozpoczyna się w ten sposób:

„Odroczenie sesji Sejmu w dn. 23 maja i niezwołanie jednocześnie Senatu jest dalszym ciągiem upartego macenia życia wewnętrznego kraju. Nikogo z parlamentarzystów to nie zaskoczyło, Sejm jest oddawna widownią niepożytecznych harców grupy rządzącej w Polsce, jest upustem dla złych humorów marsz. Piłsudskiego i terenem sztuczek i matactw prawnych dla ministerjum sprawiedliwości. Osobę p. Prezydenta Rzplitej należy wyłączyć z pod oceny tych metod, albowiem jest on widocznie jedynie ręką, podpisującą dekrety i jeżeli ambicje Jego nie sięgają wyżej i dalej, to opinia społeczeństwa nie powinna zajmować się nadal tą najwyżej formalnie postawioną osobistością.

W dalszym ciągu Strug zapowiada „mocną reakcję oporu przeciwko samowoli sfer decydujących”, stwierdza, że jedynym dążeniem obozu rządzącego jest „utrzymanie się przy władzy” i że obóz ten wykazał, iż „nie umie rządzić”.

Śladami p. Świtalskiego

Czytamy w „Robotniku”:

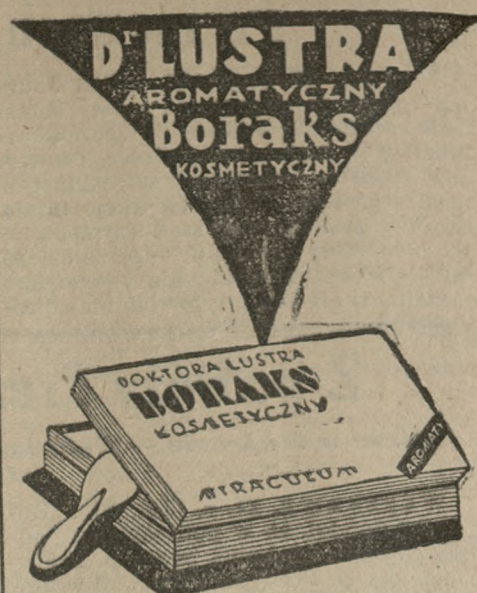
P. marszałek Senatu Szymański udał się, wraz z rodziną, w podróż po krajach zachodnich. P. Szymański podróżuje autem Senatu, kupionym świeżo dla Senatu za bardzo znaczną kwotę kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Jest to sposób postępowania zupełnie niewłaściwy, zwłaszcza w okresie powszechnej nędzy, tembardziej, że p. Szymański nie uważał nawet za wskazane powrócić do kraju w czasie zwolnienia nadzwyczajnej sesji parlamentarnej i pominięcia przytem Izby, której p. Szymański ma zaszczyt przewodniczyć.

Doprawdy, przynależność do obozu „sanacyjnego” przewraca do góry nogami w mózgach i w sercach ludzkich wszelkie pojęcia o tem, co robić wolno, a czego robić nie należy.

Nieprzytomni

Jedno z tutejszych pisemek „sanacyjnych” „Zew Pracy”, organ t. zw. „ciszakowców”, w nieprzytomnym artykule napada na senat uniwersytetu poznańskiego z powodu jego uchwały w sprawie zejść na akademii galórkowej w dn. 23 marca. „Zew Pracy” domaga

niezrównany dzięki własności
zmiękczenia najtwardszej wody!

Tw 1548

się zamknięcia uniwersytetu poznańskiego „przynajmniej” na rok. Oszałeli!

Echa afery „Frumentum”

W związku z notatką, umieszczoną pod powyższym tytułem w dzisiejszym wydaniu porannym naszego pisma otrzymaliśmy wyjaśnienie „Bank für Handel und Gewerbe” w Poznaniu, z którego wynika, że informacja, jakoby obecni dyrektorowie banku zostali zawieszeni w swych czynnościach urzędowych na skutek badania przez ministerstwo skarbu, nie odpowiada rzeczywistości. Na trzech członków zarządu ustąpił jeden, jednakże nie w związku z aferą „Frumentum”.

Jasne i ciemne włosy, pie-
lęgnowane Pixavonem,
otrzymują swoisty połysk.
Pixavon upiększa każde
włosy, nawet najjaśniejsze

• Pixavon w płynie
i jako shampooon w proszku.

Tw 1549

ŻYLAKI i HEMOROIDY

oraz ich bezoperacyjne leczenie

napisał Dr. med. J. Kost

b. asystent Kliniki profesora Josepha w Berlinie.

Do nabycia w księgarniach.

Skład główny: Gebethner i Wolff, Poznań.

Cena zł 2,—

nr 11681

Cena zł 2,—

RAD LECZY:

reumatyzm, ischias, migrenę, sklerozę, cierpienia stawów, choroby zapalne i bóle pooperacyjne. Suche OKŁADY RADOWE „RADIUMCHEMA” z wieczną promieniotwórczością z St. Joachimsthal, gdzie genialna Curie-Skłodowska odkryła rad, umożliwiając każdemu kurację radową w domu. Zawartość radu w okładach kontrolują Władze czechosłowackie i Pracownia Radiologiczna w Warszawie. Bezpł. inform. udziela: nr 11628

„RADIUMCHEMA”

Gener. Przedstaw.

L w ów

Ujejskiego 6/7

Gł. Skład

Apteka Dr. HEINRICH

Warszawa

Pl. Teatralny

WODA KWIATOWA
CZTERECH KRÓLI
(CARRE de ROIS)

POLECA

TWO BROCARD & CIE

nr 9505

Bolszewizm w przemyśle!

Oto temat następnego referatu, jaki wygłosi znany wielu prac o bolszewizmie, p. profesor Jędrzejewski, w piątek, dnia 30 b. m. na zebraniu Towarzystwa Przemysłowego T. z. w Poznaniu. Początek punktualnie o godz. 8 wiecz. na sali Cechu Budowniczych Poznańskich przy ul. Seweryna Mielżyńskiego 23 podwórze I p. Uprasza się o liczny udział członków i gości.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Plaga nadzorów sądowych

Kryzys gospodarczy wydobywa na światło dzienne również i niedomaganie, istniejące w innych, niż gospodarczą, dziedzinach życia państwowego. Szczególnie plastycznie objawiają się skutki kryzysu na polu sądownictwa. Przewlekłość procesów wekslowych, brak jednolitego ustawodawstwa proceduralnego, niedoskonałość instytucji nadzorów sądowych — wszystkie te bolączki dolegają życiu gospodarczemu najdotkliwiej w dobie kryzysu.

Chcąc mówić tylko o nadzorach sądowych — weźmy na przykład Łódź. Jak wykazują obliczenia, przemysł łódzki ma uwięzionych w przedsiębiorstwach pozostających pod nadzorem 150 milionów zł... Płatność tych sum zostaje odroczone z mocy ustawy na 9 miesięcy, a jeżeli się doliczy 3 miesiące na postępowanie sądowe, przy obecnym przeciążeniu sądów, przesuwa się ten termin na rok.

Czyż w świetle powyższego przykładu plaga nadzorów sądowych nie nabiera charakteru katastrofalnego? Zdarzają się aż nadto często wypadki niesumienne wykorzystywania przepisów o zapobieganiu upadłościom przez dłużników. Potrafią oni, zależnie od celu, jaki chcą osiągnąć, używać nadzór sądowy lub jego przedłużenie, mimo braku środków zaspokojenia wierzycieli, a w momencie, gdy im to dla wywarcia presji na wierzycieli dogodniej, uzyskać otwarcie upadłości, którą się następnie znów zmienia w nadzór, by zakończyć układem zapobiegawczym. Zawierane pod presją i groźbą konkursu — którego dziś więcej się obawia wierzyciel, niż dłużnik — ugody i układy zapobiegawcze są bardzo często niewykonywane, a w momencie, gdy już nie można dalej odwieść zapłaty ugodzonej części wierzycieli, zgłasza się nowy układ, obniżający i odraczający ponownie raz już obniżone i odroczone płatności.

W tej dziedzinie kryzys obecny wykazał konieczność niezwłocznej reformy. Przedewszystkiem należy zmienić sposób roztrząsania nadzorów sądowych. Dzisiaj o udzieleniu nadzoru decyduje jedna osoba: sędzia. Czy można domagać się od niego — mając na względzie powszechne przeciążenie sądów — aby każdy wypadek odpowiednio zgłębił i wnikał w genezę sprawy i w jej właściwy charakter? Jest to zresztą nawet niemożliwe dla sędziów, nie stojących w bezpośrednim kontakcie z życiem gospodarczym.

Przypadł nam bardzo do smaku wysunięty niedawno temu projekt odnawiania nadzorów sądowych i układów pojednawczych nie w ręce sędziego jednostkowego, jak to ma miejsce obecnie, lecz w ręce, swego rodzaju, sądu ławniczego, przy sędzie grodzkim, złożonego z sędziego państwowego i 2 ławników, powołanych z list ustalonych przez izby przemysłowo-handlowe na podstawie propozycji kupieckich.

Przez odpowiedni dobór ławników reprezentujących organizacje najbliższej obznajmione ze stosunkami w gałęzi przedsiębiorstwa dłużnika dałoby się osiągnąć znaczne zbliżenie orzecznictwa sądowego w tych sprawach do wymogów życia.

Krótkie informacje gospodarcze

— Rozdzielenie kredytów budowlanych w Gdyni w sezonie bieżącym nie rozwiąże jeszcze kwestji mieszkaniowej. Mieszkania w całym ciągu są drogie.

— Celem wprowadzenia w życie umowy, zawartej przez Gdańsk ze szwedzkim trustem zapałczanym, utworzone zostało w Gdańsku towarzystwo akcyjne pod nazwą „Gdański Monopol Zapałczany” z kapitałem zakładowym 100 000 guld.

— Prasa amerykańska z rzadką jednomyślnością coraz ostrzej występuje przeciwko nowej amerykańskiej taryfie celnej. Przeciwnicy taryfy występują prasa demokratyczna oraz republikańska, sprzyjająca Hooverowi.

— Pożyczkę 2 000 000 dol. po 7 proc. na 20 lat otrzymała Boliwia wzamian za oddanie koncesji na wyrób sprężad i import zapałek w republiki Boliwi przez Tow. „Union Allumettiere, podporządkowanemu szwedzkiemu trustowi zapałczanemu.

— Do Bukaresztu przybyli delegaci niemieccy z min. Fosse na czele, celem kontynuowania rokowań handlowych. Delegacji towarzyszą przedstawiciele przemysłu niemieckiego i eksporterzy zbożowi.

Konjunktury

Ziemioptody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ubiegłym tygodniu następująco:

	19. 5.	20. 5.	21. 5.	22. 5.	23. 5.	24. 5.
Pszemica						
Warszawa	42,00	42,50	—	43,00	43,00	—
Poznań	41,75	—	41,75	—	41,75	41,75
Łódź	38,00	—	—	—	—	—
Lublin	38,50	39,00	—	38,75	—	—
Żyto						
Warszawa	17,75	17,50	—	17,25	16,75	—
Poznań	18,75	—	18,75	—	18,00	17,75
Łódź	18,75	—	—	—	—	—
Lublin	16,25	16,50	—	16,00	—	—
Jęczmień						
Warszawa	20,00	20,00	—	19,50	19,50	—
Poznań	22,00	—	21,50	—	21,50	21,50
Łódź	—	—	—	—	—	—
Lublin	17,00	16,50	—	15,50	—	—
Owies						
Warszawa	18,00	18,00	—	17,50	17,50	—
Poznań	17,75	—	17,75	—	17,75	17,75
Łódź	—	—	—	—	—	—
Lublin	14,50	14,50	—	15,00	—	—

Europejskie rynki zbożowe uginają się w całej pełni tego słowa znaczenia pod nadmiarem podaży żyta. Kraje skandynawskie oraz niektóre bałtyckie, które są jedynymi odbiorcami żyta europejskiego, zostały do reszty nasycone. Skutkiem tego tendencja zniżkowa ogarnęła nie tylko kraje eksportowe, ale również odbiorców, którzy zapotrzebowania swoje całkowicie pokrywali aż do nowych zbiorów. Mimo intensywnego zużytkowywania żyta w gospodarstwach rolnych dla celów pastewnych, zapasy nie uległy likwidacji. Dziś już nie ulega wątpliwości, że zasoby żyta nie zostaną zlikwidowane i niestety zaciąga ważko na giełdach zbożowych. Wysokości tych zapasów nie da się tymczasem cyfrowo ustalić, gdyż brak danych statystycznych. Jedno wszakże jest bezsporne: kształtowanie ceny nowego żyta nie będzie korzystne. Urodzaje bowiem zapowiadają się dobrze, w dodatku pozostają zasoby z zeszłorocznych zniw, — więc podaż ulegnie dalszemu zwiększeniu, a to bynajmniej nie wpłynie na korzystny kurs.

Rynki krajowe odzwierciedlają nastroje ogólnieuropejskie. Jedynie pszenica, której u nas na przednówku brakuje każdego roku, trzyma się na niezmiennym poziomie, ujawniając nawet tendencję wzrostową. W Warszawie uzyskała w ciągu tygodnia lekką wyżkę o 1 zł. na 100 kg. — Natomiast żyto potaniało na wszystkich rynkach przeciętnie o 1 zł na 100 kg.; w cenie zbliża się ono do najgorszego okresu zeszłorocznego przed wprowadzeniem premii eksportowych. — Jęczmień zniżkuje trwale od kilku tygodni; ostatnio stracił znowu 0,50 zł na kwintalu.

Bydło i mięso

Na targach mięsnych sytuacja niestety nie uległa zmianie na lepsze. Ceny, uformowane ostrą baissą, uległy tylko słabej poprawie, co wcale nie zmienia stanu rzeczy. — Rolnicy bowiem w obawie dalszej zniżki, a ponadto w obliczu płatności kredytu rejestrowego pod zastaw zboża w ostatecznym terminie, na 1 czerwca, ofiarowali większe partie nierogacizny. Utrudnia to niepomiarne stabilizację cen i dokładne ustalenie tendencji.

Bardziej niepokojące są nowiny, dochodzące z rynków eksportowych. Dowozy z Polski wobec załamania się cen na skutek premjowanego eksportu niemieckiego uległy dalszej redukcji. W ciągu jednego tygodnia dostawa świń z Polski spadła o 500 sztuk, zmniejszając się do liczby 5 400 szt. Na domiar złego względy sanitarne stanowią poważną trudność, dla naszego wywozu.

Również tempo wywozu bekoniów do Anglii jest słabe, mimo sezonowego wzrostu zainteresowania i zapotrzebowania na rynku londyńskim. W tej dziedzinie polskie możliwości eksportowe są znacznie szersze.

Nabiał

W związku z panującą pogodą oraz przepędzeniem bydła na zieloną paszę obserwujemy na rynkach krajowych dalszy wzrost podaży. Skutkiem tego ceny zniżkowały. — Pierwszorzędne gatunki masła znajdują doskonały zbytni na rynkach krajowych; jedynie małe partie wychodzą na wywóz. Ale one natrafiają zagranicą na trudności, gdyż konkurencję niemal nie do przezwyciężenia, stanowią transporty masła kolonialnego, które coraz więcej aklimatyzuje się na rynkach kontynentalnych. Drugorzędne gatunki masła napotyka natomiast na brak jakiegokolwiek zainteresowania. Tym gatunkiem towaru rynki są zarucone i one to wpływają tak ujemnie na kształtowanie się cen.

W branży jajczarskiej panuje duże ożywienie, przypisywane zmniejszeniu dowozów. Ceny nie uległy mimo to zmianom.

Ceramika

W dziedzinie produkcji fajansarni panuje zastój; większa część zakładów, nie chcąc całkowicie unieruchomić pieców, pracuje przy ograniczonym czasie zatrudnienia. Większe zamówienia na naczynia kuchenne i użytkowe pokrywa się z łatwością z zapasów.

Wręcz katastrofalne jest położenie cegieł. Na placach zalegają setki milionów cegieł. Kilkanaście cegiełni warszawskich posiada przeszło 50 milj. sztuk. — Obecnie produkowanie dalszych partij nie ma zdrowego sensu, gdyż szanse sprzedania jej nie uległy poprawie. Dochodzi do tego, że liczne cegiełnie sprzedają towar po cenie kosztów produkcji, a niektóre nawet ze stratami. — Chodzi bowiem o zdobycie pieniędzy za wszelką cenę na pokrycie należności podatkowych. — Wobec słabych widoków na pomyślny rozwój kampanji budowlanej, brak horoskopów na szybką likwidację fatalnego położenia.

Przewóz prosiat w klatkach

Z Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu otrzymujemy poniższy komunikat: Wobec ustawicznych, znacznych opóźnień pociągów osobowych na stacjach odcinka Kalisz — Warszawa spowodowanych wyładunkiem wielkiej ilości przesyłek prosiat w klatkach, zakazała Dyrekcja na zasadzie rozporządzenia ministerstwa komunikacji wysyłania wymienionych przesyłek na ten odcinek pociągami osobowymi. Wyjątek stanowi pociąg osobowy nr. 514 kursujący na linii Poznań — Ostrów Wlkp. Łódź — Warszawa (odjazd z Poznania o godz. 23,45), który nadal zawierać będzie odnośne przesyłki. Poza tym pociągami prosiat w klatkach wysyłane będą na odcinek Kalisz — Warszawa wyłącznie pociągami pociągami towarowymi nr. 9366 kursującym na linii Leszno — Ostrów — Łódź — Warszawa (odjazd z Leszna o godz. 4,30). Do pociągu tego doładowane będą w Ostrowie również przesyłki przybyłe tam z kierunku Poznania, Leszna, Kępna i Pawłowa, nie nadane na pociąg osobowy nr. 514.

W celu możliwego skrócenia postoju przesyłek w drodze zezwoliła Dyrekcja na częściowy przewóz ich w okręgu Dyrekcji poznańskiej również innymi pociągami osobowymi, mianowicie od stacji nadawczej do najbliższej stacji węzłowej leżącej na linii biegu pociągu nr. 9366 najdalej jednak do Ostrowa. Przewozu takiego dokonywać się jedynie na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym. Za przetrzymanie przebiegu pociągami osobowymi oblicza się taryfowo ustaloną 20% dopłatę przewoznego.

Podając powyższe do wiadomości, zaleca Dyrekcja, by nadawcy we własnym interesie, mianowicie dla przyspieszenia terminu dostawy nadawali odnośne przesyłki do przewozu pociągami osobowymi nr. 514. W tym celu winni oni porozumieć się z daną stacją, która ustali odpowiedni plan przewozu i wskaże czas nadania przesyłki. Do wskazówek stacji winni nadawcy ściśle zastosować się, w innym razie przesyłki z powodu niedogodnych połączeń narażone być mogą na nadmierne przetrzymanie na stacjach węzłowych.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Sól do wyrobu bekoniów.** Rozporządzenie min. skarbu z dnia 26 kwietnia 1930 r. (Dz. Ust. nr. 39, poz. 348) stanowi, że przy wywozie zagranicę bekoniów i szynki ulega zwrotowi różnica między ceną hurtową soli na rynku wewnętrznym a ceną soli eksportowej w wysokości 14 zł od 100 kg.

(k) **Stosowanie rozporządzenia o zapobieganiu upadłości.** W tych dniach odbyło się posiedzenie Izby przem. - handlowej w Łodzi, na którym omawiano sprawę nadzorów sądowych. Obszerna dyskusja tyczyła się nad samą ustawą o odroczeniu wyplat, oraz nad sposobami jej stosowania. Podnoszono nader ujemne skutki liberalnego udzielania odroczenia wyplat, przejawiające się w rosnącej niepewności i tem samem zaniku kredytu oraz w postaci osłabienia zdolności konkurencyjnej solidnych firm, które nie ubiegają się o nadzór. Ponadto podkreślono konieczność wprowadzenia zmian do rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 23 grudnia 1928 r. względnie czasowego nawet zawieszenia mocy tego rozporządzenia.

(k) **Ożywienie na giełdzie warszawskiej.** Od pewnego czasu ożywiły się znacznie obroty na giełdzie warszawskiej, spowodowane przez znaczne zakupy banków niemieckich i czeskosłowackich, nabywających znaczne ilości akcji Banku Polskiego, Handlowego, akcji metalowych i cukrowych, głównie większych i dobrze prosperujących zakładów. Ponieważ kursy wszystkich papierów na giełdzie warszawskiej są niesłychanie niskie, zakupy te wytworzyły ruch żywiołowy, co zaczyna pociągać i nabywców polskich, szczególnie wobec dużej ilości płynnych kapitałów, wycofanych z obrotu. Optymistycznie nastroszone polskie sfery giełdowe spodziewają się, że zwykła giełdowa przyciągnie również część kapitałów polskich, które poszły zagranicę, gdzie obecnie oprocentowanie szybko spada. Pesymiści jednak obawiają się, że zagranica będzie mogła

w krótkim czasie wykupić po niskich cenach większość najlepszych papierów i przedsiębiorstw polskich, nim kapitały polskie zdecydowały się na większy udział w tych zakupach.

(k) **Zebrań kupiectwa branży cukrów i czekolady w Gnieźnie.** W dniu 20. bm. pod przewodnictwem p. prezesa Migdałka odbyło się w Gnieźnie zebrań ogółu kupiectwa handlującego cukrami i czekoladą, poświęcone ustosunkowaniu się do tych fabryk, które otwierają na terenie Zachodniej Polski własne składy detalicznej sprzedaży oraz tych, które nie zawarły jeszcze dotychczas z centralą Związku w Poznaniu odpowiedniej umowy odnośnie do prowadzenia ich wyrobów w firmach zrzeszonych. Po dyskusji uchwalono następującą rezolucję: „Kupiectwo branży cukrów i czekolady w Gnieźnie na zebrań w dniu 20. bm. po zapoznaniu się z postępowaniem pewnych fabryk, które zakładają własne składy detalicznej sprzedaży postanawia co następuje: 1. wstrzymać się z prowadzeniem towarów tych fabryk, które składy detalicznej sprzedaży prowadzą; 2. usunąć wszelkie ich reklamy i towar z okna; 3. prowadzić wyroby tych tylko fabryk, które zawarły odpowiednią umowę ze Związkiem Kupców Branży Cukrów i Czekolady w Poznaniu (Sekcja Związku Tow. Kupieckich); 4. prosić Komitet wybrany przez Związek do prowadzenia nadal rozpoczętej akcji aż do osiągnięcia celu. Po uchwaleniu rezolucji wszyscy obecni przystąpili na członków Związku i uchwalili powołać przy miejscowym Stowarzyszeniu Kupców w Gnieźnie Sekcję Kupców Branży Cukrów i Czekolady. Następnie wybrano Komitet, który zajmie się dalszym prowadzeniem akcji na miejscu oraz który utrzymywać będzie stały kontakt z centralą w Poznaniu. Do komitetu wybrano pp. Stróżyckiego, Dutkiewiczównę, Wojciechowskiego, Lewandowskiego, Rozpłochowskiego. W końcu imieniem kupiectwa wymienionej branży przemawiał p. Kaus z Mogilna, wyrażając zupełną solidarność kupiectwa mogileńskiego z uchwałami zebrań, przyczem oświadczył, że kupiectwo w Mogilnie już tak akcję rozpoczęło i prowadzi ją z poważnym rezultatem.

(k) **O celowej taryfie na przewóz zboża i maki.** Izba przem. handlowa w Warszawie na posiedzeniu komitetu taryfowego postanowiła wystąpić do min. komunikacji z dezyderatem przedłużenia czasu trwania ulg na przewóz zboża, zarówno w obrocie wewnętrznym jak i zewnętrznym do 31 lipca 1931 r., rozszerzenia obszaru ważności tych ulg do wszystkich stacji P. K. P. i wszystkich kolei prywatnych, rozszerzenia tych ulg na przewóz ziarna również i na odległość 1 do 200 klm. w stosunku ulg przyznanych ponad tę odległość w porównaniu z obowiązującą dotychczas klasą 9, oraz przyjęcia zasady po ekspirowaniu tych taryf ulgowych, iż między stawkami przewozowymi na przewóz maki, zboża i otrąb winien być utrzymany stosunek klas 8:9:18, pozostawiając więc między stawkami na przewóz zboża i maki zawsze różnicę 25—30 proc. Powyższe postulaty stały się konieczne z uwagi na to, że zrównanie taryf przewozowych na zboże i makę od 1 października 1930 r. wywołało protesty ze strony pokrzywdzonych sfer rolniczych i młynarskich województw centralnych, wschodnich i południowych.

Z ZAGRANICY

(z) **Gospodarczy „panslawizm” niepokoi Niemców.** W uniwersytecie kilofskim wygłosił dr. Iszboldin, docent instytutu rosyjskiego przy uniwersytecie w Białogrodzie, odczyt o neopanslawizmie gospodarczym i znaczeniu jego dla Niemiec. — Program panslawistycznego związku gospodarczego — wywodził prelegent — może być urzeczywistniony tylko z wyłączeniem Rosji sowieckiej ponieważ rząd sowiecki zainteresowaniami swoimi zwraca się głównie w stronę Azji. Związek ten dojdzie do skutku w postaci zbliżenia gospodarczego między Polską, Jugosławią, Bułgarią i Czechosłowacją. — Wstępem do zbliżenia miała być unia celna między Jugosławią a Bułgarią. Wśród państw słowiańskich charakter zdecydowanie przemysłowy posiada Czechosłowacja i Polska, natomiast państwa słowiańskie na Bałkanach mają charakter rolniczy. Myśl o urzeczywistnieniu idei gospodarczego panslawizmu zmniejsza państwa przemysłowe Europy zachodniej i środkowej, zwłaszcza Niemcy, do podjęcia kroków w celu niedopuszczenia do utraty słowiańskich rynków zbytu.

(z) **Projekt zmiany austriackich stawek celnych.** Nowela do taryfy celnej przedłożona parlamentowi austriackiemu podwyższa znacznie autonomiczne stawki celne dla szeregu artykułów rolniczych i przemysłowych. Co do świń, to nowela celna przesuwą granicę wagi świń wolnych od cła ze 110 do 150 kg. Świnie o wadze od 40 do 150 kg. będą obłożone cłem w wysokości 27 koron w zlocie. Cła autonomiczne od jaj podwyższa nowa taryfa z 8 na 30 koron w zlocie. W dziale przemysłowym nowela austriacka podwyższa znacznie stawki od wyrobów włókienniczych, szczególnie od przędzy i tkanin bawełnianych, kaloszy, mebli, wyrobów żelaznych, rozmaitych maszyn, superfosfatu, krochmalu i t. d. Przemysłowcy austriaccy domagają się ponadto podwyższenia cel od olejów mineralnych.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Co się dzieje w naszych teatrach?

Conajwybitniejsi artyści masowo opuszczają Poznań

Artyści, zaniepokojeni stanowiskiem części rady miejskiej w stosunku do teatrów miejskich, gromadnie opuszczają Poznań. Jak zwykle w podobnych wypadkach usuwają się wybitniejsi i najzdolniejsi jednostki. Odmianstowanie Teatru Polskiego i fikcyjna subwencja 150.000 zł — w rzeczywistości 30.000 zł — nie daje żadnej gwarancji, by teatr choćby przy największych oszczędnościach mógł istnieć na odpowiednim poziomie. Uchwała rady miejskiej zaniepokoiła nie tylko artystów dramatu, ale i opery, zwłaszcza że krąży pogłoski, iż za rok operę ma spotkać to samo, co dramat.

Jest ogólnie wiadomą tajemnicą, że tracimy najwybitniejsze siły obu zespołów, że podpisali już umowę do lwowskich teatrów znakomity tenor Czarnecki, ulubienica Poznania Fontanówna, Nochowiczówna, Folański, Wiśniewski, primabalerina Grabowska oraz dyrektor

baletu Stankiewicz i inni. Niepowetowaną stratą dla teatrów jest ubytek znakomitego artysty malarza St. Jarockiego. Usuwają się również inspektor kostiumów p. Hirschfeld oraz mistrz światła Gonczewicz, którzy od otwarcia Teatru Wielkiego pracowali. Wiele to daje do myślenia, że coś się psuje w „państwie duńskim”. Nielepiej z dramatem. Świetna artystka Z. Grabowska wyjeżdża do Warszawy, wychowanka naszej sceny B. Ludwiżanka do Krakowa. Prócz tego inne teatry pertraktują już z pp. Biesiadeczką, Gryf-Olszewską, Żbikowską, Boelkem, Biesiadeczkim, Chmielewskim, Komornickim, Kondradem i z innymi.

Jeszcze czas nie dopuścić do zupełnego rozbicia... Poznań chlubił się swymi teatrami i był uznany jako pierwszy ośrodek teatralny po Warszawie. Czy teraz zechciałby zrezygnować z tego czołowego stanowiska w Polsce? (tr)

Zwyrodniał morderca przed sądem

Proces w Ostrowie przeciwko Czesławowi Koniecznemu, który zarabiał siekierą sześcioro rodzeństwa i matkę

W dniu dzisiejszym przed sądem w Ostrowie rozpoczyna się rozprawa przeciw mordercy sześciorga rodzeństwa i matki dwudziestokilkuletniemu synowi gospodarskiemu Czesławowi Koniecznemu z Pieruszc w pow. pleszewskim. Przypominamy pokrótce szczegóły tej straszliwej zbrodni, która potwornością wstrząsnęła do głębi szerokie sfery społeczeństwa, wywołując powszechne oburzenie.

W nocy na 2 grudnia z niedzieli na poniedziałek (roku 1929) Konieczny wrócił około godz. 2. Był on rzekomo w konkrach w sąsiedniej wsi z kolegami i wszedł do sypialni matki, oraz rodzeństwa, których zbudził przyczem poczęstował ich jeszcze cukierkami. Następnie Czesław Konieczny wyszedł na podwórze, wkrótce wpadł do mieszkania uzbrojony w siekiere. W drzwiach zarabiał zbrodniarz 18-letnią swą siostrę Marię oraz brata, który przybiegł na jej wołanie; następnie wpadł do sypialni, w której spała matka z młodszą 7-letnią córeczką Leokadją i 15-letnim bratem Stefanem. Wymordował i tych troje jeszcze uderzeniami siekiery, a jak świadczyły ślady krwi na ścianie, pozostawione w nieładzie oraz porozsuwane meble, — między mordercą i jego ofiarami musiała toczyć się zacięta, wręcz rozpaczliwa walka. Zbrodniarz obmył się przed domem, ale przypomniało

mu się widocznie, że w stajni śpią jeszcze dwaj bracia, oczekując jego powrotu, 24-letni Jan i 22-letni Michał. Uderzeniami siekiery zarabiał obu — jeden zmarł natychmiast, a drugi ranniony śmiertelnie wyzionął niebawem ducha.

Po dokonaniu zbrodni Czesław Konieczny poszedł do sąsiadów i zawiadomił ich, że niezłani złoźcyńcy wymordowali sześciorgo jego rodzeństwa oraz matkę. Sąsiedzi pozrywali się na taką wieść na równe nogi i pobiegli do zabudowań Koniecznych. Urządźono, by zawiadomić policję. Czesław Konieczny zaprzął konie i wyruszył na posterunek w Broniszowicach. Przy zbliżaniu się zbrodniarz począł objawiać wielki niepokój, palił przytem namiętnie papierosy. Słowem, zachowywał się jakby miał nieczyste sumienie.

Na miejsce przybyła wnet policja i zawiadomieni członkowie komisji sądownej. Podejrzany padł odrazu na Czesława Koniecznego, którego aresztowano. Początkowo wypierał się, pod naporem jednak faktów i dowodów złożył wyczerpujące zeznanie. Zbrodnicze narzędzie, w danym wypadku siekiere, rzucił do studni na podwórzu, gdzie też ją znaleziono.

Jakie były motywy strasznej zbrodni ustali niewątpliwie przewód sądowy. (k)

Śnięte ryby w Cybinie

Wyjaśnienie prof. Schechtla z Uniwersytetu Poznańskiego nadesłane przez drukarnię i księgarnię św. Wojciecha, właściciela fabryki „Malta”

W związku z naszą wiadomością o masowym zatruciu ryb w Cybinie nadesłała Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha poniższe wyjaśnienie:

„Jeszcze przed ukazaniem się notatki zwróciliśmy się natychmiast po otrzymaniu wiadomości o śnięciu ryb w Cybinie, do pana Schechtla profesora Uniwersytetu Poznańskiego jako specjalisty z dziedziny ryboznawstwa, z prośbą o stwierdzenie przyczyn tego objawu, którego mimo prawie przeciwieście pięcioletniej pracy naszej fabryki dotąd nigdy nie zauważono.

Wyniki badań pana prof. Schechtla podajemy poniżej w streszczeniu do wiadomości publicznej dla wyświeślenia prawdy i uspokojenia opinii, zaniepokojonej powyższą notatką.

„O „zatruciu” ryb wogóle nie może być mowy, gdyż fabryka papieru Malta żadnych trujących substancji nie wypuszcza, czego dowodem, że w samej Cybinie, gdzie woda jest najsilniej zmieszana z odpływami fabryki, ryby nie śną. Nieznaczne śnięcie ryb wystąpiło tylko w szerokim korycie Cybiny koło mostu Śródeckiego z tego powodu, że nagromadziło się tam — wskutek zatamowania wody przy moście kolejowym, wskutek braku opadów oraz chwilowego wyłączenia odstożników w fabryce celem oczyszczenia tychże — nieco szlamu, który pod wpływem znacznego ocieplenia

się wody, ulegając rozkładowi wywołał ubytek tlenu w wodzie, tak, że nastąpiła częściowo tak zwana „przyducha”. Wskutek za małej miejscami ilości tlenu trochę ryb, zwłaszcza drobniejszych usnęło.

Poza odciążeniem wodzie tlenu żadnych ujemnych wpływów odpływy z fabryki papieru nie mają i mieć nie mogą, gdyż nie zawierają żadnych trujących ani szkodliwych substancji. Drobna ilość osadu, jaki fabryka zwyczajnie przy uruchomionym odstożniku wpuszcza do Cybiny, jest nawet pożyteczną, gdyż stanowi środek, przyczyniający się do większego przyrostu ryb.

Nis może być też mowy o szkodliwości śniętych teraz łownych ryb w Cybinie dla zdrowia ludzkiego. Są one tak samo nieszkodliwe jak jakiekolwiek inne śnięte ryby jeziorne, zwykle w tej postaci t. j. śniętej dostające się na targi”.

Tajemnicze zabójstwo

Zabójca oddał się sam w ręce sprawiedliwości

Nasz korespondent toruński (wd) donosi:

W poniedziałek rozegrała się w Toruniu przy ul. Mickiewicza 128 krwawa tragedia. W domu mieszka-

nym porucznikostwa J. utrzymywał ordynans Mikołaj Stankiewicz, szeregowiec 8 pap. stosunki miłosne z zatrudnioną tam jako służącą 18-letnią Henryką Piotrowską.

W poniedziałek przed południem w czasie nieobecności pana domu wziął Stankiewicz z jego szafy rewolwer i udał się do kuchni. Tu strzelił do Henryki P. kładąc ją trupem na miejscu. Morderca chciał niezwłocznie i sobie odebrać życie, lecz na odgłos strzału nadbiegła żona porucznika J. i wytrąciła mu broń z ręki.

Stankiewicz uciekł z mieszkania i przez kilka godzin błąkał się po mieście, poczem sam zgłosił się do żandarmerji oddając się w ręce sprawiedliwości. Powodem tragicznego zajścia była prawdopodobnie depresja psychiczna w jaką popadł Stankiewicz z powodu nabawienia się niebezpiecznej choroby.

O zdrowie młodzieży

Dzień propagandy wychowania fizycznego we czwartek

Najbliższy czwartek, święto Wniebowstąpienia przejdzie pod znakiem propagandy wychowania fizycznego i będzie zapoczątkowaniem uroczystości związanych z obchodem dziesięciolecia wychowania fizycznego w Wielkopolsce.

Już w środę o godz. 15 samoloty wojskowe rozrzucą będą ulotki, zaś o godz. 20 odbędzie się capstrzyk oddziałów przysposobienia wojskowego z pochodniami. W czwartek po mszy św. w kościele katedralnym o godz. 8,30, w której wezmą udział wszystkie organizacje sportowe i wychowania fizycznego, przejdzie wspaniały pochód ulicami przed ratusz, gdzie odbędzie się defilada przed przedstawicielami władz. Po defiladzie nastąpi przejazd cyklistów i motocyklistów ulicami miasta, oraz rozrzucanie ulotek propagandowych.

W godzinach popołudniowych odbędzie się na wszystkich placach miejskich ciekawe imprezy sportowe. W programie przewiduje się: na placu Wolności o godz. 12 — pokaz boksu czterech par, 12,20 — szermierka na szable i florety, 12,40 — gimnastyka 20 osób, 13,35 — pokaz obrony ratownictwa przeciwgazowego, oraz wystawa kajaków i składaków. Na Rynku Jeżyckim: pokaz boks, gra w koszykówkę i gimnastyka sokoła. Na placu zabaw przy ul. marś. Focha róg Wyspiańskiego: gry sportowe, ratownictwo i gimnastyka sokoła. Rynek Wildecki — popisy kolarzy, ćwiczenia pięściarskie, gimnastyka sokoła, obóz i zabawy harcerskie. W Starolecie na boisku przy ul. św. Antoniego: gimnastyka sokoła, koszykówka, szczyptorniaki i siatkówka. Na rynku w Głównie: pokazy pięściarskie, gry sportowe, obóz harcerski i gimnastyka sokoła. Na polanie przy operze odbędzie się pokaz strzelania z łuku. Na polanie w Solaczu o godz. 16 rozłoży się biwak oddziałów przysposobienia wojskowego. Na dziedzińcu miejskim zabawy dziecięce oraz na strzelnicy małokalibrowej przy ul. Fr. Ratajczaka zawody strzeleckie.

Wieczorem odbędzie się na placu Wolności wyświetlanie filmów sportowych. Na wszystkich placach przegrzanych będą orkiestry wojskowe. W razie niepogody imprezy powyższe odbędą się w niedzielę 1 czerwca.

KALENDARZYK

Wtorek, 27 maja 1930.

Słońce: wschód 3,41; — zachód 19,58; — długość dnia 16 godz. 17 min.

Księżyc: wschód 2,58; — zachód 19,30; — przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka 745 milimetrów. Pochmurno. Wiatr: cisza. Ciśnienie atmosferyczne niskie 745 milimetrów. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 23 st. C., najniższa plus 14 st. C. Ilość opadu 4 milimetry.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dzisiaj plus 0,22 m.

Kal. rzek.: Juljusz; jutro Augustyn.

Kal. słow.: Rusław; jutro Jaromir.

— Muzeum Miejskie, ul. Marszałka Focha 18, otwarte codziennie od godz. 10—14; w niedziele i święta od 10—12,30; w czwartki wstęp wolny. Wstęp 50 gr., młodzież, szeregowi i wycieczki 25 gr.

Uchronisz płuca od nikotyny

używając tutek (gilz)

ALTESSE pełnowatki.

KRONIKA KOŚCIELNA

— Nabożeństwo w kościele SS. Karmelitanek Bosych (ul. Niegolewskich 23). Z okazji beatyfikacji błogosławionej Terezy Małgorzaty od Najśw. Serca Jezusowego, Karmelitanek Bosej, odbędzie się w dn. 30, 31 bm. i 1 czerwca uroczyste triduum. — Dnia 29. bm. o godz. 17 odbędzie się nieszpory z kazaniem. Dnia 30 i 31. bm. msze św. o godz. 6, 7, 8, a o 9 suma z kazaniem. Przez wszystkie trzy dni nieszpory z kazaniem o godz. 17. W niedzielę 1 czerwca Msza św. o godz. 6, 6,45, 7,30, 9, a o 10 suma z kazaniem. Wszyscy wierni nawiedzający w tym czasie Kościół Karmelitanek mogą dostąpić odpustu zupełnego pod zwykłymi warunkami.

— Żeńskie Tow. „Przemysł”. Kwartalna msza św. na intencję radnej p. Zofji Rzepeckiej odbędzie się dnia 29. bm. o godz. 8 w kaplicy na Zagórz.

OSOBISTE

— 25-lecie pożycia małżeńskiego obchodzą w dniu 1 czerwca br. pp. Kazimierz i Helena z Ostrowskich Welzandowie. Msza św. na intencję Jubilatów odprawi się w tymże dniu o godz. 9,30 w kościele OO. Dominikanów.

— Srebrne gody małżeńskie obchodzą dnia 28. bm. pp. Józef i Klementyna z Frankowskich Wojczakowie, zamieszkali przy ul. św. Marcina 22. Msza św. na intencję Jubilatów odbędzie się o godz. 9 w kościele parafialnym św. Marcina.

— Srebrne gody małżeńskie obchodzą dnia 30. bm. kupiec p. Franciszek Strzyżewski z małżonką swą Leokadją z d. Majewską, zamieszkali przy ul. Kanakowej 18. Msza św. na intencję Jubilatów odbędzie się o godz. 9 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— Zw. Pracowników Umysłowych Z. P., filij pracowników handlowych. Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 28. bm. o godz. 19,30 w lokalu własnym przy ul. Działyskich 3.

— Wydział Metalowy Tow. Młodych Przemysłowców. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 28. bm. o godz. 20 w lokalu p. Jarockiego przy ul. Masztalarskiej 8a. Wykład p. Obara z fizyki.

WYKŁADY

— „O Orkanie”. Koło Polonistów U. P. urządza w bieżącym tygodniu niezwykle ciekawy i aktualny odczyt o Orkanie. Odczyt wygłosi znany w Poznaniu prelegent, prof. dr. Tadeusz Grabowski. Szczegóły podamy w najbliższych dniach.

WIECZORY, KONCERTY

— Obchód robotników katolickich. Katolickie Tow. Robotników Polskich Okręgu Poznańskiego Miejskiego i wiejskiego urządza w dniu 29 maja br. o godzinie 12 w poł. w sali „Boulevard”, przy placu Nowomiejskim 5 uroczystą akademię ku uczczeniu Ojca św. Leona XIII. z okazji 39 rocznicy wydania „Rerum novarum”. O liczny udział członków z miasta i okolicy oraz życzliwego Obywatelstwa proszą zarządy Okręgu miejskiego i wiejskiego.

— Zabawa latowa dla dzieci. Komitet Ochronek przy parafii św. Jana urządza celem uzyskania funduszy na dalsze podtrzymanie ochronek za Bramą Warszawską i na Ratajach, dnia 29. bm. o godz. 14½ zabawę latową dla dzieci na boisku Sokoła w Ratajach połączoną z rozmaitemi niespodziankami. Przygrywać będzie orkiestra 57 pp. Zaprasza się wszystkich życzliwych, którym dobro naszych najmłodszych leży na sercu. W razie niepogody zabawa odbędzie się w najbliższą niedzielę.

— Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa w Poznaniu, pozostająca pod dyrekcją p. Władysława Stillera, obcho-

Czytelnikom Naszym,
przejeżdżającym
przez

Berlin

przypominamy, że otrzymają naj-
świeższe numery

„Kurjera Poznańskiego”

we wszystkich kioskach
gazetowych

na dworcach i w wiel-
kich hotelach

dzi dnia 1 czerwca b. r., o godzinie 17 w wielkiej sali Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka 21, uroczystość dziesięciolecia swego istnienia. Obchód ten niewątpliwie zgromadzi poza uczniami szkoły także szerokie warstwy rzemiosła i sfer rodzicielskich, które się na obchód powyższy zaprasza.

ZYCIE SOKOLE

— **Baczność Sokolice!** Wszystkie umundurowane, szczególnie ćwiczące drużyny z gniazda żeńskiego Poznań 12 (Śródmieście) stawia się dnia 29. bm. o godz. 8 rano na placu katedralnym (Tum) pod sztandarem, celem wzięcia udziału w dniu propagandy W. F. i P. W., w nabożeństwie i pochodzie.

PODZIĘKOWANIA

— **Komitet Miasta Poznania Ligi Obrony Pow. i Przeciwwagowej** składa wszystkim organizacjom i instytucjom, które wzięciem udziału w pochodzie propagandowym dn. 18. bm. zamianistowały konieczność istnienia i rozwoju Ligi, serdeczne podziękowanie. Zarząd Komitetu Miasta Poznania.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Technicy dentystyczni, uwaga!** Celem przedsięwzięcia obrony przeciwko krzywdzącej nas ustawie o egzaminach technicznych dla techników, został utworzony Związek Techników Dentystycznych z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Sienkiewicza 44. Uprasza się wszystkich techników dentystów o zgłaszanie się osobiste lub pisemne, aby wspólnymi siłami dochodzić swych praw.

— **Rodzice i dzieci uwaga!** Zamierzamy zorganizować atrakcję dotąd w Poznaniu niebywałą, mianowicie wyścigi dla dzieci na własnych samojazdach, poruszanych zapomocą rak lub nóg, o liczne i wartościowe nagrody. Wyścigi te odbędą się w jedną z najbliższych niedziel na boisku Sokola. W wyścigach tych mogą brać udział chłopcy i dziewczęta do lat 14. Celem ustalenia programu prosimy zgłoszenia uczestnictwa skierować do sekretariatu Okręgu Poznańskiego Sokolstwa Polskiego Droga Dębińska, załączając wpisowe w wysokości 30 gr od osoby. Wobec tego, że czysty zysk przeznacza się wyłącznie na budowę hal gimnastycznych, należy się spodziewać, że obywatelstwo poprze tę imprezę przez liczne przybycie. W każdą środę i sobotę odbędą się od godz. 15 do 17 próbną jazdę, do której zachęcamy uczestników.

Zw. Tow. Gimn. „Sokół” Okr. Pozn.
— **Wpisy do Państw. Szkoły Budownictwa i Mierniczo-Melioracyjnej w Poznaniu** rozpoczynają się z dniem 30 czerwca br. i trwają do dnia 15 lipca. Warunek przyjęcia do szkoły Budownictwa: 1-rocza praktyka na budowie u murarza lub cieśli. Egzamin wstępny odbędzie się w dniach 28, 29 i 30 sierpnia br. Początek nauki dnia 1 września.

— **Maturzystom**, zamierzającym studiować polonistykę, udziela informacji codziennie w godzinach od 11 do 13 Koło Polonistów U. P. w Zamku pokój 15.

— **Pomorskie Tow. Opieki nad Dziećmi w Toruniu** przyjmuje uczniów i uczennice szkół średnich w miesiącach lipcu (dziewczęta) i sierpniu (chłopcy) do kolonii nadmorskiej im. Bł. Andrzeja Boboli w Gdyni. Opłata dzienna od osoby 4.50 zł.

— **Pokaz gazowy.** Dnia 28. bm. o godz. 17 odbędzie się w Poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15 pokaz gazowy z praktycznym przygotowaniem do konkursu gazowego i odczytem p. 261-towskiej.

— **Zwrot list składkowych.** Tow. Czytelnia Ludowych zwraca się z uprzejmą prośbą do tych wszystkich, którzy nie zwrócili dotychczas list składkowych na „Dar Narodowy 3-go Maja”, ażeby najpóźniej do końca b. m. zechcieli je łaskawie złożyć w biurze T.C.L., Fr. Ratajczaka 16, gdyż przystąpić chcemy do zamknięcia ogólnej listy ofiarodawców i publicznego pokwitowania w prasie. X. Ludwiczak.

— **Tow. Powstańców i Wojaków, Stare Miasto, Zbiórka** dnia 29. bm. o godzinie 7.45 celem wzięcia udziału w święcie P. W. i W. F.

— **Tow. Powstańców i Wojaków Łazarz — Górczyn.** Zbiórka do capstrzyku na dzień P. W. i W. F. dnia 28. bm. o godz. 19 na Rynku Łazarskim. Dnia 29. bm. o godz. 8 rano zbiórka na placu Tumskim celem wzięcia udziału w mszy św. Uprasza się o liczny udział. Czapki i odznaki przywdziać. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 2 czerwca o godz. 20 w Kasyńce Obywatelskiej przy ul. Marsz. Focha 80/81.

— **Stow. Żeńskiej Młodzieży Kupieckiej w Poznaniu.** Wycieczka do Ujścia odbędzie się dnia 29. bm. Punkt zborny na dworcu głównym o godz. 7 rano.

Podobno

ubezpieczenie samochodu będzie w przyszłości uzależnione od posiadania kwitu abonamentowego tygodnika ilustrowanego „Samochód”, Poznań, św. Marcin 70.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Piękne storczyki kwitną obecnie** w rzadkich i cennych odmianach w palmiarni Parku Wilsona. Wiadomo, że ściąganie niewątpliwie liczne rzesze miłośników piękna i przyrody, którzy poza tym zobaczą tu dużo innych interesujących roślin. Niskie ceny wstępu, tylko 50 groszy od osoby (dzieci placą połowę), pozwalają każdemu na częste odwiedzanie palmiarni. Poza tym Dyrekcja Ogrodów Miejskich ustanowiła miesięczne karty wstępu, za które płaci się tylko 2 zł. z prawem bezpł. wprowadzenia 1 dziecka.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Cyklista najechany przez samochód.** Zamieszkały przy ul. Szamarzewskiego 11, Tadeusz Bąkowski doniósł policji, że brat jego Władysław jadąc rowerem ul. Sienkiewicza został najechany przez nieznany samochód. Najechany cyklista odniósł okaleczenia ręki i nogi, a kolo samochodu przeszło mu przez brzuch. Kierowca samochodu odwiózł poranionego do lecznicy miejskiej. Ponieważ nie stwierdzono kierowcy jak i również numeru samochodu, policja śledcza wzywa świadków zająca o złożenie zeznań. (z)

— **Najechany przez samochód.** Na G. Wildzie u wylotu ul. Wybickiego został najechany przez samochód PZ nr. 44 035 14-letni Jan Suwalski zamieszkały przy G. Wildzie 82. Chłopiec odniósł lekkie okaleczenia. (z)

— **Skutki chłopcęcej swawoli.** Wczoraj popołudniu kilku chłopców oczekiwało w wagonie odjazdu pociągu do Puszczykowa. Rozbawieni chłopcy igrali wesoło, przyczem jeden z nich, 12-letni K. Ciesielski (Matejki 50), popchnięty przez swego rówieśnika, wpadł na szybę wagonu i rozbił ją. Pokaleczył się przytem bardzo dotkliwie, rozcinając sobie policzek i nos. Oczywiście nie było z wycieczki do Puszczykowa, gdyż lekarz pogotowia przewiózł go do domu, zaszywając mu wprawie rany powstałe przez pokaleczenie. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— **Ukradziono całą szopę.** P. Józef Bilski, zamieszkały przy ul. Marszałka Focha 38, doniósł policji o niezwykłej wprost kradzieży. Z treści doniesienia wynika, że niewyśledzeni narazie osobnicy rozgrabili P. Bilskiego szopę drewnianą, stojącą na terenie wystawy przy ul. Chociszewskiego. Wartość skradzionej szopy ocenia p. Bilski na około 5.000 zł (k)

— **Grzesznica z nalogu.** W składzie bławatnym przy ul. Półwiejskiej 5 przytrzymał na gorącym uczynku niejaką Janinę Krepczyk bez stałego mieszkania. Podczas zakupu towaru przywłaszczyła sobie parę pończoch damskich. Jest ona już rutynowaną złodziejką składową t. zw. szopen feldziarka, która za kradzieże składowe odcierpiała już przeszło 5 lat więzienia. (z)

— **Kradzieże i włamania.** Na drodze między Zawadami a Główną skradziono p. Wojciechowi Hałasowi ze Splawia w pow. poznańskim rower męski. — Z mieszkania p. Jadwigi Grześkowiak (ul. św. Czesława 18a) podczas jej nieobecności skradziono bieliznę pościelową, ręczniki, ubrania męskie oraz płaszcz męski wartości około 700 zł. Nieznani osobnicy włamali się na strych mieszkania p. Jana Kozłowskiego (ul. Stan. Karwowskiego 1) i skradli rower męski marki „Kastor”. — P. Józefowi Tesznerowi z Konarzewa w pow. poznańskim z podwórza przy ul. Grunwaldzkiej 25 skradziono rower męski. — Do piwnicy p. Jana Wysockiego przy G. Wildzie włamano się w tych dniach i skradziono różne narzędzie ślusarskie. Jako sprawców kradzieży ujawniono Czesława Bulczyńskiego i Jana Nowaka, którzy przyznali się do winy. Ten sam Bulczyński skradł z wozu, stojącego w bramie przy ul. Kościelnej, półtora centnara ziemniaków. Towarzysze Bulczyńskiego zdołali zbiec. — Z terenów dyrekcji P. W. K. skradziono wapno wartości około 300 zł. Sprawcę kradzieży ujawniono w osobie Ignacego Kowalskiego (ul. Poplińskich 31), u którego też znaleziono skradziony materiał budowlany.

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Włamanie w Buku.** W nocy na 24. bm. włamano się do magazynu p. Franciszka Czyżaka w Buku. Łupem nie wysłędzonych narazie złoczyńców, padły dwa płaszcze i większa ilość pończoch wartości około 500 złotych. (k)

— **Pożary na prowincji.** Z nieustalonych przyczyn wybuchł pożar w domu mieszkającym Fiałkowskiego w Kruteczku w powiecie czarnkowskim. Ogień zdołano stłumić, tak, że spłonął tylko dach słomiany budynku. Powstała szkoda, ocenia się na około 3 tys. złotych. Drugi pożar w powiecie czarnkowskim wybuchł w Lubaszcu w zabudowaniach p. Luczyńskiego. Spalił się dach słomiany; stratę ocenia się również na około 3 tys. złotych. Ogień powstał od wadliwego komina. W Rawiczu wybuchł pożar w palni p. Ottona Kleibera. Ogień spowodował 14-letni syn Kleibera, Oskar, postawiając koszyk z chrustem w pobliżu rozpalonego pieca. Pożar ugaszono, nim zdołał przybrać większe rozmiary, tak, że straty są niewielkie. (k)

— **Echa samobójstwa listowego.** W wyniku dochodzeń prowadzonych w związku z samobójstwem przez powieszenie listowego Józefa Lemiszewskiego w Orzechowie w powiecie wrzesińskim, okazało się, że zmarły oddawał się nałogowi pijaństwa. Nałóg ten spowodował niebezpieczeństwo do zaniedbywania obowiązków służbowych, a następnie defraudacji i sprzeniewierzeń, które stały się powodem samobójstwa. W celu ustalenia zdefraudowanej sumy inspektor urzędu pocztowego w Jarocinie przeprowadza rewizję rachunków i kasy w agencji w Orzechowie. (k)

— **W stogu słomy** na terenie majątności Gołębin Stary (pow. kościański) znaleziono zwłoki mężczyzny. Rozpoznano w nim pochodzącego z Wyrzeki (pow. kościański) Wojciecha Tomaszewskiego, urodzonego dnia 12. 4. 1874. Podczas sekcji zwłok ustalono śmierć na udar serca. (k)

— **Podpalenie stodoły.** W Sroczyńcu (pow. gnieźnieński) w dniu 24. bm. zapaliła się stodoła Wojciecha Bauty. Ponieważ ogień zauważono wcześniej zdołano go ugasić; nie powstały żadne szkody. Podpalenia dokonano przy pomocy specjalnego lontu, który podłożono pod stodołę. (k)

— **Na granicy zastrzelili strażnik graniczny** Piotr Nowacki z placówki w Miechowie (pow. kępiński) robotnika sezonowego, 42-letniego Ant. Ludwiczaka. Tragicznie zmarły usiłował przekroczyć nielegalnie granicę pomiędzy Ludwiczynem a Miechowem z Polski do Niemiec. W sprawie tej zarządziła szczegółowe dochodzenia prokuratura w Ostrowie. (k)

— **Wielki pożar w Szczodrzejowie** w pow. wrzesińskim pochłonął dom mieszkalny, stodołę, chlew, dwie szopy, zboże i narzędzia rolnicze, własność rolnika Adama Duma. Straty wyrażone przez ogień ocenia się na około 50 tys. zł. Ubezpieczenie opiewa na sumę 30 tys. zł. W dochodzeniach okazało się, że pożar powstał wskutek wadliwego komina. (k)

— **Śmierć pod kołami wozu.** W Kaczanowie (pow. wrzesiński) przejechany został 8-letni Jan Stanisławski. Koła wozu z kufą wody zgnioty nieszczęśliwemu dziecku kłatkę piersiową, powodując natychmiastową śmierć. Winę przypisuje się robotnikowi Kopeczyńskiemu, który napędzając beczkowóz, kazał chłopcu wsiąść na przedwozie i trzymać lejce. Przy tem konie spłoszyły się i nieszczęśliwe dziecko spadło pod koła znajdując śmierć. (k)

— **Rozegrany przez bandytów.** Niezwykle zuchwałego napadu dokonało 4 nieznanych złoczyńców na drodze pomiędzy Kotowem a Piłką (pow. śremski). Napadli oni na ucznia kowalskiego Florjana Rogołą z Lubiatówka. Napastnicy zabrali Rogołę rower, ściągali z niego odzież i obuwie, pozostawiając go w koszu. W dodatku brutalnie pobili biednego kowalekowi niemilośnie laską. (k)

— **Pomnożył pieniądze.** Do oberży p. Grzybek w Miejskiej Górze przybyło dwóch podróżnych. Przy pogawędce przyznali się, że znają sposób powielania pieniędzy, okazując jakąś ciekawą maszynkę Pani G. — znana jako kobieta, jak to mówią na wszystkie nogi kuta — poszła na lep i włożyła 4.500 zł w maszynkę, z której po kilku godzinach miała wyjaść gotowe obitki. Kiedy po pewnym czasie zajrzała do maszynki znalazła zamiast pieniędzy skrawki gazet. Wszczęta natychmiast pogoń za pomysłowymi oszustami miała ten skutek, że w Poznaniu schwytano wspólnika „fabrykanta pieniędzy”, lecz ten wykreślił się, że był tylko przygodnym świadkiem fabrykacji i nie zna głównego „fabrykanta”. (ew)

— **Tragiczny wypadek.** Na szlaku kolejowym niedaleko Chojnic wydarzył się w poniedziałek nieszczęśliwy wypadek. W pobliżu stacji Liczno 13-letnia córka pewnego kolejarza posła krowę. Zwierzę weszło w pewnej chwili na tor. W tej chwili przejeżdżał pociąg. Skutek był straszliwy. Krowa została zabita na miejscu, a dziewczę ciężko okaleczone. Ojciec chciał dziecko tym samym pociągiem odwieźć do szpitala. Dziewczę jednak w drodze zmarło. (dt)

Wypadek samochodowy. W pobliżu Subków niedaleko Starogardu najeżdżał samochód na motocyklistę p. Neumanna z Tczewa. Odniósł on dość ciężkie okaleczenia. Właściciel samochodu odstawił zranionego do szpitala św. Wincentego w Tczewie. (dt)

JARMARKI

— **Jaraczew pow. Jarocin.** Dnia 3 czerwca 1930 odbędzie się jarmark na towary kramne i konie. Spęd byłby z powodu przyszczyce nie dozwolony.

— **Oborniki.** Dnia 3 czerwca br. odbędzie się jarmark na konie, bydło i świnie.

Z WIELKOPOLSKI

— **Września.** (Z komitetu T. C. L.) Zebranie ostatnie zawiązało przewodn. p. aptekarz Konieczny i przedstawił rozwój czytelnictwa w mieście i powiecie. Następnie wygłosił sprawozdanie bibliotekarz ks. prof. Jerończyk, a skarbnik p. Wł. Kaliszewski omówił stan kasy. Na wniosek p. burmistrza Soltyśkiego przeznaczono na dom oświatowy T. C. L. w Poznaniu 200 zł, a ze zbiorów z dn. 3 maja 50 proc., dla głównego zarządu. Na sekretarza komitetu wybrano p. prof. Chorońskiego. Transparent komitetu wrzesińskiego w pochodzie T. C. L. nosić będzie napis: Września — bibliotek 16 — wypożyczeń 16.220.

— (Wystawa prac kobiecych.) W dniach od 4—11 bm. urządziło Tow. Kat. Koła Pań we Wrześni wystawę robót kobiecych, która zawierała bardzo wiele pięknie wykonanych koronek, poduszek, kilimów, batyków, obrazów i różnych ozdób. Wystawę przyjęło obywatelstwo życzliwie i odwiedzało ją licznie. (y)

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś we wtorek „Faworyta”. W środę 28 b. m. gościnny występ Kazimierza Czarneckiego w tytułowej partii opery „Samson i Dalila”. W czwartek 29. bm. ostatni gościnny występ Ady Sari w operze „Traviata”.

Od 2 czerwca do 5 lipca Teatr Wielki będzie zamknięty.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś w kwintna komedia Edwarda Paillerona „Świat nudów”. Jutro krótkowilne widowisko „Przygody dobrego wojaka Szwajkara”, na którym publiczność bawi się wybornie. W piątek premiera najnowszej komedii St. Kiedrzyńskiego „Piorun z jasnego nieba”, która w Warszawie cieszy się utrwalałom powodzeniem. Wszystkie komedje Kiedrzyńskiego cieszyły się w Poznaniu zawsze dużym powodzeniem.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś we wtorek i jutro w środę w dalszym ciągu wesoła komedia B. Shaw’a p. t. „Pigmaljon” z gościnnym występem znakomitego reżysera i świetnego artysty scen stołecznych Aleksandra Węgiełka, który rolę prof. Higginsa zalicza do najlepszych swego repertuaru. Wielkie pole do popisu daje p. Cieszkowskiej rola kwiaciarki - księżniczki. Resztę obsady dopełniają pp. Czarnecka, Trojanowska, Bystrzyński i inni.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Faworyta”, opera Donizettiego. Środa, 28. 5. „Samson i Dalila”, opera Saint-Saens’a, gościnny występ K. Czarneckiego.

Czwartek, 29. 5. „Traviata”, opera Verdi’ego, gościnny występ Ady Sari.

Piątek, 30. 5. „Frasquita”, operetka Lehara.

Sobota, 31. 5. „Tosca”, opera Puccini’ego. Niedziela, 1. 6. „Samson i Dalila”, opera Saint Saens’a, ostatni gościnny występ K. Czarneckiego.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Polski

DZIŚ — „Świat nudów”. Środa, 28. 5. „Przygody Dobrego Wojaka Szwajkara”.

Czwartek, 29. 5. „Przygody Dobrego Wojaka Szwajkara”.

Piątek, 30. 5. „Piorun z jasnego nieba”, premiera.

Sobota, 31. 5. „Piorun z jasnego nieba”. Niedziela, 1. 6. „Piorun z jasnego nieba”.

Poniedziałek, 2. 6. „Dom Kobiet”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Nowy

DZIŚ — „Pigmalion” — gość. występ Al. Węgiełka.

Środa, 28. 5. „Pigmalion”, występ gościnny Al. Węgiełka.

Czwartek, 29. 5. „Pigmalion”, występ gościnny Al. Węgiełka.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

Stronictwo Narodowe

Koło Poznań-śródmieście

Zebranie miesięczne członków Koła odbędzie się w środę, dnia 28 maja, o godz. 8 w sali Stronictwa przy św. Marcinie 65.

Na porządku obrad bieżące sprawy polityczne i referat p. red. Herniczka na temat:

Walka dwóch tytanów, echa wojny światowej i Traktatu Wersalskiego

Członków i sympatyków, wprowadzonych przez członków, zaprasza Zarząd.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

W NAUKOWYM POZNANIU

Z TOW. MIŁOŚNIKÓW HISTORJI

O żywotności i rozwoju tej młodej jeszcze organizacji świadczyło ostatnie, odbyte w ubiegłym tygodniu walne zebranie. Działalność Towarzystwa liczącego obecnie już 334 członków a wydającego regularnie swe naukowe czasopismo „Roczniki Historyczne”, była w ubiegłym okresie sprawozdawczym poświęcona przedewszystkiem akcji wydawniczej. Oprócz wyżej wymienionego czasopisma jest owocem jego tegorocznych prac wydana w języku angielskim a tak bardzo dla nauki obcej i polskiej potrzebna historia Pomorza, opracowana przez prof. K. Tymienieckiego p. t. „History of Polish Pomerania”. Obecnie przygotowuje Towarzystwo poza tomem VI. Roczników Historycznych dwie specjalne publikacje, mianowicie: „Dzieje miasta Wieruszowa”, opracowane przez Dr. Leona Koczego i bibliografię Wielkopolski przygotowaną przez Dr. A. Wojtkowskiego.

Finansowo opiera Towarzystwo działalność swą na składkach członków, płaconych rocznie tylko w wysokości 8,— zł. W ubiegłym okresie otrzymało ono specjalne poparcie od Funduszu Kultury Narodowej, Starostw i Magistratów Poznania, Katowic, Wieruszowa i Kępna. W skład nowego zarządu weszli Dyr. Dr. Kazimierz Kaczmarek, Prof. Dr. Kazimierz Tymieniecki, ks. Prof. Stanisław Kozierowski, ks. prez. Alfons Mańkowski, Dyr. Dr. Andrzej Wojtkowski, Dyr. Edmund Zaleski, Kustosze Feliks Pohorecki, Dr. Marjan Kniat, p. Konstanty Prus.

W swej działalności odczytowej łączy się Towarzystwo z tutejszym oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego, którego zebrania i odczyty naukowe odbywają się w regularnych terminach, gromadząc członków obu towarzystw.

Ostatnie walne zebranie było uroczyste odczytem o walkach niepodległościowych w r. 1830/31, których badania wobec zbliżającego się stulecia powstania listopadowego w ożywionem tempie posuwają się naprzód. Mielśmy tu sposobność zapoznać się z udziałem Województwa Kaliskiego w tych zmaganiach na podstawie wywodów p. Janusza Staszewskiego. Prelegent mówił o organizacji tamtejszej siły zbrojnej i jej działalności. Przystępując na ogół rewolucji warszawskiej do powstania województwa kaliskie rozbroiło załogę rosyjską Kalisza w sile 700 Kozaków i wystawiło 4 pułki, dwa konne i dwa piesze. Następnie po wymarszu tych oddziałów na pole walki stworzyło jeszcze formację rezerwową w postaci straży bezpieczeństwa i bataljonów gwardji ruchomej, zamienione później na 8 pułk strzelców. Oddział ten posilkowany przez pospolite ruszenie przeprowadził jeszcze w lipcu i sierpniu 1831 r., gdy Rosjanie już ponownie obojejmowali władzę, zaszczytne boje w obronie Kalisza i Koła. Dopiero kapitulacja Warszawy i ogólny upadek powstania umożliwił Rosjanom powrót i objęcie rządów w województwie kaliskim.

Obrady Walnego Zebrania były poprzedzone wzmianką o zmarłych członkach, mianowicie Janie Kornatowiczu, Bolesławie Namysłowskim, Antonim Bederskim i Tadeuszu Dembińskim, których pamięć zgromadzeni uczcili powstaniem z miejsc.

Dr. M. K.

Pisma nadesłane

„Medycyna praktyczna”. Zesz. 2. Treść: Doc. dr. W. H. Melanowski: „Spostrzeżenia” (dok.). — Dr. M. Staroniewicz: „Przyczynowe zapalenie spojówki i rogówki”. — Dr. M. Stabrowski: „Błonica na materjał oddziału błoniczego szpitala św. Józefa w Poznaniu”. — Przegląd czasopism krajowych — Streszczenia: Choroby wewnętrzne — Chirurgja — Choroby kobiece, położnictwo — Choroby skórne i weneryczne — Choroby dzieci — Wymiana zdań w zakresie praktyki lekarskiej — Wiad. bieżące. Adres redakcji: Poznań, ul. Dąbrowskiego 46, I. p., dr. Bross.

„Taternik”. Zeszyt 1. Treść: W. Stanisławski: „Zrobiłszy Małą Snieżną”. — S. K. Zaremba: „Tezy”. — J. K. Dorawski: „Fragment listu do J. Chmielowskiego”. — J. A. Szczepański: „Nowe drogi w Tatrach w roku 1929”. — Skalne drogi. — Itineraria. — Sprawy sekcji. — Notatki.

JAK UCZCZONO PAMIĘĆ WŁADYSŁAWA PAWLICY

Cofnijmy się dziesięć lat wstecz i przypomnijmy sobie człowieka, który walcząc z ciężkimi warunkami materialnymi z najwyższem samozaparciem się wytrwale szedł przez życie, szedł do wiedzy. Nie danem mu było jednak zebrać plonów niezmordowanej pracy. Gdy stanął wreszcie u progu otwierającej się przed nim kariery naukowej, śmierć przecięła pasmo młodego życia. Zmarł w pełni sił, zostawiając świetlane wspomnienie wśród przyjaciół.

Człowiekiem tym był zmarły przed dziesięciu laty śp. Władysław Pawlica.

Urodził się on w Poroninie, u stóp Tatr, 28 maja 1887 roku jako „prosty” górnik ze znanego na Podhalu rodu. Postanowił iść drogą nauki i skończywszy jedno z krakowskich gimnazjów zapisał się na Uniwersytet Jagielloński, aby studiować geologję, mineralogję a przedewszystkiem petrografię.

Od młodości patrzył w przeczny, skalny świat tatrzański, nie więc dziwnego, że świata tego ukołowanie utrwalilo się w jego duszy do końca życia. Pracować i żyć dla najdroższych Tatr!

Zbrojny w zasoby wiedzy, zaopatrzone „w mędrca szkiełka i oko”, ale i z sercem czującym idzie na badania w Tatry i z dni pracy w terenie przynosi do laboratorium masy spostrzeżeń, które po należytem ugruntowaniu stwarzają nieliczne, lecz jakże cenne prace mineralogiczne i petrograficzne. W roku 1913 doktryzuje się na podstawie pracy o pegmatyckich (skałach granitowych) tatrzańskich, zaś wkrótce potem uzyskuje nagrodę Akademii Umiejętności im. Józefa Meyera za cenne studjum p. t.: „Północna wyspa krystaliczna w Tatrach”. Odtąd niemal corocznie w wydawnictwach Polskiej Akademii Umiejętności (Sprawozdania Komisji Fizjograficznej, Rozprawy Ak. Um. i w jej zagranicznym „Bulletin”) pojawiają się różne prace tatrzańskie, o nowo odkrytych minerałach, o złożach mineralnych granitu, o skałach Gierlacha i t. p. Wszystkie te prace i badania skierowały na ich autora uwagę polskiego świata naukowego, to też z chwilą odzyskania niepodległości, (gdy otworzone nowe uniwersytety) posypały się propozycje objęcia przez Niego katedr w Poznaniu, Wilnie i w Krakowskiej Akademii Górniczej. Władysław Pawlica zamierzał objąć stanowisko profesora uniwersytetu w Poznaniu, jednak oddawna trawiąca go choroba (gruźlica kiszki) nie pozwoliła rozpocząć pracy. W dniu 12 grudnia 1919 roku, mimo operacji, śmierć zabrała go od nas.

Pozostawił po sobie czystą i jasną pamięć wśród licznych przyjaciół, żal za przerwana w pełni twórczością i cenną spuścizną naukową.

Znalazło się jednak jeszcze coś więcej. Oto, w czasie długich i częstych wycieczek tatrzańskich, które odbywał czy to dla nauki, czy dla przyjemności — fotografował. Nieodstępny aparat pozwolił mu na dokonanie olbrzymiej ilości cudownych zdjęć z najrozmaitszych zakątków Tatr. Tam, gdzie nikt nie zajął, nawet, znalazł się Pawlica z aparatem; rósł zbiór lecz nikt go nie oglądał, prócz autora i przyjaciół. W końcu autor odszedł na wieczną wycieczkę, z której nie powrócił; zostały jednak klisze.

Otóż teraz, po dziesięciu latach, jeden z jego przyjaciół, taki sam, jak On fanatyk Tatr, prof. dr. Walery Goetel postanowił część tych zdjęć pokazać światu. Wydawnictwo podjęła Krakowska Drukarnia Narodowa. I oto wyszła w świat piękna i niedroga, (kosztuje tylko 10 złotych) pamiątka po Władysławie Pawlicy. Obszerny format obejmujący 71 rotogrurów tak pięknych, że nie można się zdecydować na wybór najpiękniejszej z pozostałych, pełen rzewnej nuty wspomnienia pióra prof. dra W. Goetla, wreszcie doskonale objaśnienia naukowe do każdego zdjęcia. Oto „treść” albumu „W górach”, C sa-

*) „W Górach” — album ze zdjęć fotograficznych Władysława Pawlicy, wydane w X-tą rocznicę jego zgonu, z przedmową i objaśnieniami Walerego Goetla. Kraków 1929. Nakład Drukarni Narodowej.

mych zdjęciach pisze wydawca tak: „w fotografiach Pawlicy uderza ich surowość, siła, czystość i niebanalność. Są one, jak ich autor, nie masz w nich zdawkowych obrazków. Dla znawcy świata górskiego posiadają one wielką wartość, że w przeważającej części przedstawiają okolice bardzo mało, a nawet wcale niefotografowane”.

Album poszło w świat, między ludzi. Ci, którzy, tak jak Pawlica ukołali zakłęty świat tatrzański, ze wzruszeniem przeglądają te obrazy; nie znaliśmy go, lecz przy wertowaniu wspaniałych kart pamiątkowego albumu owionął nas czar duszy tego prawdziwie górskiego człowieka.

J. Młodziejowski

Poznań.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z warsztatu lwowskiej humanistyki. Doskonali jej przegląd dają co cztery miesiące „Sprawozdania Towarzystwa Naukowego we Lwowie”, których ukazał się świeży zeszyt trzeci za rok 1929, (rocznik IX). Kilka streszczonych tam prac ukazało się w międzyczasie w pełnym tekście (Witkowskiego o Edypie królu, Piszczkowskiego o Weyssenhoffie, Koranyego o Tucholczyku). Inne znamy narazie tylko ze streszczenia. Obszernie streszcza swe „Etniczne oblicze ziem polskich przed przyściem Słowian” prof. Kucharski. Bardziej lingwistyczne cele ma praca prof. Janowa pt. „Język ruski w Ewangeljarzu kaznodziejskim z Trościańca, XVI w.” Zagadnienie niejednokrotnie żywo absorbujące opinię polską dyskutuje p. M. Morelowski. Zdaje bowiem sprawę z losów skarba koronnego od czasów rozbiorów. Autor stwierdza m. in. zniszczenie znacznej części insygnjów na rozkaz króla pruskiego. Br. Włodarski w wyniku swych studiów praskich streszcza swą pracę pt. Polska i Czechy w drugiej połowie XIII i początkach XIV wieku (1250-1306). Okres to bitwy pod Dürnkut, rzekomego manifestu Przemysła Ottokara II do książąt polskich, związków książąt śląskich z Czechami i rządów czeskich w Polsce. Dla czasów od końca XIII w. obszernie omawia te problemy prof. Balzer w swem pomnikowym Królestwie Polskiem. Na koniec wzmiankować należy o A. Gilewicz „Przebiegach Karpat zachodnich” i L. Halbana „Poglądzie na znaczenie Paktów Laterańskich”.

Uczony polski w Kopenhadze. Profesor filozofii na Uniwersytecie Warszawskim, dr. Tatarkiewicz, wygłosił ostatnio w Kopenhadze, na zaproszenie Tow. Polsko-Duńskiego, odczyt o klasycyzmie polskim. Z okazji tego odczytu w prasie duńskiej ukazało się szereg artykułów o stanie nauki i wiedzy artystycznej w Polsce. (nz)

Z Lwowskiego Tow. Naukowego. Wydział filologiczny odbył posiedzenie z referatami prof. Kuryłowicza nt. „Uwagi o rymach i czasach złożonych” i prof. Tarnawskiego n. t. „Otello”, jako tragedia kryminalna. (nl)

POLONICA WŁOSKIE

Prampolini o „Chłopach”. Przekład Reymontowego arcydzieła na język włoski ukazuje się częściami w tak wielkich niestety odstępkach, że długo jeszcze przydzie czekać, zanim czytelnicy będą mogli całość ogarnąć, chyba że sięgną do innych przekładów. I zazwyczaj tak się dzieje. Kto się zainteresował naprawdę pierwszym tomem „Chłopów” we włoskim przekładzie, ten nie czekał dwa lata na drugi, ale sięgał zazwyczaj po całość w tłumaczeniu francuskim. Recenzje, jakie o „Chłopach” we włoskich pismach czytamy są fragmentaryczne, odnoszą się tylko do części dotąd wydanych. W „La fiera letteraria” z marca czytamy recenzję Prampolini o „Chłopach” z drugiego tomu. Podkreśla tu wzmogłą w stosunku do pierwszej części dramatyczność, zmniejszoną liczbę opisów przyrody na rzecz elementu psychograficznego. Oby dwa ostatnie tomy copędzej wyszły z druku! (P.)

SZKOLNICTWO

O fazach rozwoju psychicznego młodości. Min. WR. i O. P. wydaje od zeszłego roku „Poradnik w sprawach nauczania i wychowania oraz administracji w szkołach średnich ogólnokształc. i seminarjach nauczycielskich”. W zeszycie 1/2 na rok 1930 obok artykułów w sprawie organizowania, urządzania i prowadzenia pracowni fizycznej, dodano arcyciekawy referat prof. St. Błachowskiego „O fazach rozwoju psychicznego młodości”. Referat ten, wygłoszony na zjeździe dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących w Toruniu, wywołał żywą dyskusję. Zagadnienie to jest rzeczą stosunkowo nową, bo dawniejsza psychologia, wychodząca z „antropomorfizmu” człowieka dorosłego, na rozwijające się organizmy psychiczne niewiele zwracała uwagi. A przecież zrozumienie tej psychiki musi być podstawą całego wychowania. Badaniom tych faz rozwoju psychicznego poświęcają się całe szeregi uczonych a cząstkowe wyniki badań niejedną z uznanych dotychczas prawd pedagogicznych ze szkoły wyrzucić kazady. Prof. Błachowski daje krótkie charakterystyki poszczególnych okresów życia młodości, dominujące w nich uczucia, myśli, zachowanie się — a dla wychowawcy wskazówki jak w tych wypadkach postępować należy. J. W.

MUZYKA

Komisja nowych oper w La Scali. Z Mediolanu donoszą nam: Zarząd La Scali, jako instytucji autonomicznej wybrał komisję kwalifikacyjną do oceny nowych oper, które mają być wystawiane w tym teatrze. W skład komisji wchodzi dyrektor generalny Scali, dyrektor konserwatorium medolańskiego (Pizzetti), przedstawiciel kompozytorów (Giordano) librecistów (Forzano) kapelmistrzów (dyr. Sabata) i sekretarz związku lombardzkiego muzyków zawodowych. Kompozytorzy mają zgłaszać dzieła na przyszły sezon do 1 czerwca rb. (mm)

TEATR

Premjera Pirandella. Z Rzymu donoszą nam: W Teatro Argentina wystawiono poraz pierwszy w Rzymie nową sztukę Pirandella pod tytułem „Come tu mi vuoi”. Jest to znów dzieło czystej psychologii, traktowanej nie tyle w dziejących się faktach, ile w rozmowach. Treść trochę nawet sensacyjna z początku, rozlewa się w subtelne i nieco nużące dociekania psychologiczne. Rolę główną grała Maria Abba, wybitna aktorka. (rt)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Z Tow. Zachęty Sztuk Pięknych. Z Warszawy piszą nam: Odbyło się Walne Zgromadzenie członków Zachęty. Sprawozdanie z działalności Towarzystwa wygłosił prezes, p. S. Brzeziński. Zbiory muzealne Zachęty powiększyły się w roku sprawozdawczym o 54 dzieła, częściowo zakupione, częściowo ofiarowane. Znacznym darem był zapis mec. L. Papińskiego. Po wysłuchaniu sprawozdań i uchwaleniu absolutorjum, zebrani dokonali uzupełniających wyborów do Komitetu. Sprawozdanie z rocznej działalności Tow. Zachęty Sztuk Pięknych ukazało się już w druku. (pw)

Z LITERATURY POMORSKIEJ

Zainaugurowany w r. 1927 Rocznik Gdański ukazał się ponownie w postaci tomów II i III (łącznie), za lata 1928 i 1929. (Gdańsk, nakładem Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki, Am Weissen Tor 1, Gmach Gmn. Polskiego). Tom ten otwiera obszerniejsza praca p. dr. M. Dziamianki o Aleksym Huszarzewskim, komisarzu generalnym Stanisława Augusta w Gdańsku. Poczem idą poświęcone problemom współczesnym prace p. A. Siebeneichena: „Udział Gdańska w handlu zagranicznym Polski” i T. Kijskiego: „Ilu jest Polaków na terenie Wolnego Miasta Gdańska”. Zależająca od pracy ciekawa mapa wykazuje z reguły większe zasiedlenie Polaków po lewym brzegu Wisły. Na tym odcinku silniejsze zaludnienie ludnością polską wykazują gminy Postolów, W. Trąbki i Elganowo, położone na południu. W dalszym ciągu dr. Wł. Pniewski daje szereg przeglądów: literatury kaszubskiej bibliografji kaszubsko-pomorskiej i polskiej literatury pięknej dotyczącej Pomorza i Bałtyku. Zainteresuje też praca p. Paszkowskiej-Jezowej o agitacji antypolskiej w geografii niemieckiej. Całość oznacza niewątpliwie postęp w porównaniu do tomu I. Dzięki gdańskiemu Towarzystwu Przyjaciół Nauk, zyskujemy trzeci — obok Poznania i Torunia — ośrodek badań pomorskich. — Pomorzu poświęcona jest też Księga Pamiątkowa Akademickiego Koła Pomorskiego przy Uniwersytecie Poznańskim (Poznań 1929, str. 120). Zawiera ona obok historii Koła i artykułów na tematy aktualne pomorskie szereg artykułów historycznych, pióra prof. Kostrzewskiego, prof. Dembińskiego (Fryderyk II a Gdańsk), prof. Łęgowskiego, dyr. Mocarskiego, pp. Pietrykowskiego, Mikulskiego i Karnowskiego. (zw.)

Książki nadesłane

Por. S. Kraszewski: „8 p. a. p.” Warszawa 1929. Wojsk. Inst. Nauk.-Wyd. Kpt. L. Weber: „51 p. p. strzelców kresowych”. Warszawa 1928. Wojsk. Inst. Nauk. - Wyd.

25 000 dolarów za niebieską georginję

Georginja jest rośliną, która oddawna stała się przedmiotem specjalnych zabiegów sztuki ogrodniczej. Skończyło się na tym, że z niepozornego kwiatu wyhodowano, dzięki długim staraniom, kilkadziesiąt piękniejszych odmian, przypominających chryzantemy i w niczym nie podobnych do dawnych, brzydkich, po chłopskich ogrodach spotykanych „pomponów”. Wiadomo jednak, że georginja jest biała i czerwona oraz żółta we wszystkich odcieniach. — Wszelkie usiłowania wyhodowania georginji niebieskiej dotychczas były bezowocne, mimo iż pewien nowojorski ogrodnik ogłosił cennik, w którym mówi o 13 000 gatunków georginji. Pewien amerykański milioner rozpisal konkurs na georginję niebieską, wyznaczając nagrodę 25 000 dolarów dla szczęśliwego hodowcy, któremuby się ten eksperyment powiódł. W konkursie mogą wziąć udział wszyscy ogrodnicy świata. (R. C.)

Powodzenie polskiego baletmistrza w Sztokholmie

W ostatnich dniach odbyła się w Operze Królewskiej stockholmskiej premiera baletu „Pory roku” do muzyki Glazunowa. Wspomniany balet skomponował choreograficznie baletmistrz opery w Sztokholmie p. Jan Ciepliński. Balet ten przyjęto entuzjastycznie i jest on dalszym ciągiem powodzeń polskiego baletmistrza na terenie Szwecji.

Krytyka miejscowa przyjęła z wielkim uznaniem twórczość artystyczną p. Cieplińskiego a najpoważniejsze pismo artystyczne „Scenen” z dnia 1 maja br. pisze m. in.:

Balet opery stockholmskiej, odtwarzając nowe utwory, idzie ciągle naprzód. „Pory roku” dowodzą o wielkiej zdolności baletmistrza, a wykonanie baletu świadczy, iż zespół baletowy zrozumiał swoje zadanie. W reżyserji zauważono co do ugrupowania obrazów tendencje modernistyczne, ułożenie poszczególnych tańców było bardzo oryginalne. Wszystkie wogóle obrazy świadczą o ogromnym zamiłowaniu baletmistrza dla sztuki i dowodzą celowej oraz przepojonej artystyzmem jego pracy.

Figura boginki leśnej z baletu „Pory roku”.

Grupa z obrazu IV baletu „Pory roku”.

Z lśniących salonów do celi buddyjskiej

Pod wpływem nauk Gandhiego. — Dawniej a teraz. — Szczęście w ubóstwie.

Znana z wybitnej piękności miss Madeleine Slave, pochodząca z jednej z najbarziej znanych i poważanych rodzin arystokracji angielskiej, od pewnego czasu żyje jako pustelnica w głuchym klasztorze indyjskim. Miss Slave stała się gorącą zwolenniczką Gandhiego i postanowiła nauki mędrcy tego wprowadzić w życie i całkowicie się do nich zastosować.

Początkowo uważano całą tę sprawę za wymysł obdarzonego bujną fantazją korespondenta „Daily Expressu”, później zaś, gdy z Achmedabat przyszło potwierdzenie tej wiadomości z tem, że miss Slave przebywa w klasztorze oddalonym o 75 mil od tej miejscowości, sądzono, że jest to po prostu kaprys ekscentrycznej bogatej panny. Przypuszczano, że za miesiąc, dwa, powróci do Londynu, by tam, w gronie znajomych, opowiadać o swych oryginalnych przeżyciach. Tymczasem miały miejsce, a panna Madeleine Slave nie powróciła. I już chyba nigdy świat londyński jej nie ujrzy. Zmieniła bowiem swe nazwisko, stała się członkiem żeńskiego zakonu buddyjskiego i zerwała zupełnie z równo ze swoją przeszłością, jak i ze swą rodziną.

Korespondent „Daily Expressu” nie ulakł się dalekiej podróży, aby odwiedzić tę niezwykłą pustelnicę. Ostatni etap jego drogi prowadził przez uciążliwe wertepy i trudne do przebycia pustynne okolice. — Miss Slave nazywa się obecnie Myra Bel. Mieszka w skromnej małej celce, której całe umeblowanie składa się z krzesła i stolika. Naprawdę oglądałem się za łóżkiem — opowiada korespondent — gdyż ta, która ongiś była przyszydzana do najwęższego zbytku, obecnie sypia na sienniku, ułożonym na ziemi. Ta córa „high life”, jadająca kiedyś najwybredniejszą potrawę, przyrządzaną przez pierwszorzędnego kucharza, pożywia się obecnie tylko ryżem, popijając go wodą z źródła. Przytem tej garści ryżu bynajmniej nie dostaje, lecz musi ją sobie wyżebrzać.

Należy bowiem do „zakonu żebrzącego” i z wyciągniętą dłonią wyrusza codziennie na zdobycie pożywienia, a ponieważ najbliższe osiedla znajdują się w odległości około dziesięciu kilometrów, zmuszona jest godzinami podążać lasami i głuchem pustkowiem.

Dawnej, wytwornej garderoby pozbyła się całkowicie, zastępując ją zgrzebnym habitem. Poświęciła również swe przepiękne włosy — ogolono ją zupełnie. Dziennikarz widokiem jej był do głębi poruszony.

— Czy pani jest szczęśliwa? — zapytał. — Zupełnie! — odpowiedziała z promiennym uśmiechem pustelnica. — Jestem tak szczęśliwa, jak tylko człowiek na ziemi być może. Przekonałam się teraz, że istotne szczęście ludzkie nie zależy wcale od rzeczy zewnętrznych... Musi ono zamieszkać w sercu człowieka i stać promieniować nazewnątrz... Jestem teraz pogodna i cicha... Niczego nie pragnę, niczego nie pożądam, — jest mi dobrze, jak nigdy.

— Co panią skłoniło do tego postanowienia?

— Prowadziłam dawniej życie światowe, beztroskie... Nie czułam się jednak szczęśliwą. Czułam w sercu okropną pustkę. Pewnego dnia wpadła mi do rąk biografia Mahatmy Gandhiego... Przejęła mnie ona do głębi. Wyjechałam do Indji... Dalsze moje losy są panu zapewne znane. Wierzę w misję Mahatmy...

— Czy pani ma zamiar spędzić tutaj całe życie? Czy nie tęskni pani do ojczyzny?

Na twarzy zakonnicy pojawił się cień, lecz szybko zniknął.

— Myślę często o Anglii, lecz nie wrócić do niej już nigdy... Tutaj znalazłam tę równowagę duchową, która mi daje szczęście. Nie wiem, czy w ojczyźnie mej potrafiłabym ją zachować. — Zresztą tam nie mogłabym prowadzić tak spokojnego życia, jak tutaj. — Zegnam!

I pustelnica powolnym krokiem oddaliła się.

Kr.

Sprawa młodzieży na Kongresie Eucharyst.

(KAP) Krajowy Kongres Eucharystyczny w Poznaniu zajmie się również tak ważną dziś sprawą młodzieży. Nad ołtarzem św. Stanisława Kostki w kościele św. Andrzeja w Rzymie widnieje napis: „Św. Stanisławie Kostko, módl się za młodzieżą polską!” Nie wiadomo, kto ten napis umieścił. W każdym razie uczynił to ktoś, co był świadom tego wielkiego niebezpieczeństwa, jakie zagraża naszej młodzieży. Duch ciemności wynajduje tysiące sposobności, by odwieść młodzież od Chrystusa. Zła książka, niemoralne widowiska, zepsucie powojenne — to wszystko sprysnęło się, by zatruć ducha w tych, którzy nasz naród mają nieść w słoneczne jutro. Ratować młodzież, tchnąć w nią ducha Chrystusowego to wielkie zadanie, które spełnić zamierza I Krajowy Kongres Eucharystyczny w Poznaniu. W czasie trwania Kongresu obradują następujące sekcje młodzieży:

1) Akademicka n. t. a) „Eucharystja ośrodkiem życia moralnego i religijnego ideału akademika” — kol. Świeżawski; b) „Eucharystja w zastosowaniu praktycznym w życiu akademika” — kol. Bogdanowicz; c) „Eucharystja w zastosowaniu praktycznym akademickim” — hr. Żółtowska.

2) Młodzież męskiej n. t. a) „Młodzież skupiona około Eucharystyki — to zadatek wielkości Narodu i Państwa” — mec. Jankowski; b) „Eucharystja źródłem odwagi i męstwa” — ks. prof. dr. Baranowski.

3) Młodzież żeńskiej n. t. a) „Rycerki Chrystusowe” — Marja Dmochowska; b) „Eucharystja w życiu młodzieży żeńskiej” — Ewa Krzysztoporska.

Z różnych stron Polski

Z ostatniej podróży „Lwowa”.

Wysłany statek szkolny „Lwów”, po ostatniej swej samodzielnej podróży przez Bałtyk zawinął w tych dniach do portu Nakskov w Danji. Na pokładzie „Lwowa” przewieziono uczniów I-go i III-go kursu Państwowej Szkoły Morskiej, którzy w Nakskov zostaną zaokrętowani na nowy statek szkolny „Dar Pomorza”.

Statek ten, który obecnie zajmie miejsce „Lwowa”, po wmontowaniu weń motorów ropnych, zawinie do Gdyni w połowie czerwca, skąd uda się w pierwszą swoją podróż szkolną na Atlantyk.

„Lwów” powróci o własnych siłach na żaglach, lub zostanie przyholowany do Gdyni i będzie wycofany z użycia.

Opór włościan tle prac komasacyjnych.

W tych dniach we wsi Ledóchów (woj. łódzkie, pow. krzemieniecki) wynikł zatarg na tle prac komasacyjnych przeprowadzanych w tejże wsi. Mieszkańcy w liczbie 500 osób, spędzili z pola pracujących tamże geometrów, oraz stawili zdecydowany opór przybyłemu patrolowi policyjnemu. W wyniku zażęć aresztowano 10 osób za podburzanie ludności i opór władzy. Dwie osoby zostały lekko ranne bagnietami. Prace komasacyjne narazie przetrwano, dalsze ekscesy nie są przewidziane.

Z błogosławionej działalności „Stelli”

Jedną z najbardziej zasłużonych organizacji na polu charytatywnym „Stella”, Towarzystwo Kolonij Wakacyjnych i Stacyj Sanitarnych, istniejące na naszym terenie od 34 lat, odbyło w sali Koła Towarzystwa swe roczne walne zebranie. Zebranie zagał prezes Tow. prof. dr. Gantkowski, witając zgromadzonych, poczem dalsze przewodnictwo oddał w ręce p. M. Zabłockiego; sekretarzował radca p. Wąsowicz. Prezes dr. Gantkowski w krótkich słowach zobrazował działalność „Stelli”, przyczem podniósł także intensywną pracę pań z kół ziemianek, które własnym kosztem organizowały kolonie letnie dla dzieci.

Po uczczeniu zmarłych członków, przedłożył skarbnik p. B. Ziętkiewicz korzystny stan kasowy, który przy zamknięciu bilansu wykazał saldo w wysokości 8.227,99 zł. Następnie przedstawił p. Ziętkiewicz dochody i rozchody z osady Gruszczyzna. Osada ta jest dobrze zaprowadzona i dostawia częściowo kolonji w Kobylnicy zapasy żywnościowe. W roku sprawozdawczym Gruszczyzna uległ różnym przeobrażom, tak że obecnie przedstawia się bardzo ładnie. P. Ziętkiewiczowi podziękowano za mozolną i trudną pracę włożoną w Gruszczyznę, poczem na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi pokwitowania. Ustupających członków zarządu prof. Gantkowskiego i B. Ziętkiewicza, wy-

brano przez aklamację ponownie. Na zastępcę sekretarza wybrano dr. Szencica. Członkowie Rady pozostali ci sami mianowicie: Wł. Marciniak, dyr. Ogrodów Miejskich, i dyr. Mizerski, architekt Powidzki i hr. Jan Żółtowski. Komisję rewizyjną tworzą pp. Zabłocki, Broeckerowa, zaś w miejsce s. p. dyr. Pankalli wszedł radca p. J. Cynka.

Rok ub. przeszedł pod znakiem wyjątkowej dla „Stelli” pracy. Zadnego roku nie wysłano na kolonie tyle dzieci, jak w roku sprawozdawczym. Do zapisu zgłosiło się 2.736 dzieci, które badane były przez lekarzy całkiem bezinteresownie. Wysłano do różnych kolonij 2 187 dzieci w tem 370 sierót, 65 dzieci inwalidów, 103 dzieci bezrobotnych, 405 dzieci rzemieślników i 561 dzieci robotników. Dalej 332 dzieci urzędników, 34 kupców i przemysłowców (płatne) i 317 dzieci rodziców różnych zawodów.

Z miasta Poznania wysłano 832 dzieci, z Wildy 417, z Łazarza 258, z Jeżyc 352, z województwa poznańskiego 223, pomorskiego 90, z Francji, Belgji i Niemiec 15 dzieci. Dzieci, które w myśl orzeczenia lekarskiego wysłano z powodu ich wadliści i osłabienia, wróciły wszystkie do domów naogół czerstwe i wzmocnione na siłach. Dzieci na wszystkich kolonjach miały odpowiednio umieszczenie, dobre odżywianie, troskliwą opieką i prawidłowy ruch fizyczny na świeżem powietrzu, oraz możność korzystania z naswietlania lampą kwarcową, kąpiele leczniczych, solankowych itd. Dziecko w kolonjach uczy się jak należy dbać o higienę ciała, czystość jamy ustnej i zębów, poza tem sypiają dzieci przy otwartych oknach. Kosztem Towarzystwa „Stella” utrzymywano 30 kolonij, zaś panie ziemianki z różnych powiatów żywiły własnym kosztem na 20 kolonjach 445 dzieci, co kosztowało 26.700 zł.

Zasadniczym dążeniem „Stelli” jest, aby dzieci miały dobre 5-razowe odżywienie, świeże powietrze, higieniczne warunki, swobodę ruchu przy grach i zabawach i zmianę wrażeń przy pomocy wycieczek. Liczba kolonij w stosunku do zeszłorocznej wzrosła o 33 proc. a wysłanych dzieci o 40 proc. Działalność „Stelli” nie ogranicza się jednakże wyłącznie na organizowaniu i wysyłaniu dzieci na kolonie letnie w czasie wakacyjnym, bo w ciągu całego roku wysyła „Stella” na własną stację sanitarną w Kobylnicy dzieci obojga płci jako uzdrowieńców nie tylko z Poznania, lecz z całego województwa poznańskiego.

Przyjmuje się tam dzieci osłabione, potrzebujące wypoczynku na ożywczym powietrzu oraz dobrego odżywiania — którego w Kobylnicy dzieciom się nie szczędzi. Kolonja wypoczynkowa w Kobylnicy należy do najstarszych, a zarazem do najwzrostszych kolonij. Tu co roku zjeżdża się słabowita młodzież, by spędzić choć kilka tygodni na świeżem powietrzu w obszernym ogrodzie i przylegającym lasku, wśród woni balsamicznej, zieleni kwiatów i słońca. Wracają też do swych domów zdrowe, silne i pełne zapału do pracy. Gdy ofiarność nie poskapi — to i obecnie dużo dzieci pojedzie do tego przybytku zdrowia. Wiele bowiem dzieci należy jeszcze wyrwać z wielkich miast, brudnych ulic i nieczystych mieszkań, gdzie nie dotrze świeże powietrze, ani promyk słoneczny. Więc niech płyną ofiary na ten cel zbożny i pełen błogosławionych owoców. (z)

BY NIE
PIEKŁA TWARZ
NA WIETRZE,

używaj nożyków z marką

SPORT

Hokej na trawie

Mecz „AZS” — „Warta” odbędzie się w czwartek o godz. 16 na boisku „Warty” i zapowiada się bardzo ciekawie. Jako przedmecz „Warta” II — „Czarni” II.

Lekka atletyka

Reprezentację pań na mecz z reprezentacją Śląska 29 bm. na boisku „Sokoła” wyznaczono jak następuje: 60 m.: Chudzińska, Kasprzakówna; 100 m.: Musielewska, Kasprzakówna; 200 m.: Stolarówna, Kryżanka; 800 m.: Bibrowiczówna, Kraszewska; 80 m. pł.: Musielewska, Kryżanka; 4x75 m.: Musielewska, Kryżanka, Chudzińska, Kasprzakówna; 4x200 m.: Jalożyńska, Kryżanka, Musielewska, Stolarówna; w wyż.: Krajewska, Rysówna; w dal: Kasprzakówna, Szkudlarska; dysk: Jasieńska, Szkudlarska; oszczep: Lanżanka, Jasieńska; kula: Jasieńska, Kasprzakówna.

Firma Gąsiorowski i Frankowski ufundowała nagrodę dla zawodniczki która uzyska najlepszy indywidualnie wynik na tych zawodach. Poza tem otrzymają wszystkie zawodniczki za pierwsze miejsca piękne żetony. W ciągu meczu odbędzie się też próba pobicia rekordu okr. w biegu rozstawnym 10x100 m. zgłoszona przez A. Z. S.

Dobre wyniki osiągnięte na trójmecz państwowym Japonia — Chiny — Filipiny przez reprezentantów Japonii. Takada pchnął kulę 15.80 m., Yoshioka przebiegł 200 m. w czasie 21.8, Nakajima 400 w 49.2, Sumiyoshi rzucił oszczep 62.19, Nishida przeskokół o tyczce 4 m., Hisatomi 800 m. w 1:58.8.

Na zawodach w Helsingforsie Purje przebiegł 1500 m. w czasie 3:53.9, Lethinen 5.000 m. w 15:06, Isohola 3.000 m. w 8:48.6 oraz Penttila rzucił oszczep 68.38 m.

W zawodach w Trzemesznie przy współudziale przedstawicieli poznańskiego AZS osiągnięto następujące wyniki: 60 m.: 1. Pernak (AZS) 7.2, 2. Zakrzewski (AZS), 100 m.: 1. Pernak 11.5, 2. Zakrzewski, 1.000 m. na przelaj: 1. Łukomski (AZS) 3:16.4, 2. Waliszewski (Trzemeszno), skok w dal: 1. Pernak 5.46, 2. Zakrzewski, w wyż.: 1. Pernak 1.57, 2 i 3. Gołński i Gruchalski (AZS) po 1.53, tyczka: 1. Zakrzewski 3.43 (Zakrzewski znajdujący się w świetnej formie nie mógł wyżej skakać wobec zakrót-kich stojaków), 2. Baranowski (Trzem.) 2.67, dysk: 1. Pernak 31.31, 2. Waliszewski, oszczep: 1. Kowalski (AZS) 38.90, 2. Orlikowski (Trzem.), kula: 1. Pernak 10.68, 2. Jankowski (Trzem.)

Piłka nożna

„Warta” i „Garbarnia” walczy w niedzielę na boisku „Warty” o mistrzostwo ligi.

Tennis

Trzydniowy turniej tenisowy o „Mistrzostwo Pomorza”, organizuje w Toruniu w dniach 7, 8 i 9 czerwca „Toruński Klub Sportowy”, w konkurencji pań i panów w grach pojedynczych i podwójnych. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Klubu Toruń ul. Sienkiewicza 40.

32 000 złotych
za zabieg operacyjny

Najwyższy Trybunał w Berlinie wydał wyrok znamieny w związku ze skargą, wniesioną przez jednego z wybitnych chirurgów niemieckich przeciwko znanemu dyrektorowi banku w Berlinie o wypłacenie honorarium za zabieg operacyjny w kwocie 32 000 złotych. Dyrektor banku odmówił wypłacenia tak wysokiego honorarium i sprawę tę oddał sądowi.

Sąd okręgowy w Berlinie skazał dyrektora na wypłacenie 10 000, najwyższy zaś sąd przyznał lekarzowi całą sumę, t. j. 15 000 mk. niemieckich. Sąd stwierdził bowiem, że oskarżony zarabia rocznie około 220 000 złotych, a zabieg chirurga uratował życie córki dyrektora — i stąd uzasadnione było żądanie profesora. P. A. — M. P.

RADJO

Programy radjofoniczne

Środa, dnia 28 maja 1930 r.

Poznań (335 m) godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 notowania giełdowe i komunikaty gosp. rolnicze; godz. 16.55 pogadanka francuska (wygl. p. Omer Neveux); godz. 17.15 audycja dla dzieci w wykonaniu „Wujcia Czesia”; godz. 17.45 audycja bajek japońskich. Wykonawcy: Felicja Krysiewiczowa (sopran), Józef Kondradt (recytacja). Prof. Franciszek Łukasiewicz (fortepian). Program: 1. „Śpiew senny” baśń japońska (słowa Kazimierza Zandra, muzyka Piotra Perkowski), 2. „Ogniste motyle” baśń japońska (słowa Kazimierza Zandra, muzyka Piotra Perkowski); godz. 18.25 utwory kompozytorów polskich (odegra Klara Kaulfussówna, skrzypce); godz. 19.35 odczyt p. t. I-szy Krajowy Kongres Eucharystyczny w Polsce (wygl. ks. prałat Józef Prądzyński); godz. 20.05 odczyt p. t. „Wychowanie obywatelskie” (wygl. p. Zofia Rzepecka); godzina 20.30 koncert kameralny (transmisja z Warszawy); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe; godz. 22.15 „Transmisja z serca”; godz. 22.25 muzyka taneczna.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 15.20 „O szkołach zawodowych żeńskich” — opowie p. Maria Ankiewiczowa; godz. 16.15 transmisja z Wilna — program dla dzieci; godz. 16.45 muzyka z płyt gramofonowych; godzina 17.15 „Wśród książek”; godz. 17.45 koncert popołudniowy popularny; godz. 19.10 skrzynka pocztowa rolnicza; godz. 20.30 koncert wieczorny kameralny; godz. 21.10 kwadrans literacki — p. Wanda Stekkerowa „Nagadali baby w maglu”; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Czwartek, dnia 29 maja 1930 r.

Poznań (335 m) godz. 10.10 Wniebowstąpienie Pańskie; nabożeństwo z Katedry poznańskiej; kazanie wygl. ks. Infułat Stanisław Adamski; chór katedralny śpiewa pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego; godz. 12.10 poranek muzyczny z Filharmonii Warszawskiej; godz. 16.45 „Transmisja z serca”; godz. 16.55 pogadanka na temat „Korespondencja krótkofalowa”; godzina 17.10 „Umysł i jego rola w rozwoju dziecka” (p. Stef. Posadzowa); godz. 17.30 koncert popołudniowy (Transmisja z Warszawy); godz. 19.00 „Kobieta, miłość i maj” — w anegdocie (wygl. p. St. Nowak); godz. 19.15 feljton Stanisława Wasylewskiego; godz. 19.30 odczyt rolniczy p. t. „Hodowla koni w Turcji” (doc. dr. Tad. Vetulani); godz. 19.50 rolnicza skrzynka radiowa; godzina 20.10 kurs elem. języka franc. wyklada p. Omer Neveux; godz. 20.30 koncert wieczorny. Wykonawcy: prof. Marja Trampezyńska (alt), prof. Feliks Nowowiejski (organy); godz. 21.30 słuchowisko poważne (transmisja z Poznania na wszystkie stacje polskie); godz. 22.15 sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe.

Warszawa (1412 m) godz. 10.15 nabożeństwo z Katedry poznańskiej; godz. 12.10 koncert poranek z Filharmonii Warszawskiej; godz. 14.00 „Skąd wziął drzewo po ulgowych cenach na budowę wiejskie” — wygl. inż. Jan Czechowski; godz. 14.20 muzyka; godz. 14.30 „Jak sprzedawać produkt rolniczy” — wygl. p. Jan Gluszc; godzina 14.50 muzyka; godz. 15.00 „Dobre i złe komposty” — wygl. p. Marja Karczewska; godz. 15.20 muzyka; godz. 16.00 „O walce z Bogiem w Rosji” — opowie prof.

Ferdynand Ossendowski; godz. 16.20 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 16.40 „O komarach jako roznościeliach chorób” — mówić będzie dr. Ruszkowski; godz. 16.55 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 17.30 koncert popołudniowy; godz. 19.30 płyty gramofonowe; godz. 20.30 koncert wieczorny; godz. 21.30 słuchowisko z Poznania; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Katowice (409 m) godz. 15.00 ks. dr. B. Rosiński: „Nowoczesna religijność”; godzina 16.20 koncert popularny; godz. 20.10 kwadrans literacki Stanisława Wyrzykowskiego (P. R. Kraków); godz. 22.25 inż. Konstanty Znaniecki, Insp. R. P.: „Przeszkody w odbiorze audycji radiowych i ich zwalczanie”; poza tem transmisja z Warszawy i Poznania.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

— No pomnik Serca Jezusowego: Zygmunt Kazubowski 20 zł, R. Adamski, Środa za szczęśliwe przejście operacji 6 zł, M. R. z prośbą o wysłuchanie 5 zł, S. L., Bnin z podziękowaniem za otrzymane laski 3 zł, K. Przybylski, Poznań (Stary Rynek) 25 zł, Helena P. z prośbą o błogosławieństwo w pewnej intencji 2 zł, K. Tomkowiak, Grubno, z prośbą o błogosławieństwo dla H. K. 10 zł, razem z poprzednio pokwitowanymi 2.607,19 zł.

— Na budowę kościoła w Sołacz: Zygmunt Kazubowski 20 zł, razem z poprzednio pokwitowanymi 2.607,19 zł.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Młodzież przedpoborowa Łazarz-Górczyn. W dniu 28. bm. zbiórka na Rynku Łazarskim o godz. 19. W dniu 29. bm. zbiórka na Rynku Łazarskim o godz. 7.15, celem wzięcia udziału w uroczystościach P. W.

— Tow. Marynarzy. Dnia 31 bm. od godziny 20 w restauracji „Broadway” przy ul. Starościńskiej 1 odbędzie się zabawa taneczna, na którą zaprasza się wszystkich członków i sympatyków.

— Tow. Uczestników Powstania Wlkp. z r. 1918/19 Wilda. Zbiórka dnia 1 czerwca o godz. 7.30 rano u druha prezesa Kruszczyńskiego, celem wzięcia udziału w obchodzie 30-lecia Tow. Robotników Polskich Wilda.

— Zw. Niższych Funkcj. Państw. Koło Poznań - Miasto. Plenarne zebranie odbędzie się dnia 4 czerwca br. o godz. 19 w lokalu p. Tomczaka przy ul. Wronieckiej 13.

SKRZYNKA DO LISTÓW

— P. Tynecki L. Mimo to podatek wojskowy należy płacić, można jednak o- trzymać zwolnienie. Informacja w Izbie Skarbowej. (ak)

— Dla Bronisława. Zdaniem naszym nie warto dochodzić, gdyż zbyt trudno byłoby wykazać „rzeczywistą szkodę”. Kara do trzech lat więzienia. (ak)

— P. Twardowski, Tadeusz. Nie rozumiemy pytania. Pobory urzędnicze mogą być zajmowane do wysokości jednej piątej. (ak)

— F. R. 44. Niech Pan każe zbadać przez technika firmy z danej branży. Firma ta załatwi również wszystkie formalności. (ak)

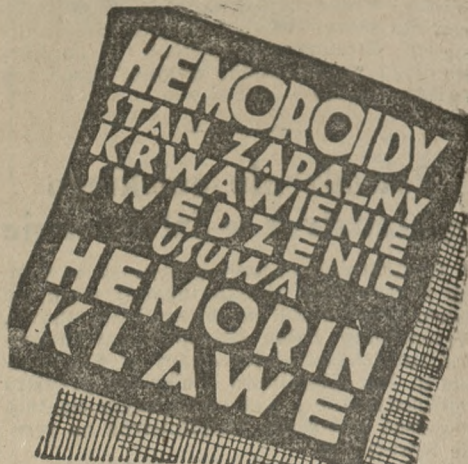
— Abonent 10 969. Wypowiedzenie powinno być nastąpić 15. na koniec miesiąca. Należy się Pani czynsz za cały miesiąc. (§ 565 kodeksu cywilnego). Można dochodzić sądowo skargą lub nakazem zapłaty. (ak)

— Wrzesień 1930. Do Izby Handlowo-Przemysłowej w Poznaniu z podaniem czasu rozpoczęcia. (ak)

— Cz. B. Statut o poborze miejskiego podatku od psów (z 25 czerwca 1924) powiada w § 2 liczba 2: „Od podatku wolne

są: jeden pies łańcuchowy do pilnowania osobnionego gospodarstwa, trzymany na uwięzi poza obrębem budynku mieszkalnego”. Niech Pan sprawdzi, czy wszystko to dotyczy Pańskiego psa. (ak)

— Stały abonent Ostrzeszów. Co znaczy: wobec sekretarza sądu? prywatnie przez znajomość? Najpewniej testament zrobić w sądzie lub u notariusza i tam przechować. Koszt równy tu i tam. Testament prywatny musi być pisany własnoręcznie (nie na maszynie) z miejscem i datą sporządzenia, może być również oddany w przechowanie sądowe. Radzimy testament notarialny lub sądowy. Uniknie Pan przez to wątpliwości co do skomplikowanej ewtl. kwestji zachówk. (ak)

nw 10 248

Czerwoność skóry

rak i twarzy usuwa niezawodnie śnieżno- białym krem Leodor, który nadaje cerze ma- towy odcień, tak charakterystyczny u pięk- nych i wytwornych Pań. Specjalną zaletą tego kremu jest również to, że nadaje się równocześnie jako doskonały podkład pod puder. Perfuma kremu Leodor przypomni- na zapach świeżo zerwanego bukietu fioł- ków, róż, bzu i konwalji. Ulubione te za- pachy są w cudownej harmonii zawarte w kremie Leodor. Do nabycia w perfume- rjach i Drogerjach. nw 11 235

Szczyt doskonałości.
OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE
ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI
NISZCZY
BRODAWI
SKÓRY
STWARDNIENIA
ODCISKI
ARAGO
ST. GÓRSKIEGO
WARSZAWA
ZŁOTKA
POT
RAK
NÓG
PACH
mauwa po 1 łyżeczce

Pw6988

nw 11 420

ś. p.

ks. Teodor Simiński

proboszcz w Białczu

zmarł po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony kilkakrot- nie Sakramentami św., dnia 26 maja, o godz. 9.30 wieczorem, przeżywszy lat 55, kapłaństwa 31.

Eksportacja do kościoła odbędzie się w czwartek, dnia 29. bm. o godz. 5 po poł., pogrzeb nazajutrz o godz. 9.30 rano.

O bolesnej stracie zawiadamiają

w smutku pogrążone

siostra i siostrzenica.

Powózki oczekiwać będą na stacji Kościan.

dw 5184

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 26 maja wieczorem, zasnął w Bogu, długoletni proboszcz w Białczu, ś. p.

ks. Teodor Simiński

W Zmarłym straciliśmy troskliwego duszpa- sterza, szczerego doradcę i serdecznego przy- jaciela.

dw 5183

Zarząd Dóbr Czacz.

W niedzielę, 25 maja 1930 r., o godzinie 6 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., wskutek tragicznego wypadku, moja najukochańsza żona, nasza najdroższa matka, siostra, ciocia i kuzynka, ś. p.

z Bielerzewskich

Marja Staszewska

przeżywszy lat 50. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 29. b. m., o godz. 5 po poł. z kaplicy św. Józefa na cmentarz Jeżycki, o czym zawiadamiają

dw 5182

Poznań, Matejki 11.

w ciężkim smutku pogrążeni
mąż z dziećmi i rodzina.

Zakład Pogrzeb. „Ceremonjal”. Towarowa 25. tel. 31-80.

Dnia 25 maja 1930 r., zasnął w Bogu, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy brat, szwagier i wujek, ś. p.

Adam Blaszcak

przeżywszy lat 17. Pogrzeb odbędzie się dnia 28 maja r., z kostnicy na cmentarz w Górczynie, o godzinie 4 po południu, o czym zawiadamia

zw 23780

w ciężkim smutku pogrążona

Poznań, Wronki.

rodzina.

Zwapienie żył.

Zdenerwowania, osłabienia. Zadać bezpłatnej broszury o nieszkodliwym leczeniu domowym od

Dr. GEBHARD & Co., Gdańsk nr. 56.

ś. p.

ks. Teodor Simiński

proboszcz w Białczu Starym

oddal Bogu duszę po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., dnia 26 maja o godzinie 21, w 56 roku życia a 31 kapłaństwa. Ekspozycja odbędzie się w czwartek, o godz. 17, nazajutrz nabożeństwo żałobne i pogrzeb o godzinie 9,30.

Duszę Jego kapłańską polecam pobożnym modlitwom.

W imieniu duchowieństwa dekanalnego
w zast. ks. dziekana

ks. radca Kolasiński.

dw 5178

Bilans Polskiego T-wa Księgarni Kolejowych „RUCH” Sp. Akc. STAN CZYNNY w Warszawie na 31 grudnia 1929 r. STAN BIERNY

Kasa	30 289,63	Kapitał akcyjny	1 000 000,—
Towary	1 058 463,76	Kapitał zapasowy	115 704,91
Nieruchomości	618 249,06	Kapitał amortyzacyjny	537 125,06
Ruchomości	474 530,71	Fundusz rezerwowy	98 045,31
Samochody	87 037,55	Fundusz asekuracyjny	20 384,90
Automaty	340 596,32	Dostawcy	812 563,07
Wagi osobowe	511 918,67	Administracje	479 067,95
Dłużnicy	972 665,43	Wierzyciele	809 903,37
Banki	109 084,70	Banki	136 461,—
Weksle obce	10 993,21	Weksle własne	29 633,30
Papiery procentowe i udziały	85 970,50	Niepodniesiona dywidenda	6 569,10
Waluty obce	303,22	Podatki do zapłacenia	80 000,—
Rachunki depozytowe	55 560,—	Rachunki depozytowe	55 560,—
		Zysk	174 644,79
			4 355 662,76

STRATY

Koszty handl. i prow. sprzed.	3 081 439,77	Towary	3 237 713,71
Należności przepadłe	16 355,22	Reklamy	159 425,63
Amort. nieruch., ruch., autom.	168 511,06	Automaty i wagi	119 563,70
Fundusz rezerwowy	20 000,—	Papiery procentowe	24 247,80
Podatki do zapłacenia	80 000,—		
Zysk czysty	174 644,79		
	3 540 950,84		3 540 950,84

Buchalter: Witold Martini

Zarząd:

T. Tchorzewski St. Godycki - Ćwirko

Z. Arct J. Gebethner

Dywidendę w wysokości 10% wypłaca
kasa T-wa, Al. Jerozolimska 63, w godz.
10—13 po złożeniu kuponu nr. 1. dw 11620

ARMATURA do wody, pary i gazu, hydranty pod i nadziemne, zasuwy, kurki, wentyle zwykłe i redukcyjne, wodowskazy, garnki, kondensacyjne, manometry itp.

POMPY parowe do posilkowania kotłów, odśrodkowe do czystej i brudnej wody, turbopompy, motopompy, sprężarki, pompy skrzydełkowe, rotacyjne itp.

Wszelkie artykuły techniczne.

ST. DUCHOWSKI

Biuro Inżynierskie

Telefon 32-26

POZNAŃ, Al. Marcinkowskiego 1.

Adres depesz: TECHNODUCH. Pw 11 809-22,33

Życie doczesne mej drogiej i nieodżałowanej matki, naszej kochanej siostry, cioci i bratowej, ś. p.

Michaliny z Chmielewskich Stysiakowej

przeżywszy od dłuższego czasu w chorobie, po przyjęciu Sakramentów św., przerwał Pan Bóg dnia 25 b. m., powołując Ją do Swej chwały. Pogrzeb odbędzie się 28 b. m., o godz. 5, z kaplicy cmentarnej w Dębcu.

W ciężkim smutku zawiadamiają
syn i rodzina.

Poznań, dnia 27 maja 1930 r.

zw 23 774

Za oddanie ostatniej przysługi matce naszej, siostrze, teściowej, babce, ciotce i kuzynce, ś. p.

Józefacie Seydowej

i za wyrazy współczucia składamy Przewielebnemu Duchowieństwu oraz wszystkim Przyjaciołom i Znajomym serdeczne

Bóg zapłać!

Rodzina.

zw 23779

Dnia 25 maja 1930 r. o godz. 2,30 rano, zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy syn, brat, szwagier i wujek, ś. p.

Jan Grobelny

przeżywszy lat 28 Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 29. bm. o godz. 5,15 po poł. z kostnicy cmentarnej w Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążona
rodzina.

zw 23764

Poszukujemy używanej

prądnicy

mocy 150 do 300 K. Wat.
prądu stałego 2x230 Volt.

Sp. Akc. Zaborowski S-ka,
Warszawa, Trębacka 10.

Tw 1550

Odwołuje się

Przetarg polowania, który
miał się odbyć 31 maja r. b.
w gminie Dąbrowa, ogłoszony
w Oředowniku Powiatowym
nr. 17.

zw 23768
Wieloch solys.

FILOZOFJĘ ŻYCIA

widzi się w lombardzie!
Tam najlepiej poznaje się
wartość 1-go złotego! Gdy
masz pieniądze tembardziej
oszczędzaj! Koszule, kape-
lusz, krawat i skarpetki,
kupisz tanio u Piotra
Plucińskiego, St. Rynek 37.

zw 23786

Trudny problem pluskiew
jest definitywnie załatwiony
Stosowanie Nekronu
w połączeniu z Tajfunem
w każdej drogerji do nabycia
Fabryka środków do zwalczania szkodników.

UNIVERSUM,
Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 38.

Pw 11453/4-19,312

Knaks jest nigdy nie zawo-
dzącym wygodnym środkiem
do wytepienia karaluchów
oraz innego robactwa, w kuch-
niach etc. W paczkach á zł 1,
do nabycia w każdej drogerji.

Fabryka środków do zwalczania szkodników

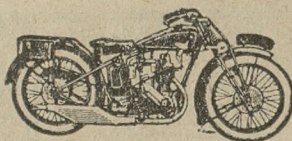
UNIVERSUM,

Poznań, Fr. Ratajczaka 38.

Pw 11 212/3-17,133/4

Ceny zniżone.

Dogodne spłaty.

Motosacoche 1930

motocykle światowej sławy, znane z dobroci

T. Koszczyński, Poznań, Pasaż Kina Apollo

wejścia: Fr. Ratajczaka lub Piekary. Tel. 52-03.

Bezkonkurencyjne. Luksusowe wykonanie.

Zdolnego Szefa Biura

pierwszorzędnego korespondenta polsko - niemieckiego
z branży ubezpieczeniowej przyjmie Towarzystwo Akcyjne
go swego Oddziału na G. Śląsk. Objęcie posady zaraz lub
od 1 lipca. Oferty z curriculum vitae przysyłać do eksp.
Kurjera Poznańskiego pod dw 5162

Wszyscy twierdzą

że

Nowe Wystawy Artykułów Męskich

świadczą o
Wylwornym Guście,
Bogatym Wyborze,
Cenach najniższych
firmy

The Gentleman

Właśc. Stefan Schaefer

ul. Nowa 1. POZNAŃ TELEFON 31-69. ul. 27. Grudnia 4

Uwaga: Ceny równe i niskie w obydwóch składach

Dyrekcja Gimnazjum SS. Urszulanek

w Poznaniu, przy Wałach Leszczyńskiego

udziela informacji w sprawie przyjęcia uczennic do szkoły i pensjonatu codziennie od 17—18 godz.

Egzaminy wstępne do klasy I. gimn.

odbędą się w dniach 23, 24 i 25 czerwca, do wyższych klas 26 i 27 czerwca.

Gimnazjum SS. Urszulanek w Poznaniu posiada od lat dziesięciu pełne prawa Gimnazjów Państwowych. dw 5173

Placmistrza

do składu materiałów budowlanych, poszukuję zaraz. Tylko silni, inteligentni robotnicy, którzy umieją wykonać również cięższe roboty ciesielskie, zechcą się zgłosić do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zw 23 756

Do biura, które zostanie w Bydgoszczy zorganizowane poszukujemy

kierownika

który był zatrudniony w biurach kupieckich. Zgłoszenia pisemne w języku polskim i niemieckim z odpisami świadectw i podaniem pensji, prosimy skierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 23 773

Ubikacji fabrycznej

ca 1500 kw. m. poszukuję zaraz. Spieszne oferty do Kurjera Poznańskiego pod zw 23776

Dwór na wsi

w pobliżu Poznania; 9 pokoi, 2 kuchnie, dla jednej ewtl. 2 rodzin na miesiąc letnie, do wydzierżawienia. Ogród oraz garaż do użytku. Komunikacja z Pozn. dogodna koleją lub autobusem. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 23 760

Generalne przedstawicielstwo

poważnego przedsiębiorstwa do oddania przez niemiecką firmę. Znaczne dochody (około 100 000 zł rocznie). Osoby lub firmy, rozporządzające kapitałem, przynajmniej 15 000 zł w gotówce, zechcą kierować zgłoszenia sub: „I. K. 5576” do Rudolf Mosse, Berlin SW. 100. Tp 1547

Motorówka

w bardzo dobrym stanie, kadłub metalowy, o bardzo ładnym wyglądzie, okazynie do oddania za cenę 600.—, ewtl. udogodnienia w zapłacie. Zgłoszenia uprasza się do eksp. Kurjera Poznańskiego pod dw 5180

Lokal handlowy

widne, duże ubikacje, na wysokim parterze, nadające się na biuro adwokackie, w ruchliwym punkcie śródmieścia ewtl. częściowo, zaraz odstąpię. Zgłoszenia poważnych rezydentów kierować do eksped. Kurjera Pozn. pod zw 23 765

Samochód ciężarowy

2-tonnowy, mało używany, sprzedam na dogodnych warunkach. Oferty do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 23 770

Magazyn artykułów męskich

w najruchliwszym punkcie, centrum Poznania, sprzedam. Obiekt ca. 100 tys. zł przy wpłacie do 50 tys. zł, reszta na dogodnych spłatach. Oferty „PAR“, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 21,164 Pp 11 781-21,164

SILV-OZON-MOTOR

byle prawdziwy

IDEALNA KAPIEL
KOSODRZEWINOWA.

nw 11 055

Nerwowi, neurastenicy

cierpiący na drażliwość, słabość woli, braku energii, melancholję, przesyt życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledzionnicę, nerwowe zaburzenia serca i żołądka, utrzymują bezpłatnie broszurę Dr. Weissego Słabość nerwów. Dr. GEBHARD i S-ka — GDAŃSK. Nr. 85. Pw 9660-10,199

ZAKŁADY MECHANICZNE

URSUS

SPÓŁKA AKCYJNA

Centrala: Warszawa, ulica Skierniewicka 27/29, telefon 11-84.

Oddział w Poznaniu: Poznań, 27 Grudnia 16.

SILNIKI SPALINOWE

od 4 do 500 KM dla młynów, elektrowni, fabryk i warsztatów.

ARMATURY

do pary, wody i gazu oraz specjalne do cukrowni.

ODLEWY

żeliwne i z metali pólzslachetnych. nw 11627

Goście żądają

i mają wymagania, gdyż płacą!

Goście lubią muzykę

i dlatego właściciel restauracji cukierni czy pensjonatu, gdy go nie stać na utrzymanie jazz-bandu, instaluje RADJO. GŁOŚNIK w połączeniu z płytą gramofonową, daje wrażenie orkiestry, (gotowej grać o każdej chwili dnia lub nocy). Takie niezawodne urządzenia instaluje WZOROWO:

POZNAŃSKIE TOW. TELEFONÓW

ul. Jasna 9 oraz Ratajczaka 39.

Pw 11502,20,143

Poważna instytucja bankowa poszukuje od 1 czerwca r. b. kilka wykwalifikowanych

sił bankowych

Zgłoszenia z życiorysem oraz odpisami świadectw, prosimy skierować do eksped. Kurjera Poznańskiego pod nw 11 643

Wspólnika

rutynowanego zbożowca z kapitałem, poszukuje stare, zaprowadzone przedsiębiorstwo zbożowe. Łask. oferty pod „B 981/16” do „PAR“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11. Pw 11 712-63,328

Werkmistrz

z długoletnią praktyką w fabrykacji i reparacji maszyn rolniczych, dobry organizator i kalkulator, z prawem trzymania u c z n i, od 6 lat na niewypowiedzianem stanowisku, z powodów osobistych poszukuje odpowiedniej posady. Świadectwa do dyspozycji. Łaskawe zgłoszenia pod adres.

J. TABAKA — POZNAŃ — RYBAKI 31. zw 23 769

Podróżujący

dzielny w swym zawodzie potrzebny zaraz lub później, na miasto Poznań. Tylko pierwszorzędną siłę uwzględnia się. Fabryka wyrobów papierowych. Oferty do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 23 777

Stenotypistki

piszące na maszynach typu Orzeł i Underwood i dokładnie obeznane z pracami kancelarii notarialnej i procesowej, mogą się natychmiast zgłosić.

Dr. Jeszke i Osmólski — Adwokaci — Poznań Plac Wolności 13. zw 23 771

Potrzebna od 1 lipca

służąca-kucharka

do domu polskiego w Kopenhadze. Wymaga się całkowitej samodzielnej pracy domowej dla dwójga osób, doskonałej znajomości kuchni, porządku i uczciwości. Pożądana znajomość języka niemieckiego. Podróż i paszport gratis, pensja wedł. umowy. Osobiste przedstawienie może nastąpić w czerwcu w Poznaniu, tymczasowe zgł. z podaniem świadectw, wieku i wymagań, należy kierować p. adr. M. Leitgeberowa, Forzykowo, p. Września, zw 23 759

Dachy papowe

cynkowe, dachówkowe i wszelkie inne repara, na nowo pokrywa po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach spłaty do 12 miesięcy. Pw 11803-55,43

Krycie cynkiem po cenach nadzwyczaj korzystnych.

Z P. P. Właśc. większych realności i Posiadzielcami zawieram umowy na prace kontraktowo-długoletnie.

Specjalność: pokrywanie dachów blachą cynkową tłoczoną z gwarancją 30-letnią

Ignacy Mandowski

mistrz blacharsko-dekarski

Przemysł Polski Pokrywania dachów

Poznań, Grobla 3

Rok założenia 1907. — Telefon 34-69.

Ostrzeżenie!

Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu, należy przy kupnie AKCENTOWAĆ i wyraźnie żądać ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM” — „MIGRENO NERVOSIN” GASECKIEGO. Znacznych od lat trzydziestu Zwracacie uwagę i odrzućcie UPORCZYWIE POLECANIE naśladowców w ludzko podobnym do naszego opakowania. Osoby dla których użycie proszka przedstawia pewną trudność mogą przyjmować proszek „Kogutek Migreno Nervosin” w formie tabletek (zamiast jednego proszku przyjmują się 2 tabletki). Pudełko zawierające 20 tabletek kosztuje zł 1.50. Żądać oryginalnych tabletek „Kogutek Migreno-Nervosin” Gaseckiego z „KOGUTKIEM” nw 10 866

LOKAL

przeszło 1000 mtr. kw., nad. się na fabrykę, hurtownię, biuro, zaraz do wynajęcia. Wielka 27/29.

Pw 11 801-22,22

BILANS ROCZNY

Spółdzielni Budowlanej Wielkop. Urzędników Państwowych
w Poznaniu, ul. Matejki 35
na 31 grudnia 1929 r.

AKTYWA		PASYWA	
Kasa	914,48	Udziały członków .	5 575,—
Banki	11 020,20	Fundusz zasobowy .	1 150,75
Ruchomości	693,—	Wierzyciele	81 620,81
Nieruchomości	38 318,86	Sumy przejściowe .	1 796,03
Plużnicy	39 033,24		
Strata	163,41		
	90 143,19		90 143,19

Rachunek strat i zysków za rok 1929.

STRATA		ZYSKI	
Koszta administr. .	2 396,47	Procenty	2 233,06
Ogółem	2 396,47	Strata	163,41
			2 396,47

Zarząd:

Rada Nadzorcza: (—) Kryzan (—) Wender
(—) inż. J. Romański (—) Żukiewicz
dw 5174

L. cz. 2. N. 5/30. **POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE.**
Co do majątku firmy „Zgoda” Spółdzielni Spożywców z ograniczoną odpowiedzialnością we Wrześni, wdraża się z dniem dzisiejszym t. j. z dniem 22 maja 1930 r., o godz. 12 przed poł., postępowanie upadłościowe, ponieważ dłużniczka jest niewypłacalna i wykazała zawieszenie wypłat. Zarządca masy upadłościowej mianuje się adwokata Romana Mazura z Wrześni. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 15 czerwca 1930 r. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzyteli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestii, wymienionych w § 132 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 4 lipca 1930 r., o godz. 10 przed południem, również celem zbadaania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 4 lipca 1930, o godz. 10 przed południem. Wszystkim, którzy posiadają jakiekolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nawet poleca się im, aby najpóźniej do dnia 10 czerwca 1930 r. donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. Sąd Powiatowy w Wrześni. nw 11 522

PRZETARG OFERTOWY

na wykonanie prac ziemnych, murarskich i żelbetowych, przy budowie Kościoła w Mątwach.

Oferty w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta i t. d.”, należy złożyć do dnia 10 czerwca 1930 r., na adres „Komitet Budowy Kościoła w Mątwach”.

Informację udziela biuro architektoniczne kierownika budowl p. inż. Andrzejewskiego w Poznaniu przy pl. Wolności 11 (Esplanada), I. ptr., w godzinach od 15 do 18, gdzie również za opłatą otrzyma się formularz ofertowy.

Oferty i podkłady można wnieść tylko na drukach dostarczonych przez kierownika budowy.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 12 czerwca r. b., o godzinie 5,30, w szkole przy dworcu.

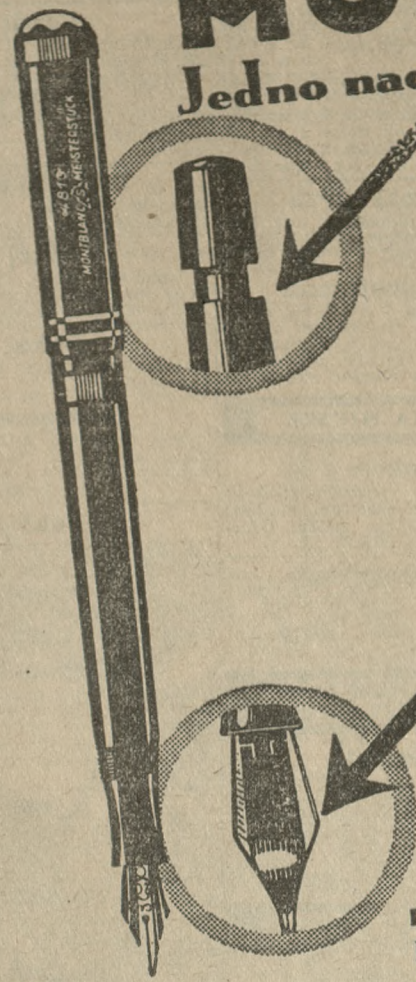
Zastrzega się wolny wybór przedsiębiorcy. Decyzja podamy na piśmie. dw 5179

Mątwy, dnia 26 maja 1930 r.
Komitet Budowy Kościoła w Mątwach.

Nowy

MONTBLANC

Jedno naciśnięcie - i już napelniony!

Pięć lat studjów . . .
Dwa lata pracy . . .
Cztery patenty zgłoszone:
Wynik 24-letniej praktyki:

ostatecznie udoskonalony
model **MONTBLANC**

Automatyczna kontrola napelniania.
Wystarczy dotknąć papieru, aby pióro zaczęło pisać. Zbyt ni wypływ atramentu wykluczony. Czarne i w innych wspaniałych kolorach. Artystyczny, a jednak praktyczny kształt.

Zbyt ni wypływ atramentu, aby pióro wystarczy dotknąć papieru, aby pióro zaczęło pisać! Patent zgłoszony.

Do tego wspaniałe elastyczne pióro złote Montblanc, nadające się do indywidualnej reprodukcji nawet najtrudniejszego pisma. Jak Montblanc służy swym klientom: zanim ktokolwiek kupi pióro wieczne, niechaj poprzednio obejrzy bez obowiązku kupna w lepszym sklepie materiałów pismennych nowy „Naciskacz Montblanc” a przekona się o doskonałości tego typu.

Wielkość i kolory „Meisterstück”
Zł 97.— Zł 76.— Zł 60.— Zł 48.50

Prospekty przesyła:

Montblanc Füllfeder Gesellschaft m. b. H.
Gdańsk Altstädter Graben 4a

Pw 11229-18,225

Odroczenie wypłat. Kupiec Leon Grabarski w Gostyniu (Wlkp.), wniósł o odroczenie wypłat po myśli rozp. Prez. Rz. P. z dnia 6 marca 1928 (Dz. U. nr. 27, poz. 244). Celem rozpoznania sprawy wyznacza się po myśli art. 4 powyższego rozporządzenia termin na dzień 20 czerwca 1930, godz. 10 przed południem w podpisany Sądzie, pokój nr. 8. Na rozprawę mogą przybyć wierzyciele celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Gostyń, dnia 22 maja 1930. Sąd Powiatowy. nw 11 523

LICYTACJA PRZYMUSOWA

Dnia 2 czerwca 1930 r., o godzinie 15, będą sprzedawał w Drawskim - Młynie, powiat Czarnków, za gotówkę najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą: **kompletne urządzenie mleczarni zapędowej** w dobrym stanie, które można oglądać dwie godziny przed rozpoczęciem licytacji. dw 5176
Krzywański, komornik sądowy z pol., w Wieleniu n/Notecia.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W piątek, dnia 30 maja r. b., o godz. 11, przy ul. Wolnica 2 (w podwórzu), odbędzie się sprzedaż za natychmiastową zapłatą: nw 11 629/30

skrzydła, szafy żelazne, 3 maszyn do pisania, 3 biurka, kanapy, stołów rest., maszyny szewskiej, 2 warsztatów stolarskich, 14 okien do budowl, sznuru pereł, platformy, 2 stołów, stojaka do garderoby, 2 regałów do akt, trzewików damskich, piaseczka męskiego, kostiumu damskiego, większej ilości kołnierzyków męskich, szorów, pługa (dwusobowca), panoramy z 250 obrazkami, śrutownika, fortepianu elektr. i większej ilości książek powieściowych.

Poznań, dnia 27 maja 1930.

Magistrat XIII/4.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

1 SPRZEDAŻE

PONCZOCHY
jedwabne „Bemberg”

w modnych kolorach. Wielki wybór. Ceny najniższe. S. Kaczmarek, ul. 27. Grudnia 20. Pw 11 470-21,133

Sypialkę
angielską, bardzo dobrze utrzymaną sprzedam. Cena 500 zł. — Jurga, Mostowa 3. zdw 56 749

Kanapy
leżanki, kluby, materace najtańszej za gotówkę. raty. Strzelecka 61. zdw 56 622/3

Piekarnia
w Poznaniu z mieszkaniem na sprzedaż. A. Łajp. Chwaliszewo 9. I. piętro. zdw 56 412

Fryzjerskie
zakłady sprzedam. Oferty Kurjer zdw 56 420

Oponę
samochodową nową, 32 x 6, wzmocnioną do autobusu, lub ciężarówki sprzedam okazynie tanio. Towarowa 21. IV piętro. po godzinie 3. nw 11 585

Samochód
Essex bardzo dobrym stanie na sprzedaż za gotówkę. Oferty Kurjer zdw 56 265

Wełnę
i watę do kolder, dla krawców i tapicerów poleca burtownie i detalnie poleca Przemysław Wełniany, W. Olszański, św. Marcina 56. I. piętro. P 10 589-14,102

Motocykl
angielski, 500 ccm, bardzo korzystnie sprzedam. Wiczorek, Polna 2. zdw 56 254

Meble
po najtańszych cenach na raty i za gotówkę Dolna Wilda 76. zdw 54 410

Ponczochy
w wielkim wyborze kolorów hurt. i detalnie poleca burtownie i detalnie poleca Przemysław Wełniany, św. Marcina 56. I. piętro. Pw 10397-15,26

Porcelana
kuchenna restauracyjna Adres Kurjer zdw 56 095

Piekarnia - cukiernia
dobrze prosperująca z 3 pokojami mieszkaniami zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 336

Zakład fryzjerski
dobrze zaprowadzony sprzedam. Oferty Kurjer zdw 56 684

Ogródek
działka, 13 drzew owocowych, Górna Wilda 125 na sprzedaż. — Adres wskaże Kurjer zdw 56 681

Rzeźnictwo
w rynku miasta powiatowego, blisko Poznania, bardzo dobrze prosperujące z powodu przejęcia innego przedsiębiorstwa sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 56 701

Maszyna
trykotarska nr. 7, w bardzo dobrym stanie, korzystnie na sprzedaż. Olszański, św. Marcina 56. zdw 55 752/3

Płaszcz damskie
w obzrym wyborze przy cenach najniższych poleca P. Szczawińska i S. Ka. Poznań, ul. Wodna 1. Dla urzędników dogodne warunki spłaty. Pw 11 201/2-18,19/20

Meble
na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Spryngacz, Wielka 13. Klienteli zamieszkuje oddajemy własnym samochodem. Pw 9767

Austro - Motorette
mało używana, gotowa do jazdy sprzedam za 250 zł. Wiczewski, Młyńska 6. zdw 56 676

Najmodniejsze
kołnierzyki do sukien poleca Janowska, Podgórna 10. Pw 11468-21,20

Piekarnię
dobrze zaprowadzoną w mieście powiatowym oddaję zaraz z powodu stosunków rodzinnych za 4 tys. Adres wskaże Kurjer zdw 56 840

Fortepian
tanio. Oferty Kurjer zdw 56 779

Pianino
jak nowe tanio za gotówkę sprzedam. Wały Królowej Jadwigi 5. I. prawo. zdw 56 757

Gdynia
na przedmieściu przy stacji, ślicznie położony hotel - restauracja zaraz do sprzedania. Hotel z parcelą 1 1/4 morgowa, składa się z 12 pokoi gościnnych, dużej sali parkietowej i lokalu restauracyjnego. Oferty poważnych reflektantów do Ekspozycji Kurjera Poznańskiego w Gdyni pod „dobra lokata”. nw 11 632

Skład
krótkich towarów w Gnieźnie przy ruchliwej ulicy z powodu zmiany zaraz na sprzedaż. Oferty do Agencji Kurjera Poznańskiego Gniezno 213. nw 11 634

Willa
w Toruniu, 5 pokoi, kuchnia, wszelkie wygody w najlepszym porządku za 40.000 zł na sprzedaż. Oferty K 4051 do Biura ogłoszeń Wallis, Toruń. nw 11 637

Skład
sprzętów kuchennych z kompletnym urządzeniem i towarami lub bez nadający się na każdą inną branżę wraz z przyległym 3 pokojowym mieszkaniem przy rynku, ruchliwego miasta powiatowego natchmiast korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia do Kurjera jw 3970

Fortepian czarny
w dobrym stanie, cena 600 zł. Małeckiego 16. I. lewo. zdw 55 777

Platforma
w dobrym stanie korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Faszyński, Czartoria 9. Pw 11759-21,184

Ford 1927
w bardzo dobrym stanie, gotów do jazdy sprzedam za 2.000 zł. Ewent. wycieczki jazdy prywatnie. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 805

Bandonjum
na sprzedaż ul. Em. Sczanieckiej 10. F-a Sroczyński, portier. zdw 56 699

Parcela - Szeląg
pięknie położona, tanio. Kurjer zdw 56 815

Dom piętrowy
w dobrym stanie przy rynku ze składem bławatów z przyległym ładnym ogrodem, w powiatowym mieście Wolsztynie sprzedam lub wydzierżawie. St. Kotlarski, Rynek. zdw 56 771

Magiel
w dobrym stanie kupie. Juszkie-wicz, Piotra Wawrzyniaka 13. jw 3 965

Meta
maszynki i paliwo. J. Gadebusch Poznań, ul. Nowa 7 (Bazar), tel. 16-38. dw 5915

Torebki, parasole, teki
W. Czyż, Poznań, ul. Szkolna 11 Własna pracownia. Pw 10 812-17,27

Okazyjnie
sprzeda gabinet męski stolarnia Rynek Śródecki 7/8, w podwórzu. zdw 56 469

32 wozy robocze
28 szorów, 2 śrutowniki, maszyna do kraniania buraków, szafa żelazna o dwóch drzwiach, manesz, sieczkarnia 400 worków do zbóża, 4 dźwignie, 6 wózków do ładowania, łańcuchy, maszyna do prania, piece żelazne, 5 dużych mufów na sprzedaż. Eggebrecht, Wieleń n/Notecia. zdw 56 769

Lokomobila
stacyjna Förstera 35 KM. rok bud. 1908, w bardzo dobrym stanie z powodu zmiany na większą jest zaraz na sprzedaż. Lokomobile można obejrzeć codziennie w ruchu prócz niedziel w Młynie Papowo - Biskupie, per. Dubielno koło Chelmży, stacja kol. Wrocławki (Pomorze) zdw 56 767

Urządzenie
fryzjerskie tanio na sprzedaż. ul. Strzelecka 33. zdw 56 775

Samochód
sportowy wysłigowy, dwuosobowy, format łodzi sprzedam lub zamienie na dwu-tonnową ciężarówkę. Poznań, Dąbrowskiego 33, lakiernia. zdw 56 588

Skład
kolonialny z maglem, dwoma pokojami i kuchnią na sprzedaż. — Wskaże Kurjer zdw 56 764

Psa
wilka czuinnego. Fryzjer, Plac Działowy 11. zdw 56 708

Skład
na św. Marcynie z dużym oknem oddam. Oferty Kurjer zdw 56 711

Samochód
Opel limuzyna 10/45, 6 osobowy, niebywała okazja. Oferty Kurjer Poznański pod zdw 56 817

Cukiernia - kawiarnia
winarnia w Toruniu okazynie na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 56 855

Klubowy
garnitur, jak nowy, 260 złotych sprzedam. Grobla 19, front. II. piętro, lewo. zdw 56 785

Dom
piekarnia z składem kolonialnym w małym mieście w dobrym położeniu, w ruchliwej ulicy, nadaje się również na inne przedsiębiorstwo, spieszenie sprzedam, cena 17 tysięcy. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 784

Zabudowanie
5 mórg ziemi sprzedam. Kązimeczak, Kicin, poczta Poznań X, cena podług ugody. zdw 56 822

Lodówkę
maszyną rzeźniczką, zapęd elektryczny sprzedam. Oferty do Kurjera zdw 56 830

Kantówkę
z rozbiórki 10/13—13/13, słupy na plot sprzedam tanio. Bittner, Dąbrowskiego 79. zdw 56 483

Dom
piekarnia, skład kolonialny z całym urządzeniem z powodu choroby zaraz sprzedam lub wydzierżawie. Cena 24.000, wpłaty do 10.000. Miasto powiatowe. Pośrednicy wykluczeni. — Adres wskaże Kurjer zdw 56 798

Dom
mieszkalny, piętrowy, z ogrodem owocowym w Chelmnie, najpiękniejszym mieście Pomorza, blisko rynku na sprzedaż. Potrzebna gotówka około 20.000 złotych. Zgłoszenia do Administracji „Ziemi Chelmińskiej” w Chelmnie. zdw 56 479

Dom
mieszkalny, dwa pokoje kuchnia, przyległe sprzedam. Oferty Kurjer zdw 56 511

Skład
kolonialny, dwa pokoje kuchnia, przyległe sprzedam. Oferty Kurjer zdw 56 511

Sprzedam
morge ziemi frontowej Rataja. Adres Kurjer zdw 56 526

Sprzedam
dobrze prosperującą hurtownię kolonialną, do objęcia circa 40.000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 788

Parcelę
3 zł za m² przy ul. Obornickiej. Zgłoszenia: Hoffmann, Poznańska 21. zdw 56 787

Skład
kapeluszy przy rynku, dobrze zaprowadzony, sprzedam. Wierzblicie 46. zdw 56 821

Sprzedam
7 mórg roli w mieście, blisko Poznania, nadających się pod budowę. Kłósówna, skład papieru, Murowana Goślina. zdw 56 794

Młode lisy
fretki sprzeda Lesnictwo Dłon, Poznańskie. zdw 56 482

Lakiery
„Daol”, „Elasto”, „Blask”, „Smok”, „Ston”, „Niedźwiedź”, „Pfannenschmidt”, „Nobiles” poleca St. Piatkowski, skład fabryczny hurt i detal. Półwiejska 4. zdw 56 483

Farby
pokosty, lakiery, szczotki, pendzle, szablon hurt i detal St. Piatkowski, Półwiejska 4. zdw 56 487

Wózek
dziesięć średniej wielkości, okolicznościowo korzystnie na sprzedaż. Pawlicka, Fredry 2, drugie wejście, II. piętro. zdw 56 466

Koncesja
na wyszynk i sprzedaż wódek do oddania ewentualnie kierownik lub wspólnik. Oferty Kurjer zdw 56 501

Dom mieszkalny
2 pokoje i 2 kuchnie, ogród warzywno-owocowy sprzedam. Poznań-Debiec. Adres wskaże Kurjer zdw 56 497

Kasa
żelazna i bilard tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 56 505

Skład
kolonialny, dwa pokoje kuchnia, przyległe sprzedam. Oferty Kurjer zdw 56 511

Sprzedam
morge ziemi frontowej Rataja. Adres Kurjer zdw 56 526

Majątność Antoniny

ma na sprzedaż 100 metrów wąskotorowej kolejki szerokości 60 cm, przesła po 2 metry długości na podkładach drewnianych. — Oferty prosimy nadsyłać pod adresem Antoniny, poczta Leszno, dw 5171

Gramofon

walczkowy z płytami sprzedam. Szczurek, Wąły Zygmunta Augusta 15 parter, zdw 56 578

Ogródek

działkowy w średnim wieku sprzedam. Oferty Kurjer zdw 56 596

Ladny

pokój 15 czerwca w spokojnym domu, solidnemu panu, Szewska 15, II, prawo, zdw 56 495

Platforma

mała, koniem w dobrym stanie na sprzedaż. Bullert, Działyskich 7, zdw 56 523

Skład

cukierków, nadający się na inną branżę sprzedam bardzo tanio. Adres wskaże Kurjer zdw 56 538

Pies

Bernardyn, młody, na sprzedaż. Wilda, Wybickiego 12, I, prawo, zdw 56 536

Skład

kolonialny na Łazarzu z towarami, urządzeniem i meblami sprzedam, 15 000, Oferty Kurjer zdw 56 560

Radio

3 lampowe komplet głośników i akumulatora sprzedam. Kaczmarek, Róża 70, od godziny 6, zdw 56 557

Młyn parowy

na 20 ton z przyległym gospodarstwem sprzedam bardzo korzystnie lub wydzierżawie. Zgłoszenia do Kurjera zdw 56 617

Stół

2 szafy, bufet, krzesła, komoda (antyki), garnitur koszykowy okazują na sprzedaż. Ul. Kraszewskiego 9b, Łukasiewicz, zdw 56 608

Zakład fryzjerski

dobrze prosperujący tanio sprzedam, cena 2.500 zł. Adres wskaże Kurjer zdw 56 621

Sprzedam

rower meski, Dąbrowskiego 70, III, lewo, zdw 56 644

Dom

z ogrodem i chlewami zaraz lub później sprzedam, lub zamienię na gospodarstwo. L. Słachowski, Środa, ul. Ks. Kępa 8, zdw 56 697

Kamienicę

czteropiętrowa, dochód 14 500 — sprzedam za 125 000. Czarniecki, Ratajczaka 13, zdw 55 892

Dom

hotelowy, restauracja z pełną koncesją, położony z kolonialką, dobrze prosperujący, z morgą ogrodu, korzystnie do nabycia. — Nowakowski, Poznań, Główna, Nadolnik 7, zdw 56 657

Przy każdej uroczystości jest obraz z firmy Witold Leworski, Wrocławskie 36, najcenniejszym upominkiem. Pw 11 475-21.122

Klacz

kara zaraz na sprzedaż. Powód likwidacja. 3 Maja 2, skład, zdw 56 738

Kotlina

westfalska wiejska, dobrze utrzymana na sprzedaż. P. Szymański, Strumykowa 39, zdw 56 736

Jeszcze 5.000

szklanki do kawy i herbaty wyprzedaje, 10 groszy sztuka, dopóki zapas starczy, tylko Hurtownia Porcelany, Wroniecka 24, zdw 56 663

Pieska

malutkiego przepięknego, jedwabistego pudelka sprzedam. Wierzbicze 33, II, lewo, zdw 55 137

5 KUPNA**Kamienicę**

wille, wolne mieszkanie. Solacz, Jeżyce, Łazarz, kupie. Oferty Kurjer zdw 55 231

Brylanty

złoto, srebro itd. kupuje F. Tarkowska Poznań, Plac Wolności 11 Pw 9656-10.111

Domek

z ogrodem w pobliżu Poznania, ewentualnie ze stawem kupie. — Oferty Kurjer zdw 56 754

Maszynę

do pisania dobra kupie. Oferty podaniem systemu, ceny pod Kurjer zdw 56 456

Poszukuje

oszklenie do sprzedaży owoców. Oferty do Kurjera zdw 56 599

Samochód

ciężarowy 2-4 tonnowy, używany na bolonach w dobrym stanie celem kupna poszukiwany. Oferty z dokładnym opisem do Kurjera zdw 56 556

Pietruszki

cukrowej, grubej kupie we wielkich partiach. Biskup, Wielkie Garbary 40, zdw 56 604

Kupię domek

także nowobudowe blisko tramwaju wpłacie 12.000 zł. Agencji wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 56 664/5

Fuzję

bezkurkowa, kal. 16 zaraz kupie. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 737

Kupię

piec westfalski, Dolna Wilda 47, Mizgalski, zdw 56 707

Taksówkę

w dobrym stanie kupie. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 462

6 KAMIENICE**Kupię**

kamienicę przy wpłacie 70 tysięcy. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 56 463

Kamienica

dochód roczny 13 000, cena 115 000 wpłaty 55 000, reszta hipoteka. — Malecki, Poznań, Rybaki 20a, zdw 56 690

Kupię

dom dochodowy w Poznaniu od właściciela, wpłacie 40 000 złotych. Oferty Kurjer zdw 56 726

Kamienicę 4 piętr.

komfortowa, mieszkanie 5-6 pokojowe sprzedam. Cena 145 000 zł, wpłaty 70 000 zł. Maciejewski, Dąbrowskiego 88, zdw 56 828

7 PIENIADZ**1.000 zł**

pożyczki na rok szukam. Procent pokój z obiadem. Oferty dw 5162

50.000

do 100 000 złotych ułożę na I. hipotece kamienicy w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 55 605

120.— zł

pożyczki poszukuje. Oferty Kurjer zdw 56 503

Poszukuje

samojnej współniczki do przedsiębiorstwa z 1000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 562

Posiadam

weksle i hipoteki krótkoterminowe. Upraszam o propozycje. — Oferty Kurjer zdw 56 574

100 zł

pożyczki 3 miesiące, procent obiadu. Oferty Kurjer zdw 56 645

Wspólnik

poszukiwany. Rozlewnia piw, wód mineralnych, Poznań. Kurjer zdw 56 694

Korzystne

zastępstwo firmy angielskiej do objęcia zaraz potrzeba 2.500 złotych. Oferty Kurjer zdw 56 760

500 zł

pożyczki poszukuje na pół roku z odsetkami. Dobra gwarancja. Zgłoszenia Kurjer rz 10 136

20.000 zł

poszukuje pewna firma do zrealizowania przedsiębiorstwa odrzucającego wielkie zyski. Oferty do Kurjera zdw 56 893

3-5.000 zł

pożyczki za dobrym procentem i zabezpieczeniem poszukuje przemysłowiec, właściciel nieruchomości w Poznaniu, na czas przejściowy. Łaskawe zgłoszenia uprasza się do Kurjera zdw 56 712

8 DO WYNAJĘCIA**Umeblowany**

pokój, kuchnia lub pokój z łazienką, schodowej, używanie kuchni. — Adres w Kurjerze zdw 56 312

Pokój

kuchnia czyste, słoneczne, Winary. Adres Kurjer zdw 5 887

Mieszkania

4-3 pokojowe w centrum za dzierżawę oddam. Czarniecki, Ratajczaka 13, zdw 55 891

Duży

pokój z kuchnią wynajmę, czynsz 2 lata zgóry. Informacje Debiec, ul. Świerczewska. Restauracja pod „Akacją” zdw 56 475

Pokój

kuchnia, wygodne do wynajęcia, dzierżawy 1800 wtem 1½ roku. Wskaże Kurjer zdw 56 467

Wynajmę

2 pokoje z kuchnią. Żwirzowa 5, (Górczyn), zdw 56 493

Dwupokojowe

mieszkanie wprost od gospodarza zaraz do wynajęcia. Wiadomość Bank, Piekary 1, zdw 56 563

4 pokojowe

komfortowe mieszkanie w wili w Solaczu do wydzierżawienia od gospodarza za 2-letnią dzierżawę. Adres wskaże Kurjer zdw 56 568

Mieszkanie

6 pokojowe, komfortowe zaraz wprost od gospodarza. Grodziska 20, skład, zdw 56 627

2 pokoje

duże, słoneczne z kuchnią wynajmę zaraz. Adres Kwiatkowski, Grottera 14, III, prawo przy Parku Wilsona, zdw 56 652

Mieszkania

4 2 i 1 pokojowe z kuchnią do wydzierżawienia. Winary, O. bornicka 57, gospodarz, zdw 56 457/8

Komfortowe

mieszkanie 6 pokojowe, parter, koło Parku Wilsona, objęcie 6 000 w tem czynsz do nowego roku po 350. Oferty Kurjer zdw 56 674

Mieszkania

każdej wielkości poleca Szczepański, Kantaka 5, I, zdw 56 740

Pokój

z osobnym wejściem małżeństwu wynajmę za roczną dzierżawę. Adres Kurjer zdw 56 672

Mieszkanie

pokój kuchnia 1400 wtem rok dzierżawa. Zgłoszenia Szczepański, Kantaka 5, I, zdw 56 776

Dwupokojowe

wydzierżawi gospodarz. Zabikowo, 15 minut od dworca Luboń. Zgłoszenia Chmielewski, Chwałiszewo 6, rz 10 130

Dwupokojowe

mieszkanie, średniocie, dzierżawa 70 zł. Informator, Ratajczaka 15 (Pasaż), zdw 56 704

Inteligentnemu

małżeństwu na 3 miesiące, ewentualnie dłużej, w centrum dobrze umeblowany pokój z używaną kuchnią, elektryczność, pościel pożądana. Adres Kurjer zdw 56 823

9 SZUKA MIESZK.**Pokoju**

i kuchni lub próżnego pokoju szuka młode bezdzietne małżeństwo zaraz czynsz zgóry. Oferty Kurjer zdw 56 516

2 — 3 pokojowe

przynależności od gospodarza — szuka wyższy urzędnik. Czynsz miesięczny do 200. Oferty Kurjer zdw 56 225

10 ZAMIANA MIESZKANIA**Zamienię**

3 pokojowe mieszkanie z pokojem dla służącej, światłem elektrycznym, ogrodem w Luboń (3 minuty od dworca), na takie same lub większe w Poznaniu (Jeżyce-Łazarz). Oferty Kurjer zdw 56 745

11 POKOJE UMEBL.**Pokój**

lepszy, niekrepujący dobrze sytuowanemu panu wynajmę. Zgł. Kurjer zdw 56 403

Pokój

na doby wynajmę. Wielkie Garbary 18, wejście Woźna, II, prawo, zdw 56 404

Pokój

Matejki 59, I, prawo, zdw 56 477

Kantaka

8, III, lewo, Pokój wspólny dwom, zdw 56 473

Frontowy

pokój dwuosobowy 1. 6, wynajmę. Ogrodowa 19, III, prawo, zdw 56 470

Duży

słoneczny pokój od 1. VI. wynajmę. Przystanki tramwaju i autobusu. Grunwaldzka (obok Polonii) 20a, III, lewo. Ogradać między 4-6, zdw 56 465

Pokój

wynajmę panu, Grobla 29, Piotrowska, zdw 56 455

Pokój

panu bez pościeli, św. Marcin 3, IV, prawo, zdw 56 454

Wynajmę

pokój rzemieślnikowi Ul. Sienna 2, kolonialka, zdw 56 451

Pokój

miły swobodny dla pani od 1. 6. Wielka 2, I, zdw 56 446

Pokój

umeblowany dla dwóch panów od 1. VI. Pradziwalska 10, III, prawo, zdw 56 445

Pokój

umeblowany z używaniem kuchni dla małżeństwa do wynajęcia. Górna Wilda 187, I, prawo, lewo, zdw 56 485

Pokój

dla małżeństwa używaniem kuchni oddam. Fr. Ratajczaka 10, IV, prawo, zdw 56 491

Samotna

osoba odda pokój uczciwemu bezdzietnemu małżeństwu. Wróblewska, Gen. Kosińskiego 25, zdw 56 602

Lepszy

pokój panu odda samotna pani. Kanałowa 6, parter, prawo, zdw 56 600

Pokój

osobne wejście. Graniczna 6, front, II, zdw 56 582

Pokój

wynajmę zaraz lub 1. 6. Kręta 24, III, prawo, zdw 56 579

Pokój

inteligentnej osobie wynajmę. — Słowackiego 35, II, prawo, zdw 56 585

Pokój

dwie osoby. Ul. Zielona 7, parter, lewo, zdw 56 590

Pokój

ładny niekrepujący dwom panom. Jarosz, Pocztowa 33, IV, zdw 56 594

Balkonowy

słoneczny spokojny pokój elektryczność, utrzymanie, solidnej osobie od 1. wynajmę. św. Wojciecha 24, I, lewo, zdw 56 520

Pokój

umeblowany frontowy wynajmę, lepsze panu od 1. Matejki 54, Ziolkiewicz, zdw 56 522

Młodszego

kolegę handlowca wspólny pokój. Plac Światokrzyski 3, III, prawo, zdw 56 525

Pokój

z łazienki wynajmę. Kanałowa 18, II, lewo, zdw 56 521

Skromny

pokój i drugi wspólny dla panienek. Zielona 7, parter, podwórce, zdw 56 532

Dwuosobowy

ładny pokój zaraz Górna Wilda 13, III, prawo, zdw 56 531

Pokój

u samotnej osoby dla solidnego pana lub małżeństwa. — Górna Wilda 80, II, prawo, zdw 56 730

Pokój

umeblowany wolny. Mostowa 37, II, prawo, zdw 56 541

Dwa pokoje

łącznie, frontowe, 1 lub 2 panom, także małżeństwu bezdzietnemu. Łąkowa 9, parter, lewo, zdw 56 539

Pokój

inteligencji. Szamarzewskiego 38, I, lewo, jw 3 966

Pokój

dla 2 panów do wynajęcia. Jeżycka 35, II, prawo, jw 3969

Elegancki

pokój słoneczny, przylegający łazienka, elektryczność, telefon, centrum, blisko opery, na żądanie wykintne utrzymanie. Wąły Leszczyńskiego 2, III, lewo, od 6-7, zdw 56 570

Pokój

jedno — dwuosobowy utrzymaniem (bez). Romana Szymańskiego 7, I, zdw 56 613

Pokój

dwuosobowy wynajmę. Nowakówna, Szkolna 6, zdw 56 615

Pokoik

umeblowany, wynajmę tanio za wyreczenie domowe. Zgłoszenia do południa. Niegolewskich 10, II, prawo, zdw 56 606

Pokój

niekrepujący wynajmę małżeństwu. Strzelecka 19, III, prawo, zdw 56 607

Przyjmę

skromną panią na wspólny pokój. Aumüllerowa, Wodna 7, zdw 56 609

Panienkę

na wspólny pokój przyjmę. Wroniecka 92, wejście prawe, III, lewo, zdw 56 610

Pokój

elek

Na letnisko
blisko Sremu spokojna okoliczność, z całodziennym utrzymaniem, w cenie na czerwiec i lipiec. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 474

Letnisko
w Poznaniu od 15 lipca na przeciąg 3-4 tygodni poszukują panią. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera zdw 56 515

Osoba
chorowita na piersi poszukuje letniska na wsi, najchętniej w leszczówce. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 536

W leśniczówce
położonej w ładnej okolicy, w najczystszej wodzie, z utrzymaniem na czerwiec. Oferty z podaniem warunków do Kurjera zdw 56 554

Żegiestów - Zdrój
Pensjonat „Warszawianka” w centrum Zakładu poleca pokoje z wykwintnym utrzymaniem. Nowoczesny komfort. Zgłoszenia: „Warszawianka”, Żegiestów — Zdrój. nw 11 638

Worochta
pensjonat Peretka, otwarty od 7 czerwca. Pokój z całkowitem utrzymaniem w czerwcu 10 zł. — Chorych na gruźlicę nie przyjmuje się. nw 11 640

Worochta
Nowo wybudowany, pierwszorzędny pensjonat „Złoty Róg” w szlacheckim punkcie, poleca czyste, jasne pokoje z balkonami od 10 czerwca. W pobliżu plaża, Prutu, lasy świerkowe. Elektryka, kanalizacja, łazienki, własny kort tenisowy. Kuchnia wykwintna we własnym zarządzie. Partier przy podjeździe. — Ceny umiarkowane. nw 11 641

Karwia
nad pełnym morzem, śliczna plaża, las, pensjonat F. Bienkiewicza poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem. Informacje do 5 czerwca Suwałki, Kościuszki 7, następnie w Karwi, p. Krowko. zdw 56 801

Wisła
ślask Cieszyński, „Uroczna”, pensjonat nowoczesny w centrum, południowy stok, z dala od pyłu samochodowego. zdw 56 790

16 OSOBISTE

Wyjeżdżam
dnia 1 czerwca na kilka tygodni. Dr. Chrzanowski zdw 56 513/4

Za długi
syna mego Kazimierza Grządzielę nie odpowiadają. Jakób Grządzielę. zdw 56 724

21 ZGUBIŁ

Zaginął
pies Dobermann. Uczciwy znalazca zechce się zgłosić za wynagrodzeniem Siemiradzkiego 11, II. piętro, prawo. zdw 56 551

Oswojony
kanarek uleciał, nagroda. Pocztowa 31a, III. piętro, prawo. zdw 56 734

Złodzieja
który ukradł torebkę z mieszka na przy ul. Niegolewskiej 7, uprasza się o zwrocie zawartości bez pieniędzy w składzie pod powyższym adresem ewentualnie za wynagrodzeniem. zdw 56 851

22 ROZMAITE

Kamasznik
może objąć na własny rachunek cholewiarstwo z 5 maszynami przy składzie skór ze stałą klientelą, kaucja wymagana, tylko dobry fachowiec pożądan. Zgłoszenia: Wrembel, Inowrocław, Kasztelańska 34. dp 5159

Po maturze
znajda panią miłą wypocynkę opiekę Zakopanem profesora Krzyżanowskiego, willa „Zawrat”, zdpw 55 583

Praktyka lekarska
obszerna, tylko prywatna, we wielkim mieście przemysłowym w Kongresówce, za zwrotem kosztów urzędzenia lekarskiego, z powodów rodzinnych do oddania na dogodnych warunkach. Łaskawe zgłoszenia pod zdw 56 235 do eksp. Kurjera Poznańskiego.

Dziewczynkę
z dobrej rodziny przyjmie samotna małżonka na własne. Oferty „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11 pod 54 482. Pw 11 717-54 482

Chirurgiczne
instrumenty do ostrzenia i nakłuwania przyjmuję, zapewniam staranne wykonanie po przystępnych cenach. Ed. Karge szlifiernia, Poznań, ul. Nowa 7/8. Pw 11 764 21.12

Na wyjazd
niezbędne garsonki, swetry itp. korzystnie. „Tricot”. Szymańskiego 10, III, przy Świątkrzyskim. Pw 11 766-55.19

Krawcowa
w dom 3,50 dziennie. Oferty Kurjer zdw 56 459

Wdowa
przyjmie na wychowanie roczne dziecko tylko najlepszego pochodzenia. Adres Kurjer zdw 56 580

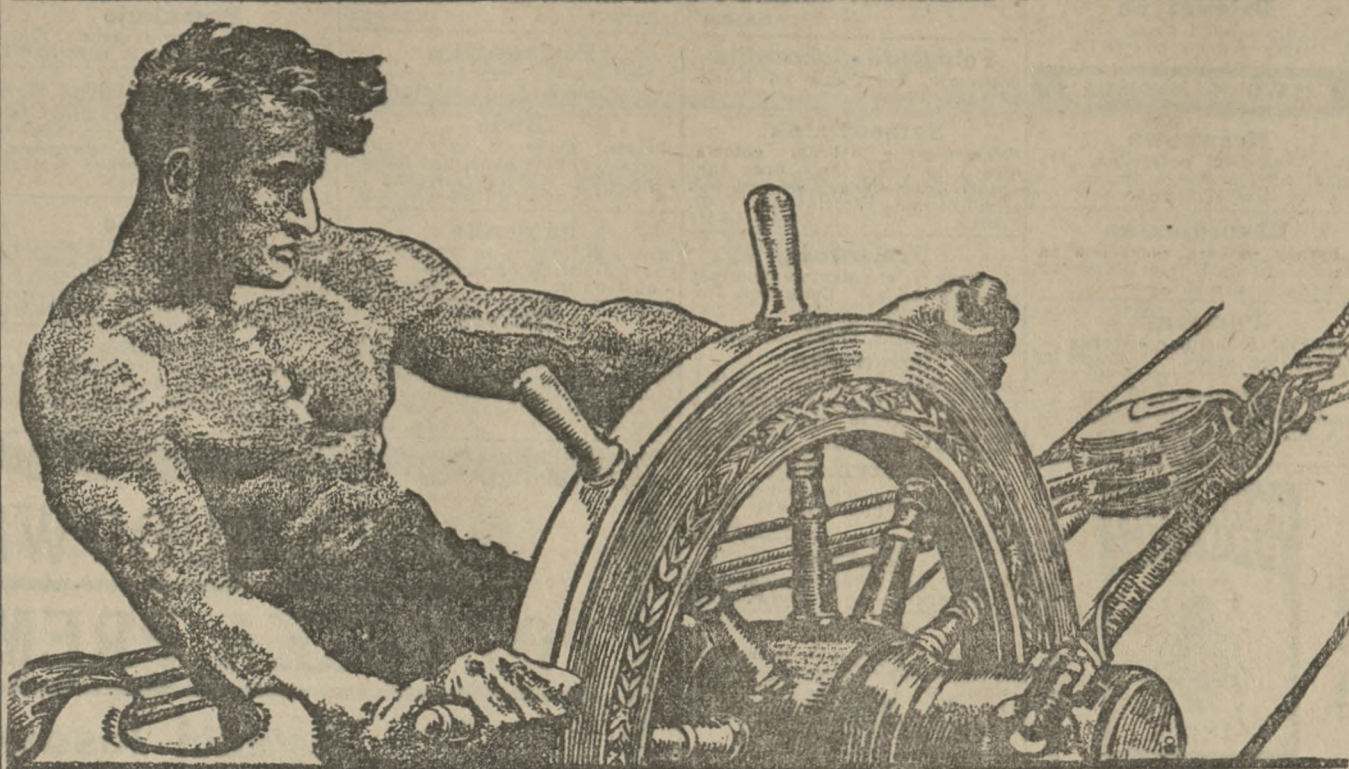
Dziecko
z lepszej rodziny przyjmie na wychowanie. Adres wskaże Kurjer zdw 56 584

Chłopca
7 tygodni oddam za własne z obywatelskiej, porządnej rodziny. — Adres Kurjer zdw 56 675

Kapelusze
damskie wykonuje, przerabiam. Sokółowska, Zwierzyniecka 22, dawniej Plac Wolności. jw 3 907

Ważne dla Pań
Najnowsze żurnale na czerwiec nadeszły Pracownia manekinów Sobczak, Ślusarska 5. zdw 56 636

Inwalidzi bacność!
Poszukuje zaraz inwalidy z konieczą. Piśmienne zgłoszenia kierować pod adresem: Zduny koło Krotoszyńska Skrytka pocztowa 11 zdw 56 803

Dokąd sterujesz, przyjacielu, jeśli chcesz iść naprzód?
— Drogę zawsze właściwą i odpowiednią wskaże ci Kurjer Poznański.

Nauczyciele
ludowi, poczmistrz, pisarze gminy, urzędnicy i emeryci mogą się zająć rozpowszechnianiem nowoczesnej, aktualnej reklamy. Wiadomości fachowe niepotrzebne. Zgłoszenia pod „Bez trudu znaczny uboczny zarobek” do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń, Lwów, Legionów 1. nw 11 625

Jasnowidz
„Pewni” metapsychografolog, nadzwyczajny swoją wiedzą. — Woźna 18, III. prawo. zdw 56 647

Furmanki
do odwołania cegły potrzebne. — Suwalski, Focha 72. zdw 56 721

Firanki
wieszam gustownie, żaluzje reparać akuracie tapicer Szafarek, Staszica 19, III. piętro. zdw 56 825

Astrologja
Ścisłe naukowe opracowanie horoskopów. Zwołennikom udziela lekcji horoskopu, astrologji. — Zgłoszenia pisemne osobiste godziny 15 do 17. Antaszek, św. Wojciecha 5, III. zdw 56 544

23 OZENKI

Kawaler
z zawodu rzeźnik lat 32, posagu 25 tys. poszukuje żony. Panny lub wdowy do lat 35, które posiadają skład z własną nieruchomością ewentualnie kienuchę zechce oferty z fotografią kierować do Kurjera zdw 55 718

Kawaler
na stałym stanowisku w poważnej instytucji państwowej, lat 35 wzrostu wyżej średniego, brunet, pozna pannę lat 20-30 celem ożenku. Wymagania: Krótki życiorys, posag powyżej 10 000 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 55 874. Anonimy do kosza.

Pani
intel. pozna aptekarką celem zamążpójścia. Łaskawe zgłoszenia z fotogr. w zerkniętym danem i wymag. proszę nadesłać do Biura Ogłoszeń „Par”. Bydgoszcz, Dworcowa 72. Dyskrekcja pew. i wyam. Pw 11 734-63.338

Pani
inteligentna, wdowa, katol. z majątkiem życzy znajomości lepszego, wyższego, starszego urzędnika (od 54 i starszy) nauczyciel i wdowiec ma pierwszeństwo. — Cel ożenek. Oferty upraszam do Kurjera Pozn. pod zdw 56 236

Kawaler
lat 35, wysoki brunet, akad. wykształceniem na kierowniczym stanowisku, dochód ca. z 10 000 rocznie i tantiemami, w powiatowym mieście na Pomorzu, poszukuje żony ładnej blondynki. Posag dla wspólnego dobra pożądan. Zgłoszenia z fotografią pod zdw 56 481

Mrówka
Piotr. Ostrów Wlkp., Kościuszki 2, poważne partie dla pań i panów. Dyskrekcja ścisła. zdw 56 648

Kawaler
przystojny, lat 29, uzupełniającym wykształceniem, młody, inteligentnej rodziny, obecnie na posadzie inkasenta, poszukuje stosownej partnerki, celem ożenku najchętniej właścicielki prosperującego sklepu lub t. p. Kurjer zdw 56 555

Chcesz
się ożenić lub wyjść z małżeństwa i dobrze, zgłoś się do największego biura matrymonialnego — „Postęp”. Warszawa. Senator-ska 38. Wyślijmy kilkadziesiąt ofert do wyboru. Pw 11 290 62.322

Blondynka
młoda, sympatyczna, zawsze znajomość z inteligentnym panem. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 759

Kursy stenografji
pisanie na maszynach. Kantaka 1. II. piętro. zdw 53 170

Kursu ondulacji
tanie udzielam. Oferty Kurjer zdw 56 410

American
Lady gives English lessons and Conversation refer to Kurjer zdw 56 783

25 MUZYKA

Artyści
operowi (skrzypce, fortepian) przyjmą od 2. VI. posadę w miejscowości kuracyjnej. Zgłoszenia z podaniem warunków do ekspedycji zdw 56 537

Postugi
całodziennej poszukuje starsza dziewczyna. Oferty Kurjer zdw 56 468

Kucharka - gospodyni
rzetelna, sumienna, szuka stałej posady do prowadzenia gospodarstwa domowego do 1 osoby lub więcej, zna także obsługę przy chorych. Oferty Kurjer zdw 56 461

Sierota
lat 19, poszukuje posady do bufetu najchętniej na prowincji. Oferty Kurjer zdw 56 489

Gospodyni - kucharka
poszukuje posady w lepszym domu ewentualnie na wyjazd od 1. VI. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 56 500

Młynarz
samodzielny, z dłuższą praktyką poszukuje posady. Może stawić większą kaucję. Zgłoszenia Ordynik Wielkop. zdw 55 652/3

Gospodyni
kucharka z długoletnią dobrą świadectwami, poszukuje od 1. 6. posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer zdw 56 639

Panienska
lat 18, wesołego usposobienia, kochająca dzieci, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 56 692

Inteligentna
panienka znająca gospodarstwo domowe i szycie poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 56 777

Dziewczyna
starsza przyjmie posadę od 1. 6. z gotowaniem w mniejszym domu z małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer zdw 56 758

Francuska
dyplom. szuka posady natychmiast wiesz. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 215. nw 11 636

Kucharka - gospodyni
samodzielne gotowaniem, wszelkimi pracami domowymi, szuka posady u samotnej osoby. Oferty Kurjer zdw 56 809

Gospodyni
w średnim wieku, pracowita, sumienna, dobrze polecona, znająca się doskonale na gospodarstwie wiejskim i miejskim, na hodowli całego inwentarza i kuchni poszukuje samodzielnej posady od 1. 6. rb. na probostwie lub większym majątku. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 56 806

Apteka
Od 1 czerwca poszukuje posady student farmacji z kilkuletnią praktyką. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 56 768

Przepisuje
maszynowo po polsku, niemiecku, tanio Dutkiewiczowa, Chwałiszewo 70, front. zdw 56 717

Osoba
prowadząca dom samodzielnie poszukuje posady od 1. 6. do samotnej osoby, posiadająca dobre świadectwa i polecenia. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 713

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 56 812

Pierwszorzędna
pokoju szuka posady na wyjazd nad morze. Oferty Kurjer zdw 56 826

Służąca
z gotowaniem, zna prasowanie sztywną bielizny i wszystko co wchodzi w zakres gospodarstwa domowego, poszukuje posady. — Zgłoszenia skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 56 793

Dziewczyna
nawskroś uczciwa, akurata szuka posady od 1. 6. 30. do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 56 790

Służąca
z 4-letnim chłopcem szuka posady do pomocy w kuchni najchętniej do dworu. Oferty Kurjer zdw 56 528

Pokojuowa
z dobrą świadectwami, do większego domu lub na majątek przy Poznaniu szuka posady od 1. VI. Oferty Kurjer zdw 56 532

Inteligentna osoba
z praktyką wykwalifikowana, z praktyką, szycia, prasowania i wszelkiej pracy gospodarczej poszukuje odpowiedniej posady od 1. VI. rb. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 550

Dziewczyna
chętna pracowita poszukuje posady od 1. 6. do wszelkich prac. Oferty Kurjer zdw 56 547

Bona
inteligentna kochająca dzieci poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 546

Panienska
poszukuje posady jako praktykantka, branża obojętna. Łaskawe oferty Kurjer zdw 56 545

Dziewczyna
starsza wiejska z dobrym gotowaniem poszukuje posady od 1. VI. tylko w lepszym domu. — Oferty Kurjer zdw 56 543

Gospodyni
poszukuje posady od 1. 6. Oferty Kurjer zdw 56 540

Panna
do dzieci poszukuje posady z cokolwiek szyciem. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 535

Dam 100 zł
temu, kto udzieli względnie wskaże stałą posadę kupcowi w poważnym przedsiębiorstwie prywatnym lub państwowym. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 559

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 56 569

Wychowawczyni
freblanka z ukończonym Seminarium Ochotnickim i praktyką szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 567

Fryzjerka
kursistka szuka posady od 1. 6. Oferty Kurjer zdw 56 620

Dla
mojej bratowej posiadającej 5.000 zł szukam znajomości inteligentnego pana od 40 lat w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 603

Inżynier
na poważnym stanowisku dobrze usytuowany wdowiec, lat 34, z jednym małym chłopcem pragnie się w krótko ożenić i szuka żony do lat 28, niezależnej tak na majątku, jak na przystojnej i sympatycznej żonie oraz dobrej matce dla dziecka. Łaskawe zgłoszenia z dołączeniem fotografii do Kurjera Poznańskiego zdw 56 643

Akademik
z tytułem doktora, kawaler po trzydziestce, przystojny i zdrowy właściciel majątku, śledzącego miliona złotych, pozna pannę ze sfery kulturalnych, katoliczkę od 20-28 lat, wysoką i wysmukłą, z majątkiem nie niż 200.000 zł, w celu matrymonialnym. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Za absolutną dyskrecję ręczę słowem honoru. Poważne zgłoszenia Kurjer zdw 56 807

Dla
mojej córki jedynaczki, przystojnej, inteligentnej, gospodarniej, z dobrej rodziny, posiadającej 20.000 zł gotówki, poszukuje z braku znajomości w celu matrymonialnym. Panowie, nauczyciele, lub wyżsi urzędnicy, poważnie myślący, raczą swe oferty złożyć do Kurjera Poznańskiego zdw 56 718

Panna
lat 33, posiadająca skład, nawiazę korespondencję z panami w celu matrymonialnym. Oferty w języku niemieckim upraszam do Kurjera zdw 56 800

24 NAUKA

Nauczycielka
przyjmie korepetycje na wsi podczas wakacji. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 214. nw 11 635

Polka
z Ameryki, wirtuozka-panistka, poszukuje posady towarzyski do miejscowości kuracyjnej. Doskonale angielski. Kurjer zdw 56 782

Kurs
Higieniczno-dietetyczny oraz wykwalifikowanego gotowania, z praw, cukiernictwa, 6 tygodniowy rozpoczyna się 12 czerwca rb. Zgłoszenia Szkoła Gospodarcza Zawodowa w Poznaniu, św. Marcina 69. nw 11 385

Angielka
udziela lekcji. Kurjer zdw 56 466

Kto
udzieli lekcji francuskiego? — Oferty Kurjer zdw 56 517

Kursy
stenografji, pisanie na maszynach, księgowości Tyran-Zaworskiej, Strzelecka 33. zdw 51 872/2

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Młynarz
z kaucją poszukuje stałej posady lub dzierżawy młyna wodnego. Zgłoszenia przyjmuje J. Slembar-ski, Lidzbark, pow. Brodnica — (Pomorze). zdp 56 187

Panienska
inteligentna, lat 23 z branży cukierniczej, 5 lat praktyki, szuka posady do cukierni lub piekarni. O łaskawe zgłoszenia proszę i. Powińska, Golub, Rynek 10 Pomorze. zdw 55 650

Freblanka
była nauczycielka znajdująca się w bardzo krytycznym położeniu poszukuje posady do dzieci ewtl. na wyjazd Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdp 56 185

Stenotypistka
lat 22, pisząca biegle na maszynie, z stenografią polską, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 107

Francuska
rodowita bardzo sympatyczna poszukuje posady, może wyjechać. Oferty Kurjer zdw 57 772

Szofer - ślusarz
szuka pierwszej posady. Adres A. Taszarek, Brzezno, powiat Czarńków. zdw 56 227

Biuralistka
sumienna, pracowita przyjmie posadę. Łaskawe zgłoszenia proszę do Kurjera Poznańskiego zdw 56 314

Pianista
i skrzypek poszukuje posady Kawiarnia Wiedeńska, Gniezno. nw 11 560

Osoba
starsza intelig., znająca wszelkie prace domowe i wiejskie, dobra kuchnia, hodowlę drobiu, pracowita szuka posady gospodyni na probostwo, folwark albo do samotnego. Zna także prowadzenie ksiąg, język niemiecki i przejełaby uczenie. Dobre referencje. Wymagania skromne, lecz dobre obyczaj. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego. zdw 56 413

Poszukuje
posady do wszystkiego z samodzielnym gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 56 132

Panienska
inteligentna, lat 26 z lepszej rodziny przyjmie posadę w lepszym domu do jednej osoby, najchętniej u wdowca z dziećmi. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 471

Pełna
sierota wojenna lat 18 pragnie się wyuczyć za ślusarza, najchętniej przyjaźni naukę z utrzymaniem. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań, Fredry 7, pokój 47, telefon 29-97. zdw 56 241/a

Młoda
osoba znająca gotowanie, szuka posługi. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 453

Czeladnik
piekarski, lat 28, dobry fachowiec poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia uprasza się pod adres A. Szargula, Olszowa, p. Jarocin. zdw 56 450

Ekspedjentka
poszukuje posady w cukierni od 1 lub 15. VI. Oferty Kurjer zdw 56 484

Książkowa
na majątek ziemski do prowadzenia ksiąg gospodarczych przyjmie posadę od 1. 7. 30. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 490

Dwie
dzielne bufetowe biegle w liczeniu i pisanii poszukują posady w Katowicach. Oferty proszę do Kuriera zdw 56 494

Szofer - monter
4 lata praktyki szoferkiej, w wolnych chwilach zajmie się także pracą kowalską - ślusarską lub za spawacza, poszukuje odpowiedniej posady. Oferty Kurjer zdw 56 492

Sierota
lat 19, poszukuje posady do 2 dzieci na wyjazd do lepszej rodziny. Oferty Kurjer zdw 56 490

Panienska
z prowincji uczciwa, rzetelna z dobrym świadectwem, szuka posady do pomocy pani i dzieci, ewentualnie do sklepu. Oferty Kurjer zdw 56 519

Pomocnik
kupiecki branży kolonialnej 5-letnia praktyka, zmieni posadę od 1. 6. lub 15. 6. Oferty Budnik Rogoźno, Czarńkowska 173. zdw 56 518

Fryzjer
dobra siła wodna ondulacja szuka posady. Oferty Kurjer zdw 56 527

Książkowy
początkujący, znający korespondencję polską i niemiecką poszukuje jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 56 524

Panienska
z ukończonym kursem handlowym szuka posady początkującej lub uczenicy do biura. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 530

Poszukuje
posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 56 529

Na wsi
osadzie lub w miasteczku, obejrze jakakolwiek posiadłość budowlaną, przy tem poprowadzi samodzielnie roboty budowlane. Posiada praktykę, wiadomości buchalterji, miernictwa, melioracji. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 56 723

